

AFAD

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü
İSTANBUL İL AFET MÜDAHALE
PLANI

2024

BU PLAN İSTANBUL İL AFET VE ACİL DURUM MÜDÜRLÜĞÜ TARAFINDAN HAZIRLANMIŞTIR.

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	2
ŞEKİLLER LİSTESİ	5
TABLO LİSTESİ.....	6
ONAY SAYFASI	7
İZLEME VE DEĞERLENDİRME KONTROL LİSTESİ.....	9
DAĞITIM ÇİZELGESİ.....	11
DEĞİŞİKLİK ÇİZELGESİ	12
KISALTMALAR	13
TANIMLAR	14
GİRİŞ	16
BÖLÜM 1	18
1.1. AMAÇ VE KAPSAM.....	18
1.2. HUKUKİ DAYANAK.....	18
1.3. AFET VE ACİL DURUM MÜDAHALESİNDE İLKELER	19
1.3.1. Temel İlkeler	19
1.4. HEDEFLER	21
1.4.1. Genel Hedefler	21
1.4.2. Özel Hedefler	22
1.5. SORUMLULUK.....	22
1.6. VARSAYIMLAR	22
1.6.1 Genel Varsayımlar	22
1.6.2 Özel Varsayımlar	23
1.6.3 Ekiplerin görev yaparken karşılaşabileceği tehlike ve zorluklar	24
1.7. GENEL DURUM.....	25
1.7.1 İlin Genel Durumu	25
1.8. İLİN AFET TEHLİKE VE RİSKLERİ.....	34

1.8.1 Deprem Tehlike ve Risk Durumu	35
1.8.2 Sel/Su Baskını/Taşkın Tehlike ve Risk Durumu	36
1.8.3 Meteorolojik Olaylar ve İklim Değişikliği	41
1.8.4 Bulaşıcı Hastalıklar.....	44
1.8.5 Endüstriyel Kazalar	47
1.8.6 Ulaşım Kazaları.....	48
1.8.7 Kütle Hareketleri	49
1.8.8 Göç ve Nüfus Hareketleri	52
BÖLÜM 2	54
2.1. MÜDAHALE AŞAMALARI.....	54
2.2. MÜDAHALE OLAY SEVİYELERİ	54
2.3. YEREL DÜZEYDE KOORDİNASYON BİRİMLERİ	55
2.3.1 İl Afet ve Acil Durum Koordinasyon Kurulu.....	55
2.3.2. İl Afet ve Acil Durum Koordinasyon Kurulunun Görevleri.....	55
2.3.3. İl Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi (İl AFAD Merkezi)	55
2.3.4. İlçe Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi	56
2.3.5. İlçe Afet ve Acil Durum Koordinasyon Kurulu	56
2.3.6. İl Afet Müdahale Planı Sekreteryası	56
2.4. YEREL DÜZEYDE MÜDAHALE YÖNETİMİ	56
2.4.1 Yerel Afet Müdahale Planı Organizasyon Şeması.....	57
2.2.1. Yardımcı Birimler	83
2.2.2. Basın Sözcüsü	83
2.2.3. Hukuk Sorumlusu	83
2.2.4. Güvenlik Sorumlusu	83
2.2.5. İrtibat Sorumlusu	84
2.5. HABERLEŞME SİSTEMLERİ.....	84
2.5.1. Toplanma, Haber Verme ve İntikal Talimatı	84
2.6. RAPORLAMA USULLERİ.....	85
2.6.1. Yerel Düzey Raporlama Usulleri	86
2.7. 0.DAKİKA PLANLAMASI.....	87
2.7.1. Toplanma Alanları ve Geçici Barınma Merkezleri.....	87
2.7.2. Sıfırıncı Dakika Planlaması	88
BÖLÜM 3	90
3.1. PLAN TAKİBİ	90
3.2. PLANIN GELİŞTİRİLMESİ VE GÜNCELLENMESİ	90
3.3. EĞİTİM VE TATBİKATLAR	90
3.4. AFET SENARYOSU BİLGİSİ	91

EKLER.....	94
EK 1- DESTEK İL GRUPLARI.....	95
EK 2- ENVANTER BİLGİSİ.....	99
EK 3- FORMLAR	100
EK 4. HARİTALAR.....	101
EK 4.1. TOPLANMA ALANLARI, GEÇİCİ BARINMA/KONAKLAMA MERKEZLERİ	101
EK 4.2. KURUM KONUM BİLGİLERİ	102
EK 4.3. DEVLET KARAYOLU, İL, İLÇE KÖY/MAHALLE İDARİ SINIRLAR VE YOL HARİTASI	104

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1 – Afet Yönetim Planlama Süreci	16
Şekil 2 – Ulusal ve Yerel Afet Müdahale Sistemi	17
Şekil 3 – Ulusal ve Yerel Düzeyde Afet Grupları İçin Basit Organizasyon Şeması	17
Şekil 4 – Afet ve Acil Durum Müdahalesinde İlkeler	19
Şekil 5 – Türkiye Deprem Tehlike Haritası.....	35
Şekil 6 – Kuzey Anadolu Fay Hattı	36
Şekil 6 –Avrupa Yakası Taşkın Tehlike Haritası.....	38
Şekil 7 –Anadolu Yakası Taşkın Tehlike Haritası.....	38
Şekil 8 –2009-2019 Yılları Arasında Meydana Gelen Yangınların Mekân Dağılım İstatistiği.....	40
Şekil 9 –2009-2019 Yılları Arasında Yangınlarda Mekâna Göre Can Kaybı Dağılım İstatistiği.....	40
Şekil 10 –Kaya Düşmesi Duyarlılık Haritası.....	50
Şekil 11 –Heyelan Duyarlılık Haritası.....	51
Şekil 12 – İstanbul’da Heyelanların Kümelendiği Bölgeler	51
Şekil 13 – 2021 Yılı İkamet İzni Alan İlk 10 Uyruk.....	53
Şekil 14 – 2020 Yılına Ait Göç ve Göçmenlere Ait Veriler.....	53
Şekil 15 – Haberleşme ve Raporlama Şeması.....	86

TABLO LİSTESİ

<i>Tablo 1- İzleme ve Değerlendirme Kontrol Listesi Tablosu.....</i>	<i>10</i>
<i>Tablo 2- Dağıtım Çizelgesi Örneği.....</i>	<i>11</i>
<i>Tablo 2- Değişiklik Çizelgesi.....</i>	<i>12</i>
<i>Tablo 4- Birincil ve ikincil afetler tablosu.....</i>	<i>25</i>
<i>Tablo 5- İSKİ'ye ait baraj ve göletler.....</i>	<i>29</i>
<i>Tablo 6- İstanbul'un İlçeleri ve Mahalle Sayıları .....</i>	<i>32</i>
<i>Tablo 7- İlçe Nüfus Bilgileri .....</i>	<i>33</i>
<i>Tablo 8- İstanbul İli Yapılaşma Verileri.....</i>	<i>34</i>
<i>Tablo 9- İstanbul'da Meydana Gelen Kar-Kış ve Kar Fırtınası Afetlerinin Geçmişi .....</i>	<i>42</i>
<i>Tablo 10- İstanbul'da Meydana Gelen Fırtına, Hortum, Yıldırım Afetlerinin Geçmişi.....</i>	<i>43</i>
<i>Tablo 11- İstanbul'da Meydana Gelen Kuraklık Afeti Geçmişi .....</i>	<i>44</i>
<i>Tablo 12- Marmara Denizi'ndeki Gemi Kazaları .....</i>	<i>44</i>
<i>Tablo 13- İstanbul'da Meydana Gelen Bulaşıcı Hastalıkların Geçmişi .....</i>	<i>47</i>
<i>Tablo 14- Seveso Kapsamına Giren Tesisler.....</i>	<i>47</i>
<i>Tablo 15- İstanbul'daki Önemli Karayolu Kazaları.....</i>	<i>48</i>
<i>Tablo 16- İstanbul'daki Raylı Sistem Kazaları.....</i>	<i>48</i>
<i>Tablo 17- İstanbul'daki Havayolu Kazaları.....</i>	<i>49</i>
<i>Tablo 18- İstanbul'daki Denizyolu Kazaları .....</i>	<i>49</i>
<i>Tablo 19- İstanbul İlinde Bulunan Afete Maruz Bölgeler .....</i>	<i>52</i>
<i>Tablo 20- Müdahale Olay Seviyeleri Tablosu .....</i>	<i>54</i>
<i>Tablo 21- Yerel Müdahale Planı Organizasyon Şeması.....</i>	<i>57</i>
<i>Tablo 22- Haberleşme Kapasitesi Tablosu.....</i>	<i>84</i>
<i>Tablo 23- Yerel Düzey Raporlama Usulleri Tablosu .....</i>	<i>87</i>
<i>Tablo 25- Sıfırıncı Dakika Planlama Tablosu.....</i>	<i>89</i>
<i>Tablo 26- Eğitim Planlama Tablosu.....</i>	<i>91</i>
<i>Tablo 27- Tatbikat Planlama Tablosu .....</i>	<i>91</i>

ONAY SAYFASI

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İL Afet ve Acil Durum Müdürlüğü

Sayı : E-22174015-952.01.03-861151
Konu : İl Afet Müdahale Planı

21.02.2024

VALİLİK MAKAMINA

Afet ve Acil Durum Müdahale Hizmetleri Yönetmeliği ile Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP) kapsamında; Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığınca belirlenen plan formatına uygun olarak hazırlanan "İstanbul İl Afet Müdahale Planı" ekte sunulmuştur.

Gerekli onayın verilmesi hususunu arz ederim.

Ercan AKAR
İL Afet ve Acil Durum Müdürü

Uygun görüşle arz ederim.
Mahmut HERSANLIOĞLU
Vali Yardımcısı

OLUR
Davut GÜL
Vali

Ek: İl Afet Müdahale Planı (TAMP-İstanbul) (203 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: A6AA15EC-59D0-470B-A490-E793F8A0E04B

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/afad-ebys>

5. Levent Mahallesi 15 Temmuz Şehitler Caddesi No:1 Eyüpsultan /İSTANBUL

Telefon No: (212) 600 06 77 - 79

e-Posta: planlama@istanbulafad.gov.tr İnternet Adresi: <https://istanbul.afad.gov.tr>

Keş Adresi: istanbulafad@hs01.kep.tr

Bilgi için: Yakup BABAYİĞİT

Şehir Plancısı

Telefon No: (212) 600 06 83

T.C. İSTANBUL VALİLİĞİ
İL AFET VE ACİL DURUM
MÜDÜRLÜĞÜ

İZLEME VE DEĞERLENDİRME KONTROL LİSTESİ

	E	H
Planın onay sayfası uygun bir şekilde düzenlenmiş midir?	X	
Dağıtım çizelgesinde Planın başkanlık, ana ve destek çözüm ortağı kurum-kuruluşlara gönderildiği yer almakta mıdır?	X	
Planda kullanılan tanımlar/kısaltmalar bölümü bulunmakta mıdır?	X	
Planda değişiklik cetveli bulunmakta mıdır?	X	
Planın ve afet grubunun amaç ve hedefleri açık ve anlaşılır tanımlanmakta mıdır?	X	
Planda kısaltmalar dizinine yer verilmiş midir?	X	
Planda tanımlar açıklanmış mıdır?	X	
Planda giriş, koordinasyon yapısı ve yönetimden bahsedilmiş midir?	X	
Planın amaç ve kapsamı açıklanmış mıdır?	X	
Planlamanın yapılması ve afet ve acil durum prosedürlerinin gerçekleştirilmesi için belirtilen hukuki dayanak güncel midir?	X	
Planda afet ve acil durum müdahalesinde ilkelere yer verilmiş	X	
TAMP kapsamında hedefler açıklanmış mıdır?	X	
Plan hazırlama ve uygulama sorumlulukları belirtilmiş midir?	X	
Planın hazırlanmasında esas alınan varsayımlar belirtilmiş midir?	X	
İlin genel durumu hakkında bilgilere yer verilmiş midir?	X	
İlin afet tehlike ve riskleri belirtilmiş midir?	X	
Müdahale aşamaları ve müdahale olay seviyelerine yer verilmiş midir?	X	
Yerel düzeyde koordinasyon birimleri ve müdahalenin yönetimi açıklanmış mıdır?	X	
Yerel afet müdahale organizasyon şeması hazırlanmış mıdır?	X	
Afet gruplarının ana çözüm ortakları, destek çözüm ortakları olan kurum, kuruluş veya birimlerin adı, görev ve sorumlulukları belirtilmiş midir?	X	
İl Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezinin haberleşme kapasitesi açıklanmış mıdır?	X	

Planda raporlama usulleri anlatılmakta mıdır?	X	
Planda toplanma alanları ve sıfırıncı dakika Planlaması açıklanmış mıdır?	X	
Planların takibi, geliştirilmesi ve güncellenmesinden ile ilgili bölüm bulunmakta mıdır?	X	
İl afet müdahale Planı kapsamında eğitim ve tatbikat Planlaması yapılmış mıdır?	X	
Yerel düzeyde irtibat numaralı bulunmakta mıdır?	X	
Başkanlık irtibat numaraları bulunmakta mıdır?		X
Destek il grupları tablosu var mıdır?	X	
Afet müdahalesinde kullanılacak envanterden bahsedilmiş midir?	X	
Raporlama ve diğer ihtiyaç duyulacak matbu formlar eklenmiş midir?	X	
İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü tarafından kullanılacak haritalar eklenmiş midir?	X	
İl afet senaryosu eklenmiş midir?	X	
Plan belirtilen akışa uygun mudur?	X	

Tablo 1- İzleme ve Değerlendirme Kontrol Listesi Tablosu

DAĞITIM ÇİZELGESİ

DAĞITIM ÇİZELGESİ				
SIRA NO	KURUM/KURULUŞ	ADET	GEREĞİ	BİLGİ
1	İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı	1		X
2	Valilik Makamı	1		X
3	AFAD'dan Sorumlu Vali Yardımcısı	1	X	
4	Servis Yöneticisi Vali Yardımcıları	5	X	
5	1.Ordu Komutanlığı	1	X	
6	Büyükşehir Belediye Başkanlığı	1	X	
7	Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı İstanbul Bölge Müdürlüğü	1	X	
8	İstanbul Valiliği Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	1	X	
9	İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı	1	X	
10	UAB İstanbul 1. Bölge Müdürlüğü	1	X	
11	BTK İstanbul Bölge Müdürlüğü	1	X	
12	KGM 1. Bölge Müdürlüğü	1	X	
13	Türk Telekom İstanbul 1. Bölge Müdürlüğü	1	X	
14	İller Bankası A.Ş. İstanbul Bölge Müdürlüğü	1	X	
15	İl Emniyet Müdürlüğü	1	X	
16	İl Jandarma Komutanlığı	1	X	
17	İl Sağlık Müdürlüğü	1	X	
18	İstanbul Defterdarlığı	1	X	
19	İl Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlüğü	1	X	
20	İstanbul Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü	1	X	
21	İstanbul İl Tarım ve Orman Müdürlüğü	1	X	
22	İl Milli Eğitim Müdürlüğü	1	X	
23	İl Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürlüğü	1	X	
24	İl Müftülüğü	1	X	
25	İl Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlüğü	1	X	
26	İstanbul Valiliği Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı	1	X	
27	İSKİ Genel Müdürlüğü	1	X	
28	CK BEDAŞ Genel Müdürlüğü	1	X	
29	AYEDAŞ Genel Müdürlüğü	1	X	
30	Kızılay MAFOM	1	X	
31	İstanbul AFAD Şube Müdürlükleri	8	X	
32	İlçe Kaymakamlıkları	39	X	
33	İlçe Belediye Başkanlıkları	39	X	
34	1'inci ve 2'inci Grup Destek İller	18	X	
35	Diğer İller	62	X	
	TOPLAM	200		

Tablo 2- Dağıtım Çizelgesi Örneği

DEĞİŞİKLİK ÇİZELGESİ

DEĞİŞİKLİK CETVELİ				
SIRA NO	DEĞİŞİKLİK KONUSU	DEĞİŞİKLİĞİ YAPAN KURUM ADI, YAZISININ TARİHİ VE SAYISI	DEĞİŞİKLİĞİ İŞLEYEN ADI-SOYADI, UNVANI	DEĞİŞİKLİĞİN İŞLENDİĞİ TARİH VE İMZA
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				

Tablo 3- Değişiklik Çizelgesi

KISALTMALAR

KISALTMALAR DİZİNİ

Genel Kısaltmalar:

AADK	: Afet ve Acil Durum Kurulu
AFAD	: Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
AYDES	: Afet Yönetim ve Karar Destek Sistemi
Bakanlık Afet Yönetim Merkezi	: Bakanlıkların Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezleri Merkezi
Başkanlık AFAD Merkezi	: Başkanlık Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi
İAADKK	: İl Afet ve Acil Durum Koordinasyon Kurulu
İAADM	: İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü
İl AFAD Merkezi	: İl Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi
İlçe AFAD Merkezi	: İlçe Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi
KBRN	: Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik, Nükleer Tehditler
SOP	: Standart Operasyon Prosedür
STK	: Sivil Toplum Kuruluşu
TAMP	: Türkiye Afet Müdahale Planı

Özel Kısaltmalar:

MİO	: Mahalle İrtibat Ofisi
İRAP	: İl Afet Risk Azaltma Planı
KSS	: Küçük Sanayi Sitesi
SB	: Serbest Bölge
EB	: Endüstri Bölgesi
SSBS	: Sanayi Sicil Belge Sistemi

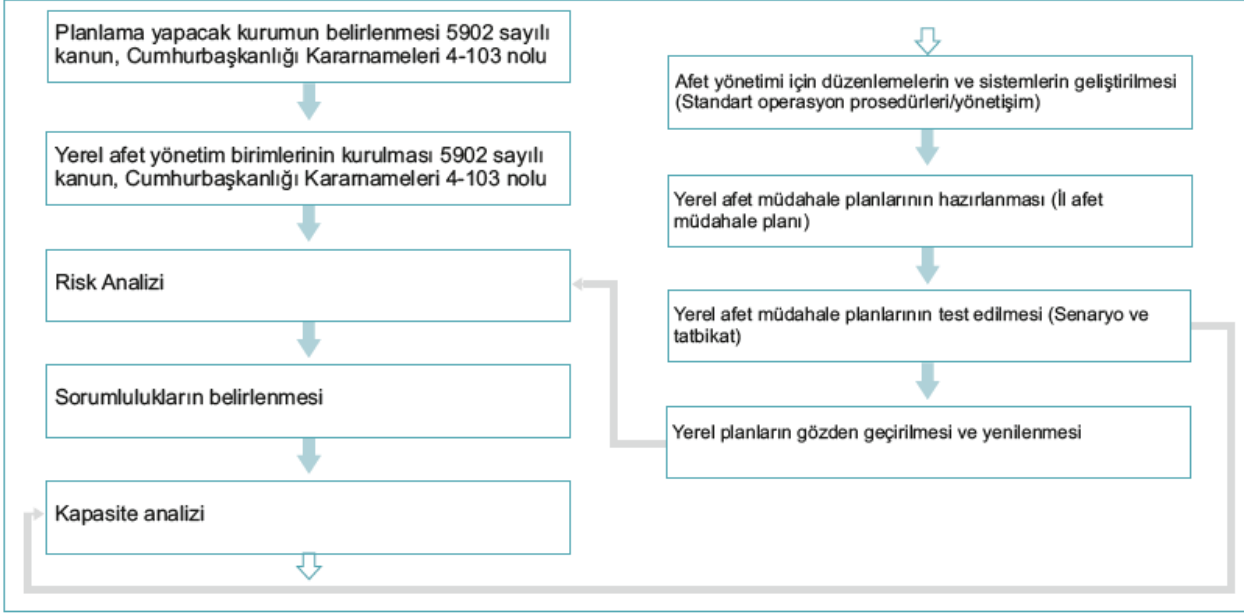
TANIMLAR

1. Grup Destek İller	Seviye etki derecesine göre kendi afet grupları ile birlikte afet bölgesine destek olacak bölge ve komşu illerden oluşturulan il gruplarını,
2. Grup Destek İller	Seviye etki derecesine göre kendi çalışma grupları ile birlikte afet bölgesine destek olacak ve gerektiğinde çalışma gruplarının faaliyetlerini bizzat devam ettirecek illerden oluşturulan il gruplarını,
112 Acil Çağrı Merkezi	Acil yardım çağrılarını karşılamak üzere Büyükşehir belediyesi olan illerde Valiliklerin yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı bünyesinde, diğer illerde ise Valilikler bünyesinde kurulan merkezleri,
Acil Durum	Toplumun tamamının veya belli kesimlerinin normal hayat ve faaliyetlerini durduran veya kesintiye uğratan ve acil müdahaleyi gerektiren olayları ve bu olayların oluşturduğu kriz halini,
AFAD Gönüllüsü	Tamamı ile kendi isteği doğrultusunda, dayanışma ve yardımlaşma amacıyla kişisel çıkar gözetmeksizin ve hiçbir maddi beklentisi olmadan sadece topluma faydalı olmak arzusu ve kendi isteğiyle fiziksel gücünü, zamanını, bilgi birikimini, yeteneğini ve deneyimini kullanarak afet ve acil durum öncesinde, sırasında ve sonrasında toplum hizmeti çalışmalarına katkı sağlayan fiil ehliyetine sahip kişileri,
Afet	Toplumun tamamı veya belli kesimleri için fiziksel, ekonomik ve sosyal kayıplar doğuran, normal hayatı ve insan faaliyetlerini durduran veya kesintiye uğratan doğa, teknoloji veya insan kaynaklı olay,
Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezleri	Afet ve Acil Durumlarda Müdahalenin Koordine edildiği, 24 saat esasına göre çalışan, kesintisiz ve güvenli bilgi işlem ve haberleşme sistemleri ile donatılan merkezleri
Afet Senaryosu	Afet riskinin belirlenmesi çalışmaları sonucunda elde edilen ve farklı büyüklük ve konumlardaki tehlikelerin gerçekleşmesi hâlinde meydana gelebilecek tüm zarar ve kayıpları tahmin etmeye yarayan bilimsel çalışmadır. Senaryolarda olabildiğince gerçeğe yakın koşulların canlandırılması gerekir. Ancak afete müdahale planlarının yeterliliği için bazen en olumsuz sonuçlar doğurabilecek senaryolar da tercih edilebilir.
Afet Grubu	Afet ve Acil Durumlarda Türkiye Afet Müdahale Planı kapsamında ana çözüm ortağı ve destek çözüm ortaklarının yürüttükleri hizmetlerin niteliğine göre oluşturulan gruplar (Çalışma grubu)

Afet Sekreteryası	Grubu	Afet grubunun yönetim ve yazışmalarında görev almak üzere ana çözüm ortağı ile destek çözüm ortaklarının uygun nitelik ve donanıma sahip personelinden afet grubu sekreteryası oluşturulmalıdır. Sekreteryada görevli yönetici ve personelin görev ve sorumlulukları planda belirtilmelidir.
Ana Çözüm Ortağı		Afet grubunun yürüteceği hizmetlere ilişkin koordinasyondan sorumlu olan bakanlık/kurum ve kuruluşları
Destek Çözüm Ortağı		Afet gruplarında ana çözüm ortağı olarak görev alan bakanlık, kurum ve kuruluşların koordinasyonunda çalışmalarda görev alan paydaşları,
Kritik Tesis		Alışıla gelen ve acil durum gerektiren olağanüstü durumlarda toplumun ihtiyaçlarını sürdürmesi, can ve mal kaybının azaltılması için gerekli olan birincil öneme sahip okul ve hastaneleri de kapsayan yapı, teknik yapı ve sistemleri,
Koordinasyon Ekipleri		Bakanlık/Kurum kuruluş afet yönetim merkezinde afet grubunun ana çözüm ortağı ve destek çözüm ortaklarının katılımıyla oluşturulan ve süreci yönetecek idari ekiplerdir.
Müdahale		Afet ve Acil Durumlarda can ve mal kurtarma, sağlık, iâşe, ibate, güvenlik, mal ve çevre koruma, sosyal ve psikolojik destek hizmetlerinin verilmesine yönelik çalışmaları
Ön İyileştirme		Afet ve Acil Durum nedeniyle bozulan yaşam şartlarının normalleştirilmesine yönelik, olayın meydana gelmesinden sonra başlayarak yapılacak kısa dönem iyileştirme faaliyetlerini
Saha Destek Ekipleri		Afet grubunu oluşturan bakanlıklar ile kurum ve kuruluşların merkez ve taşra teşkilatlarından afet bölgesine giderek destek olacak uzman personelden oluşan uzman ekibi,
İl Afet Müdahale Planı Sekreteryası		İl Afet Müdahale Planının hazırlanması, takibi ve süreçlerini yürütmek üzere İl Afet ve Acil Durum Müdürü Başkanlığında ilgili şube müdürleri ve personelinden oluşturulan birim.
Servis		Müdahale organizasyonu içerisinde yer alan ve afet gruplarının bağlı olduğu ana yönetim birimlerini,
Standart Operasyon Prosedürü		Acil durumlarda olayın yeri ve niteliğine göre nasıl harekete geçileceğinin, hangi zamanlama ve sırayla nelerin yapılacağına önceden planlanmış hâli,
Tehlikeli Madde		Doğaları, içerik ve durumları nedeniyle çevre güvenliğini, hayvanları, insanları ve genel güvenliği tehlikeye düşürme potansiyeline sahip maddeyi,
Yerel Destek Ekibi		Afet ve Acil Durumlar sonrasında destek çalışmalarına katkı sunmak üzere, belirli eğitimleri alarak bir araya gelen yerel yönetimler ve diğer kamu kurumları ile destek AFAD gönüllülerinden teşekkül eden birimi.

GİRİŞ

Afet yönetim planlaması sürekli gelişen ve devam eden bir süreç olup detaylı risk yönetim prensiplerini kapsamakta ve yerel düzeyde kurumsal ve stratejik planlama aşamaları ile bir bütün oluşturmaktadır. Şekil 1'de örneksel bir afet yönetim planlama süreci sunulmaktadır.

Şekil 1 – Afet Yönetim Planlama Süreci

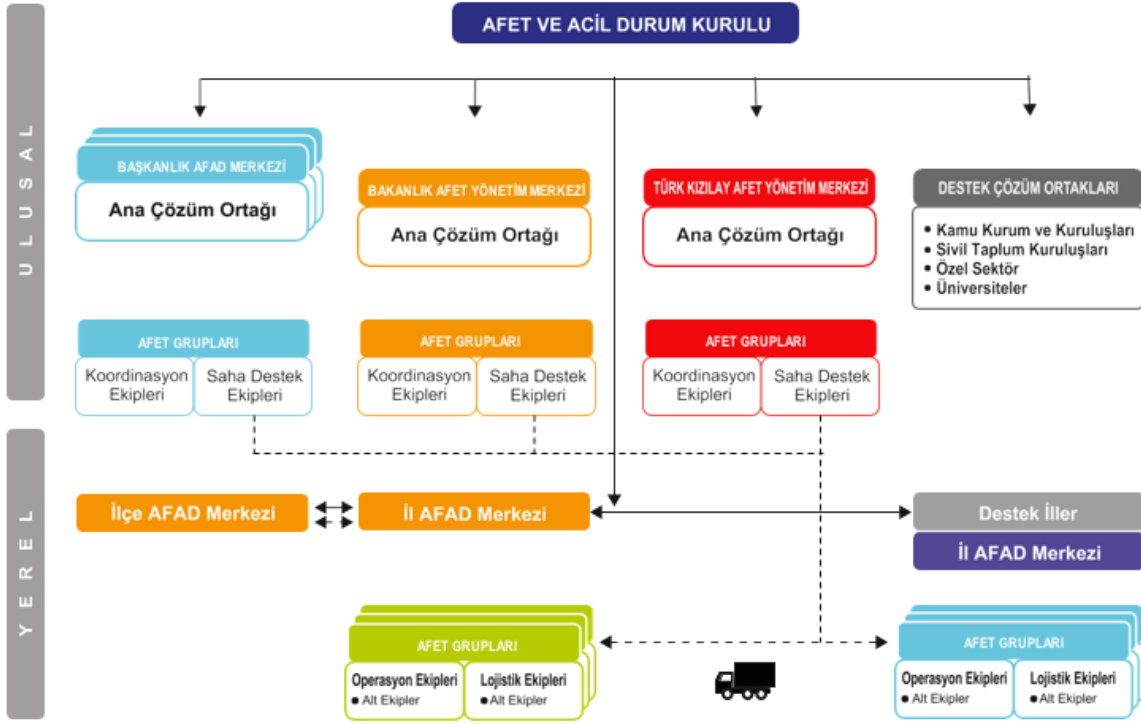
İl Afet Müdahale Planı, Türkiye Afet Müdahale Sistemi içinde yerel düzeyde yer alan ana ve destek çözüm ortaklarının görev ve sorumluluklarını, afet gruplarının diğer afet grupları ile olan ilişkilerini, afet ve acil duruma hazırlık ve müdahale süreçlerini anlatmaktadır. Afet ve acil durum anında etkin koordinasyon için gerekli olan afet grup teşkilini, ekipman ve insan kaynakları kapasitesinin mevcut durumunu ve ihtiyaç duyulan kapasiteyi sunmaktadır.

İl Afet Müdahale Planlarının ekinde yer alan ve ana çözüm ortağı bakanlık, kurum ve kuruluşun il teşkilatı ile diğer destek çözüm ortakları tarafından hazırlanan yerel düzeyde operasyon planları ise haberleşme sistemi ve bilgileri, toplanma yerleri, intikal planlaması, rapor ve form örnekleri, müdahale çalışmalarında görevlendirilecek personel, alet, ekipman, araç, gereç vb. kaynak envanterleri, iş akışları, vardiya planlaması ve standart operasyon prosedürlerini kapsamaktadır.

TAMP kapsamında ulusal düzeyde 25 afet grubu, yerel düzeyde 23 afet grubu teşkili yapılandırılmıştır. Bu doğrultuda ulusal düzey afet grupları, bakanlıkların afet yönetim merkezlerine bağlı koordinasyon ve saha destek ekiplerinden oluşurken, yerelde İl AFAD Merkezine bağlı operasyon ve lojistik ekip yapıları kurulmuştur. Her afet grubunun kendine özel alt ekipleri ya da ekip yapılanmaları, ulusal düzey planlar çerçevesinde kurgulanmalıdır.

Meydana gelebilecek afet ve acil durumun etki seviyesi gözetilerek hazırlanmış olan ulusal ve yerel düzey arasındaki koordinasyon ve yönetim yapısı ile işleyiş ilkeleri Şekil 2'de gösterilmektedir.

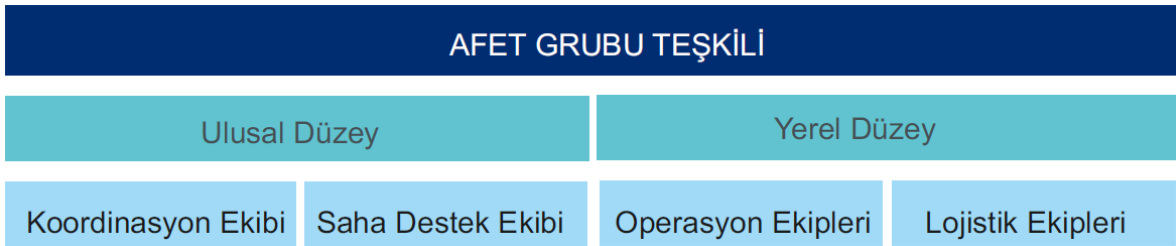

Şekil 2 – Ulusal ve Yerel Afet Müdahale Sistemi

KOORDİNASYON VE YÖNETİŞİM YAPISI

Meydana gelebilecek afet ve acil durumun etki seviyesi gözetilerek hazırlanmış olan ulusal ve yerel düzey arasındaki koordinasyon ve yönetim yapısı Şekil 3'te gösterilmektedir.

Şekil 3 – Ulusal ve Yerel Düzeyde Afet Grupları İçin Basit Organizasyon Şeması

BÖLÜM 1

Amaç ve Kapsam, Hukuki Dayanak, İlkeler, Hedefler, Varsayımlar, İlin Genel Durumu, İlin Tehlike ve Riskleri

1.1. AMAÇ VE KAPSAM

İstanbul İl Afet Müdahale Planının amacı; afet ve acil durumlara ilişkin müdahale çalışmalarında görev alacak afet grupları ve koordinasyon birimlerine ait rolleri ve sorumlulukları tanımlamak, İstanbul'un afet öncesi, sırası ve sonrasındaki müdahale planlamasının temel prensiplerini belirlemektir.

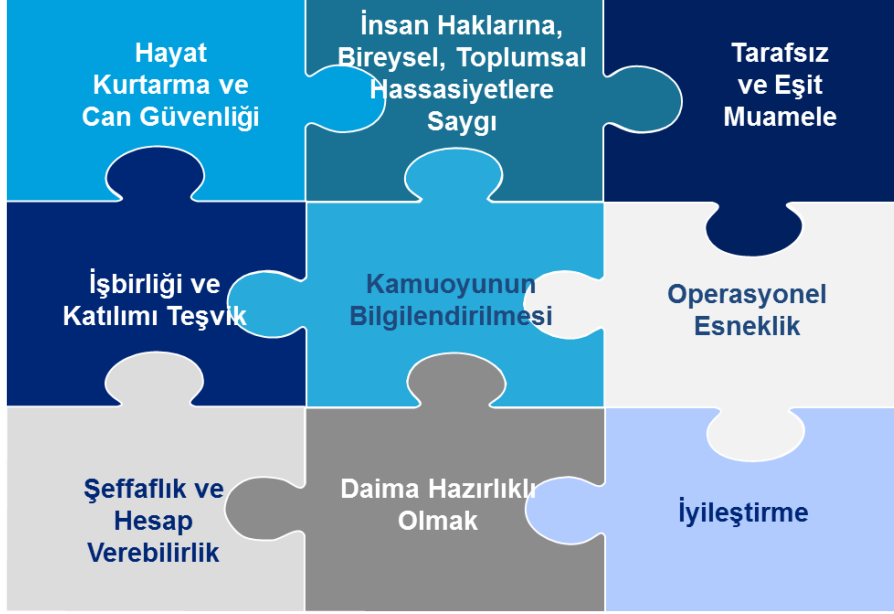
İstanbul İl Afet Müdahale Planı, ilimizde yaşanabilecek her tür ve ölçekte afet ve acil durumlara müdahalede görev alacak kurum ve kuruluşlar, özel kuruluşlar, STK'lar ve gerçek kişileri kapsar.

1.2. HUKUKİ DAYANAK

- a) 7126 sayılı Sivil Savunma Kanunu,
- b) 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirler İle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun,
- c) 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu,
- d) 5393 sayılı Belediye Kanunu,
- e) Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 522 nci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi, Kararname Numarası: 4, Resmi Gazete 5.07.2018/30479,
- f) Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, Kararname Numarası:103, Resmî Gazete 09.06.2022/31861,
- g) Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezleri Yönetmeliği, Resmi Gazete 19.02.2011/27851,
- h) Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik, Nükleer Tehdit ve Tehlikelere Dair Görev Yönetmeliği, Resmi Gazete 1.10.2020/31261,
- i) Ulusal Deprem Stratejisi Eylem Planı (UDSEP), Resmi Gazete 18.08.2011/28029,
- j) Afet ve Acil Durum Müdahale Hizmetleri Yönetmeliği, Resmi Gazete 24.02.2022/31760,
- k) Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP), Karar Numarası:6053, Resmi Gazete 15.09.2022/31954,

1.3. AFET VE ACİL DURUM MÜDAHALESİNDE İLKELER

Afet ve Acil Durumlarla ilgili yapılacak tüm planlama ve müdahale çalışmaları aşağıdaki temel ve özel ilkeler doğrultusunda sürdürülmelidir. Bu ilkeler afet ve acil durumlailgili tüm afet gruplarını, yetkilileri, görevlileri ve gönüllüleri kapsar.

Şekil 4 – Afet ve Acil Durum Müdahalesinde İlkeler

1.3.1. Temel İlkeler

Hayat Kurtarma ve Can Güvenliği

Afet ve Acil Durum sırasında ve sonrasında yürütülen tüm çalışmaların önceliği hayat kurtarmak, insan sağlığı ve can güvenliğini korumaktır.

İnsan Haklarına, Bireysel ve Toplumsal Hassasiyetlere Saygı

Müdahale ve ön iyileştirme çalışmalarında insan haklarına aykırı ve insan onurunu zedeleyici davranışlarda bulunulamaz. Müdahale sürecinde elde edilen kişisel bilgilerhiçbir koşulda başka bir amaçla kullanılmaz, diğer kişiler, kurumlar ve/veya kuruluşlarla paylaşılmaz.

Hizmet verilen bireylerin özel yaşamları ile ilgili bilgilerin gizliliği korunur. Müdahale ve ön iyileştirme çalışmalarında bireylerin ve toplumun hassasiyetlerine saygı gösterilir.

Tüm hizmetler, gerçekleşmeyecek vaatlerde bulunulmadan gerçekçi bir zeminde yürütmeli ve çalışmalarda yapıcı olmaya özen gösterilmelidir.

Afet grupları, yetkililer, görevliler ve gönüllüler birey ve kurumlara ve/veya kuruluşlara sunduğu hizmetin nitelik ve sonuçlarından sorumlu olduğunun bilincinde olmalıdır. Bilgi ve deneyim, hizmet sunulan bireylerin yararına kullanılmalıdır.

Tarafsız ve Eşit Muamele

Afet grupları, yetkililer, görevliler ve gönüllüler doğruluk, dürüstlük ve tarafsızlık ilkelerine uygun davranmak zorundadır. Korunmaya muhtaç bireylere (yaşlılara, çocuklara, hamilelere, engellilere, vb.) öncelik verilir.

Hizmet verilen bireylere yaş, kimlik, cinsiyet, cinsel kimlik, cinsel yönelim, etnik köken, din, dil, mezhep, engellilik durumu, siyasi görüş gibi farklılıklar temelinde ayırım uygulanamaz ve bu bilgileri açıklaması istenemez (sağlık nedeniyle yaş ve cinsiyet, defin nedeniyle din, özel hizmetlerin organizasyonu nedeniyle engellilik durumu hariç olmak üzere)

İş Birliği ve Katılımı Teşvik

Kamu kurum ve kuruluşları, STK'lar, üniversiteler, özel sektör ve gönüllü grupları tarafından, müdahale ve ön iyileştirme çalışmalarına faydası olacak her tür mevcut kapasite ve kaynak (insan, ekipman, bilgi kaynakları, vb.) ihtiyacı karşılayacak düzeyde gerek ulusal ve yerel düzey afet grubu planlarına, gerekse müdahale çalışmalarına dahil edilmelidir.

Hizmetlerin sürdürülebilir olması ve olağan döneme geçişe olanak sağlaması açısından, destek ve iyileştirme çalışmaları, bu gruplara hizmeti sürdürecektir resmi kurumlar ya da Sivil Toplum Kuruluşları ile işbirliği içerisinde yürütülmelidir.

Yetkililer, STK'ların ve gönüllülerin manevi bir amaç uğruna çalışmalara katıldıklarını göz önünde tutmalı, olanaklar ölçüsünde en iyi şekilde çalışmalarını sağlayacak bir iş birliği koşulu sağlamalıdır. Tarafsızlık ilkesine uygun olarak, çalışmalara faydası olacak kapasiteye sahip tüm STK'ların ve gönüllülerin katılımı teşvik edilmelidir. Çalışmalar sırasında gönüllülerin tükenmelerini önleyecek önlemler alınmalı, eşit koşullarda çalışmalarını sağlamaya çaba gösterilmeli ve gönüllülerin yeteneklerine ve becerilerine uygun olarak görevlendirilmeleri sağlanmalıdır.

Kamuoyunun Bilgilendirilmesi

Afet ve Acil Durumla ilgili paylaşılan bilgiler açık, anlaşılır ve tutarlı olmalı, somut gerçeklere ve verilere dayanmalıdır. Bilgilendirmenin uygun sıklıkta yapılmasına özen gösterilmelidir. Bilgilendirme yapan kişi konu ile ilgili ve yetkili olmalı; ayrıca kullanılan dil gerek yaşanan olayın, gerekse bu olaydan etkilenen topluluğun hassasiyetleri dikkate alınarak seçilmelidir. Reklam amaçlı açıklamalardan ya da öyle anlaşılacak tanıtımlardan özenle kaçınılmalıdır. Eksik ve yanlış bilginin can ve mal kaybını artırabileceği gibi afetzedelerin ve gönüllülerin moral gücünün düşmesine neden olabileceği, çalışmalarda görev alan kişilere anlatılmalı; bilgilendirme yetkisi olmayan kişilerin yazılı, sözlü ve sosyal medya üzerinden vatandaşlara bilgi aktarımında bulunmaktan kaçınmaları hatırlatılmalıdır.

Operasyonel Esneklik

Yardım çalışmaları hizmet verilen birey ya da kurumların gereksinimlerine uygun ve gelişimlerini destekleyecek şekilde hazırlanır ve tüm çalışmalar hizmet sunularının yararını en üst seviyede gözeterek yürütülür.

Yardım uygulamalarında; kişi ya da grupların gereksinimleri ve gereksinim düzeyleri doğru olarak belirlenmeli ve kaynakların gerçek ve öncelikli gereksinim sahiplerine ulaştırılmasına dikkat edilmelidir. Hizmetlerde öncelik, gereksinim aciliyetine ve afet gruplarının öncelik sıralamasına uygun olarak belirlenir.

Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik

Afet ve acil durumla ilgili (öncesinde, sırasında ve sonrasında) alınan tüm kararlar yasal, etik ve tarafsız olmalıdır. Özellikle afet anında çok kısa sürede ve yeterince araştırma olanağı bulamadan karar almayı gerektiren durumlarla karşılaşılabilir. Böyle zamanlarda dahi, yetkililer, görevliler veya kurumlar aldıkları kararları genel kabul görmüş belirli temellere dayandırmalı ve gerektiğinde karardan etkilenecek kişilere hesap verebilmelidir. Hesap verilebilirliğin ön şartı şeffaflık ve hukukun üstünlüğü ilkeleridir. Bireylerin bilgi edinme yolları açık tutulmalıdır. Kararlar mümkün olduğunca belgelerle desteklenmelidir. İzleme ve değerlendirmesi yapılmayacak müdahale yöntemleri uygulanmamalıdır.

Daima Hazırlıklı Olmak

Afet ve Acil Durumun meydana geldiği anda kurumlar ve/veya kuruluşlar, ekipler ve kişiler ne kadar hazırlıklı ise yaralar o kadar hızlı ve etkin sarılır. Bu nedenle ana ve destek çözüm ortaklarının katılacağı tatbikatlar ve eğitimler düzenli aralıklarla tekrarlanmalı, kurum ve/veya kuruluşlara yeni katılan kişilerin afet ve acil duruma yönelik oryantasyon ve eğitimleri zamanında gerçekleştirilmeli, planlar ve bilgiler daima güncellenerek destek çözüm ortakları ile paylaşılmalı, irtibat bilgileri ve kaynaklar ulaşılabilir olmalı, afet ve acil durum tedbirleri göz önünde bulundurulmalıdır.

İyileştirme

İyileştirme faaliyetlerinin hedefi, bölgeyi afetin etkileri açısından afet öncesine göre daha iyi duruma getirmek olmalıdır. Tekrar benzer bir durumun yaşanmaması, yaşandığı takdirde etkilenme düzeyinin azaltılması için alınacak tüm tedbirler de (fiziksel kapasite, toplumun farkındalık düzeyi ve yasal düzenlemeler de dahil) iyileştirme çalışmalarının parçasıdır.

1.4. HEDEFLER

TAMP kapsamında genel ve özel hedefler belirtilmiştir.

1.4.1. Genel Hedefler

Afet ve Acil Durumların doğuracağı hallerle ilişkili olarak;

- a) Hayat kurtarmak,
- b) Kesintiye uğrayan hayatı ve faaliyetleri en kısa sürede normale döndürmek,
- c) Müdahale çalışmalarını hızlı ve planlı bir şekilde gerçekleştirmek,
- d) Afet bölgesinin ve çevresinin güvenliğini sağlamak,
- e) Halk sağlığını korumak ve sürdürmek,
- f) Mülkiyet, çevre ve kültürel mirası korumak,

- g) Ekonomik ve sosyal kayıpları azaltmak,
- h) İkincil afetleri önlemek ya da etkilerini azaltmak,
- i) Halkı bilgilendirmek ve süreçle ilgili iletişimi canlı tutmak,
- j) Kaynakların etkin kullanımını sağlamaktır

1.4.2. Özel Hedefler

- a) Afet gruplarının koordinasyonunda bilginin en hızlı ve doğru biçimde ilgili birimlere ulaştırılmasını sağlamak,
- b) Afet bölgesinden veri akışının AADYM'ye hızlı ve doğru bir şekilde iletilmesini sağlamak.

1.5. SORUMLULUK

İstanbul ilinin İl Afet Müdahale Planının hazırlanmasından İl Afet ve Acil Durum Müdürü sorumludur. Afet grubu planlarının hazırlanması ve uygulanmasından afet grubundan sorumlu ana çözüm ortağı olan kurum ve kuruluşlar asli sorumlu olmakla birlikte, planlarda görevlendirilen destek çözüm ortağı kurum ve kuruluşlar, özel sektör, STK'lar ve gerçek kişiler de ayrı ayrı sorumludur.

Kurum ve kuruluşlarda planların hazırlanması ve uygulanmasından en üst yöneticiler, İl Afet Müdahale Planlarının hazırlanması ve uygulanmasından Valiliğimiz, özel kuruluşlarda ise sahipleri veya yetkili temsil organları sorumludur.

1.6. VARSAYIMLAR

Türkiye Afet Müdahale Planı hazırlanırken, planın etkin işleyebilmesi için genel ve özel koşullar dikkate alınarak varsayımlar belirlenir.

1.6.1 Genel Varsayımlar

1. Muhtemel afetin geçmiş yıllarda o bölgede meydana gelen en büyük çaplı afetten daha büyük ve yaygın olabileceği, geçmişte bilinen afet hasarı olmasa dahi afet tehlike haritasındaki olası afetlerin meydana gelebileceği,
2. Küresel ısınma, iklim değişikliği, kuraklık gibi yavaş gelişen doğal afetlerin süreç içinde daha önceden hiç yaşanmamış sonuçlar oluşturabileceği,
3. Afetlerde yangınların çıkabileceği, sanayi ve enerji tesislerinde yangın, patlama, kimyasal sızma, akaryakıt veya petrol sızıntısı ve gaz kaçaqları gibi ikincil afetler meydana gelebileceği, aynı anda birden fazla afetle birden mücadele edilmesi gerekebileceği,
4. Hasar gören bina sayısının fazla olabileceği, açıkta kalan ailelerin barınma problemlerinin artabileceği,
5. Afet bölgesi ve dışında ulaşım talebinin artabileceği,
6. Ulaşım yollarında ve tesislerinde hasarlar meydana gelebileceği, ulaşımın bir süre aksayabileceği veya durabileceği,

7. Barajların, santrallerin, akaryakıt depo ve tesisleri ile diğer önemli bina ve tesislerin hasar görebileceği veya tamamen yıkılabileceği, bu hasarlardan kaynaklanan can, mal kayıplarının olabileceği,
8. İletişim ve haberleşme sistemlerinin kesintiye uğrayabileceği,
9. Elektrik, doğalgaz, içme suyu, arıtma ve kanalizasyon tesislerinin ağır hasar görebileceği ve çalışamaz hale gelebileceği, bu durumun susuzluğa ve salgın hastalıklara yol açabileceği, ısınma, aydınlatma ve enerji sorunlarının ortaya çıkabileceği,
10. Afetin, gece veya sabaha karşı meydana gelebileceği, mesai saatleri içerisinde veya tatil günlerinde, kış veya yaz şartlarından birisinde olabileceği,
11. Yiyecek, içecek, giyecek, barınma ve benzeri acil yardım ihtiyaçlarının belirlenmesinde ve temininde acil yardım süresinin 30 günden daha fazla olabileceği,
12. Kış ve yaz şartlarının genel hayatı etkileyecek derecede olumsuz geçebileceği, yaz aylarında gerçekleşen bir afetin etkilerinin kış aylarında da devam edebileceği,
13. Afetin ve varsa ikincil afetlerin etki alanının birden fazla ili kapsayacak büyüklükte olabileceği, bu nedenle destek illerin de yardımına ihtiyaç duyulabileceği,
14. Olay bölgesinde incinebilir gruplar ve yabancı uyruklu kişilerin olabileceği,
15. Kontrolsüz nüfus hareketlerinin olabileceği,
16. KBRN tehdit ve tehlikelerinin olabileceği,
17. Karantina önlemlerinin gerekebileceği,
18. Tahliye ve yerleştirme gerekebileceği,
19. Kültürel ve tarihi mirasın etkilenebileceği,
20. Komşu ülkelerde yaşanabilecek afetlerin ülkemizi de etkileyebileceği,
21. Yaşanan afetler sonrası ekonomik krizlerin tetiklenebileceği

1.6.2 Özel Varsayımlar

1. Mevcut kaynakların yeterli gelmemesi,
2. Vefatların çok olması nedeniyle mezarlıkların yetmeyerek salgın hastalıkların başlaması,
3. İlçe afet yönetim merkezleri, mahalle irtibat ofisleri ile AADYM arasında iletişim sağlanamaması,
4. Yapılaşmanın yoğun olduğu yerlerde, yıkımlardan dolayı afetzedelere ulaşılamaması,
5. Yıkımlardan Avrasya tünelinin Anadolu Yakası'ndaki giriş ve çıkışların kapanması,
6. Tsunami nedeniyle Avrasya tünelinin Avrupa Yakası'ndaki giriş ve çıkışların kullanılmaması,

7. Marmara denizine kıyısı olan ilçelerin tsunamiden etkilenmesi,
8. Vatandaşların acil ulaşım yollarını kapatması,
9. Ulusaldan görevlendirilen personellerin; yeterli malzeme, araç ve kendilerine yetecek barınma ve beslenme ihtiyaçları ile gelmemesi,
10. Ulusaldan görevlendirilen personellerin; afet gruplarının işleyişi bilmemesi, görev yerleri hakkında bilgilendirme yapılmaması,

1.6.3 Ekiplerin görev yaparken karşılaşılabileceği tehlike ve zorluklar

Personellerin;

- Görevli olduğu afet grubu dışında başka gruplarda görevlendirilmesi,
- Görev içeriği,
- Görev yeri,
- Kimlerle koordinasyon içinde olacağı,
- Ne kadar süre görevlendirileceği,
- Gönüllülerle hangi seviyede koordinasyon sağlanacağı,
- Lojistik eksikliği,
- İkincil afetlerin müdahaleyi zorlaştırması,
- Fiziksel ve ruhsal zarara uğraması,

vb. durumlar görevin zorluk ve tehlike derecesini belirlemektedir.

Ayrıca İlimize görevlendirilecek personellerin afet olmadan önce gerekli bilgilerle (coğrafi, fiziki koşullar, örf ve adetler, insani davranış şekilleri vb.) donatılması tehlike ve zorlukları azaltarak müdahaleyi kolaylaştıracaktır.

Genellikle afetler oluştuğunda onunla beraber ikincil afet ortaya çıkar. Tablo 4'te birincil afetler sonrası ortaya çıkabilecek ikincil afetler verilmiştir.

Birincil afet / ikincil afet	Deprem	Heyelan	Salgın Hastalık	Toplu nüfus hareketleri	Ulaşım kazaları	Yangın	Teh. madde kazaları/end. kazalar	Aşırı ısınma/kuraklık	Sel/taşkın	Kar, çığ, buzlanma, aşırı soğuk	Fırtına hortum	Maden kazaları
Deprem	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Heyelan		■				■	■					■
Toplu nüfus hareketleri			■			■	■					
Ulaşım kazaları					■	■	■					
Yangın						■	■					
Tehlikeli madde kazaları/endüstriyel kazalar						■	■					
Aşırı ısınma/kuraklık							■	■				
Sel/taşkın		■					■		■			■
Kar, çığ, buzlanma, aşırı soğuk								■		■		
Fırtına hortum									■			
Maden kazaları						■	■					

Tablo 4- Birincil ve ikincil afetler tablosu

1.7. GENEL DURUM

1.7.1 İlin Genel Durumu

a) Coğrafi Konum ve Stratejik Önem:

İstanbul ili 28° 01' ve 29° 55' doğu boylamları ile 41° 33' ve 40° 28' kuzey enlemleri arasında, Avrupa ve Asya kıtalarını birbirine bağlayan konumda Marmara bölgesinde bulunmaktadır. 5.712 km²'lik yüzölçümüne sahiptir. Kuzeyinde Karadeniz, güneyinde Marmara Denizi ve ortasında ise İstanbul Boğazı bulunmaktadır. Kuzeybatısında Tekirdağ'a bağlı Saray, batısında Tekirdağ'a bağlı Çerkezköy ve Çorlu, güneybatısında Tekirdağ'a bağlı Marmara Ereğlisi, kuzeydoğusunda Kocaeli'ne bağlı Kandıra, doğusunda Kocaeli'ne bağlı Körfez ve güneydoğusunda ise Kocaeli'ne bağlı Gebze ilçeleri ile komşudur

İstanbul il arazisinin %16 sını dağlar, % 75 ini platolar ve % 9 unu ovalar oluşturur. Başlıca dağ ve tepeleri; Anadolu Yakasında 538 m ile Aydos Dağı, 442 m Alemdağ, 439 m Kayış Dağı, 285 m Göztepe, 263 m Büyük Çamlıca Tepesi, 261 m Yuşa Tepesi, 228 m Küçük Çamlıca Tepesi, Avrupa Yakasında 233 m Kocataş Tepesidir. İstanbul, dünyada ender rastlanan topoğrafyalardan birisi olan ortasından bir su yolu geçen ve neredeyse deniz seviyesine kadar kazılmış penneplenden arazilere tipik bir örnek plato alanıdır. Ortasından İstanbul Boğazı gibi bir su yolu tarafından ikiye kesilmiş olan bu platoya Çatalca-Kocaeli ismi verilir. Ova kapsamına alınan alan; aslında İstiranca, Çanta, Fener, Karasu, Sazlıdere, Alibey, Kağıthane, Riva, Darlık, Göksu, Ağva dereleri gibi ilin başlıca akarsularının dar vadi tabanlarında izlenen alüvyal dolgulardan oluşan Vadi Tabanı Düzlüklerinden meydana gelen sahalara karşılık gelirler. Bu nedenle İstanbul'da ova tanımlamasına uyan geniş ovalar olmamasına karşın bu alanlar Ova olarak belirtilmişlerdir.

İstanbul; İpekyolu'nun Avrupa'ya uzanan kapısı, iki kıtanın birleştiği nokta, sıcak iklimlere ve okyanuslara açılan bir kapı olması, sanayi, imalat ve hizmet sektörleri bakımından, ülke için stratejik bir

konumda ve yoğunlukta olması ve tarihi boyunca kentte hüküm süren uygarlıklar için stratejik öneme sahip olmuş, Roma, Bizans ve Osmanlı gibi büyük İmparatorluklara 2000 yıldan fazla süre başkentlik yapmıştır.

b) Ulaşım Durumu:

İstanbul, il nüfusunun yoğunluğu, konumu, stratejik önemi vb. nedenlerle farklı ulaşım araçlarının kullanıldığı geniş bütünlükte ulaşım ağına sahip bir metropoldür.

Havayolu

İlimizde bir tanesi Anadolu, üç tanesi Avrupa Yakası'nda olmak üzere toplamda 4 havalimanı bulunmaktadır. Anadolu Yakası'nda bulunan Sabiha Gökçen Uluslararası Havalimanı, Pendik ilçesinde yer almaktadır. Avrupa Yakası'nda ise Arnavutköy ilçesinde yurtiçi ve yurtdışı uçuşlara açık İstanbul Havalimanı, küçük boyutlu özel uçaklar için kullanılan Hezarfen Havaalanı ve sadece özel uçuşlar ile kargo uçaklarına açık olan Atatürk Havalimanı da Bakırköy ilçesinde faaliyet göstermektedir.

Karayolu

Karayolları 1. Bölge Müdürlüğü sorumluluk alanındaki İstanbul iline ait karada otoyol, devlet ve il yolları olmak üzere toplam 867 km karayolu bulunmaktadır. Karayollarının büyük bir bölümünü 400 kilometrelik Kuzey Marmara Otoyolu almakta olup, Tekirdağ ve Sakarya arasında, Yavuz Sultan Selim Köprüsü ve İstanbul Havalimanı bağlantı yolları ile birleşmektedir.

İlden O-1, O-2, O-3 ve O-4 otoyolları geçer. Otoyollar 15 Temmuz Şehitler Köprüsü, Fatih Sultan Mehmet Köprüsü ve Yavuz Sultan Selim Köprüsü ile birbirlerine bağlanır. Köprüler şehir içi ulaşımında da kilit noktalardır. Pik saatlerde köprülerde sık sık tıkanmalar oluşmaktadır. İstanbul Boğazı'ndaki mevcut 2 köprüde yıllık ortalama günlük trafik değeri 500.000'e yaklaşmış olup, ağır taşıtlar için kısıtlamalar bulunmaktadır. Ayrıca Avrasya Tüneli; Asya ve Avrupa yakalarını, deniz tabanının altından Kennedy Caddesi'nde Kumkapı ile D-100 Karayolu'nda Koşuyolu mevkii arasında bağlantı sağlar.

İstanbul'da karayolu ile ulaşım minibüs, taksi, otobüs, metro, metrobüs, tramvay, füniküler ve teleferik hatları ile sağlanmaktadır. Ulaşımın en büyük yükünü 303,42 km. uzunluğunda kent içi raylı sistem işletmesi ile metro almaktadır. Toplam sistem içerisinde 213,92 km. uzunluğundaki 18 hat ile her gün 2 milyonun üzerinde yolcuya hizmet vererek, dünyada örnek gösterilmektedir.

Türkiye'nin her iline ve ayrıca Gürcistan, Yunanistan, Bulgaristan gibi komşu ülkelere İstanbul'dan doğrudan seferler vardır. Anadolu Yakası'nda Harem Otogarı, Avrupa Yakası'ndaysa Büyük İstanbul Otogarı hizmet vermektedir. İstanbul Otogarı da metroyla kent merkezine bağlanmaktadır. Bunun dışında ilin değişik bölgelerinde, belediye ve kimi büyük seyahat firmalarının işletmesini yaptığı cep otogarıları bulunmaktadır.

Demiryolu

İstanbul genelinde 259,85 km uzunluğunda kent içi, 152,4 km şehirlerarası (76 km ortak kullanım) raylı sistem işletmesi bulunmaktadır. İstanbul'dan Ankara, Eskişehir ve Konya yüksek hızlı tren seferleri mevcuttur.

Marmaray, İstanbul Boğazı'nın altına yapılan tüp tünel ile her iki yakadaki demiryolu hatlarını birbirine bağlayarak, Gebze-Halkalı arasında 76 km'lik mesafede 43 istasyon ile şehir içi demiryolu taşımacılığı ile kesintisiz olarak hizmet vermektedir.

Denizyolu

İstanbul'da Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve özel sektör yatırımı olarak toplam 21 adet liman, 1 adet kurvaziyer liman, 51 tersane ve 75 adet iskele, 22 barınma ve çekek yeri, 12 yat limanı, 31 balıkçı barınağı bulunmaktadır.

İstanbul, denizyolu toplu ulaşımı olan şehirlere göre en fazla günlük yolculuk yapılan şehirlerden biri olup, deniz ulaşımının %40'lık kısmı Asya - Avrupa yakaları arasında feribot ve vapurlarla merkezi iş alanlarının yoğunlaştığı bölgelerde gerçekleşmektedir.

İstanbul'dan Yalova'ya, Balıkesir'e ve Bursa'ya feribot ve araba vapuru seferleri bulunmaktadır. Aynı zamanda jeopolitik konumu nedeniyle uluslararası yolcu ve kargo taşımacılığı da gerçekleştirilmektedir.

c) Su Kaynakları:

İstanbul'da bulunan göl ve göletler, akarsular ve dereler, doğal kaynak çıkışları ve çeşmeler, adi ve keson kuyular ile su sondajı kuyuları bölgenin hidrolojik unsurlarını oluşturmaktadır. İstanbul'da yıllık ortalama yağış 787 mm'dir. İstanbul il alanına düşen yıllık yağışın 760.000.000 m³'ü baraj, göl ve bentlerde, 30.000.000 m³'ü ise yeraltı suyu havzalarında değerlendirilebilmektedir. Bu kaynaklar, kentin su ihtiyacının ancak %76,3'ünü karşılar durumdadır. İl çeperinden ve dışından sağlanan su miktarı 245.200.000 m³ olup toplam su ihtiyacının % 23,7'sini oluşturmaktadır. İstanbul'un hızla artan nüfusu, alternatif su kaynaklarına olan ihtiyacı arttırmıştır.

2022 yılında barajlarda ölçülen yağış miktarları 778,95 kg/m² olup, 50 yıllık ortalama yağışlardan 44,51 kg/m² daha fazla gerçekleşmiştir. 2022 yılında yağışlar Asya Yakası'nda ortalama seviyesinde, Avrupa Yakası'nda ise ortalamanın %11,17 üstünde gerçekleşmiştir. 2022 yılında şehre toplam verilen ham suyun % 57,66'sı barajlardan, %42,34'ü regülatörlerden ve kuyulardan karşılanmıştır.(İSKİ 2022, Faaliyet Raporu)

Sürdürülebilir kaynak olarak nitelendirilen su kaynakları ya doğrudan çeşme yapılarak ya da boru sistemleriyle su depolarına taşınarak değerlendirilirler. Yerleşim olmayan ormanlık alanların birçoğu benzer nitelikte kaynakları barındırmaktadır. Öte yandan Hamidiye, Taşdelen ve Karakulak gibi kaynakların yüksek kalitede sulara sahip olduğu ve doğrudan içme suyu olarak değerlendirildiği gözlemlenmiştir.

Avrupa Yakası akarsularının çoğunluğu mevsimsel derelerden oluşmaktadır. Bu bölgede su bölümü çizgisinin güneyinde mevsimsel ve sürekli akarsular doğrudan ya da Büyükçekmece, Küçükçekmece gölleri kanalıyla Marmara Denizi'ne, su bölümü çizgisinin kuzeyinde ise doğrudan ya da Terkos Gölü kanalıyla Karadeniz'e boşalır. Avrupa Yakası'nda su bölümü çizgisinin güneyinde yer alan Haramidere, Karagöz Deresi, Hasan Deresi, Ayamama Deresi, Tavukçu Deresi, Çinçin Deresi, Terazidere, Hamam Deresi, Alibeyköy Deresi ve Çatalca yükseliminin batısında Selimpaşa Deresi, Ova Deresi, Boğulca Deresi, Ağıl Deresi, Kula Deresi, Koyun Dere, Fener Dere, Kavaklı Deresi, Boğluca Deresi ve Aşağı Dere Marmara Denizi'ne doğrudan boşalan akarsulardır. Su bölümü çizgisinin kuzeyinde ise Kilyos, Uzunya, Marmancık, Ketten, Gürpınar, Çürpüna,

Tatlısu ve Garipçe dereleri Karadeniz'e boşalırlar. Avrupa Yakası'nın Kuzeybatı kesiminde Istranca dağlarındaki bazı derelerin önlerine set çekilerek küçük bent göllerinden İstanbul'a içme ve kullanma suyu aktarılmaktadır. Ayrıca Binkılıç, Karamandere, Yeniköy, Çiftlikköy, Başakköy Mandıra Karacaköy dereleriyle Belgrad Ormanları'nın küçük derelerinin kavuştuğu Kanlıdere tarafından beslenen Terkos gölü ile Sazlıdere ve Alibeyköy barajlarından İstanbul'un su gereksinimi önemli ölçüde karşılanmaktadır. İçme suyu göl alanına çevrilmiş olan Büyükçekmece Gölü toplam 11 km²lik alanı kaplamakta, 170 km²'lik havza alanı ile İstanbul'un su gereksinimine önemli katkı sağlamaktadır. Tablo 5 İSKİ'ye ait baraj ve göletlerin durumu belirtilmektedir.

Anadolu Yakası'nın akarsuları Karadeniz, İstanbul Boğazı ve Marmara Denizi'ne dökülür. Göksu Çayı, Küçükso Çayı, Bekar Deresi, Aznavur Deresi Boğaz'a; Göçbeyli Deresi, Türknil Deresi, Ozan Deresi, Kabakoz Deresi, Göksu (Ağva) Deresi, Çanak Deresi, Koca Dere, Darlık Çayı ve Riva Çayı ise Karadeniz'e dökülen başlıca akarsulardır. Çobançeşme, Taşlıdere, Ayvacık, Kavaklıdere ve Esatpaşa Uzunçayır Deresi, Kargadere ve Kasriali derelerinin kavuştuğu Kurbağalıdere, Kuşdili Çayırı'ndan geçerek Marmara Denizi'ne kavuşur. Çamaşırıcı, Küçükyalı, İdealtepe, Büyükyalı, Bülbülderesi, Tugay-Panayır (Dragos), Pendik-Taşlıbayır Deresi, Kemikli, Tuzla Çayırova ve Beylikdağı Dereleri Marmara Denizi'ne dökülen genellikle düşük debili, yaz ayları sonunda kuruyan, mevsimsel akışlı akarsulardır.

Ayrıca, Anadolu yakasında Tuzla, Kadıköy, Beykoz, Paşabahçe, Riva, Üsküdar, Küçükso, Ömerli, Paşaköy, Reşadiye, Darlık, Ağva ve Şile Havzası olmak üzere 13 adet havza bulunmaktadır. Her bir havzada bir veya daha fazla ana dere ve ana dereye bağlı yan kollar bulunmaktadır. Tuzla ve Kadıköy havzalarında bulunan derelerin tamamı Marmara Denizi'ne dökülmektedir. Avrupa yakasında ise Silivri, Çatalca, Büyükçekmece, Küçükçekmece, Avcılar, Başakşehir, Bağcılar, Eyüp Sultançiftliği, Bakırköy, Esenler, Bahçelievler, Sarıyer, Arnavutköy, Sultangazi, Güngören, Fatih, Zeytinburnu, Kağıthane, Şişli, Beşiktaş, Beyoğlu ilçelerinde dere havzaları bulunmaktadır. Her bir havzada bir veya daha fazla ana dere ve ana dereye bağlı yan kollar bulunmaktadır. İstanbul'da Marmara Denizi'ne dökülen derelerin 297.245 km'si ıslah edilen, 651.660 km'si ıslah edilmeyen; Büyükçekmece havzasında 4.334 km'si ıslah edilen, 363.040 km'si ıslah edilmeyen; Terkos havzasında 658 m'si ıslah edilen, 372.813 km'si ıslah edilmeyen; Ömerli havzasında 43.562 km'si ıslah edilen, 154.092 km'si ıslah edilmeyen; İstanbul Boğazı'na dökülen derelerin 805 km'si ıslah edilen, 40.810 km'si ıslah edilmeyen; Karadeniz'e dökülen derelerin 5.228 km'si ıslah edilen, 925.977 km'si ıslah edilmeyen dere olmak üzere toplam dere uzunluğu 2.540.688 km'dir.

İstanbul yüzeysel su kaynakları ile beslenmektedir. Yağışlı mevsimlerde gelen sular baraj ve regülatörlerde toplanarak gerekli arıtma işlemlerinden sonra şehre verilmektedir. İstanbul'un nüfusunun artması ve coğrafi olarak hizmet alanının genişlemesi sebebiyle artan su talebini karşılamak için Avrupa Yakası'nda Tekirdağ'a, Anadolu Yakası'nda Düzce'ye kadar uzanan farklı su havzalarından içme suyu temin edilmektedir.

(İBB İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü, 2022)

SU KAYNAĞI	YILLIK VERİM (milyon m ³)	AZAMI BİRİKTİRME HACMİ (milyon m ³)
Ömerli Barajı	220	235.371
Darlık Barajı	97	107.500
Elmalı 1 ve 2 Barajları	15	9.600
Terkos Barajı	142	162.241
Alibeyköy Barajı	36	34.143
Büyükçekmece Barajı	100	148.943
Sazlıdere Barajı	55	88.730
Istrancalar (Düzdere Barajı, Kuzuludere Barajı, Büyükdere Barajı, Sultanbahçedere Barajı, Elmalıdere Barajı)	75	6.231
Kazandere Barajı	100	17.424
Pabuçdere Barajı	60	58.500
Yeşilçay Regülatörü	145	-
Melen Regülatörü	575	-
Yeşilvadi Regülatörü	-	-
Şile Keson Kuyuları	-	-
Toplam	1 Milyar 620 milyon m³/Yıl	868.683

Tablo 5- İSKİ'ye ait baraj ve göletler

d) Jeolojik Durum:

İstanbul il sınırları içinde metomorfik olan "İstiranca Birliği" ve metomorfizma göstermeyen "İstanbul Birliği" olmak üzere iki büyük kaya statigrafik birimi topluluğu yer almaktadır. Çatalca Yarımadası'nın kuzey kesiminde özellikle Tekirdağ - Edirne arasında geniş alanlar kaplayan şist, kuvarsit ve mağmatitleri içeren İstiranca birliği kayaları, İstanbul ili sınırları içinde, sadece Çatalca ilçesinin batı ve kuzey kesimlerinde görülmektedir. İstanbul Birliği; boğazın her iki yakasında ve Kocaeli Yarımadası'nda geniş alanlar kaplayan Paleozoik ve Mesozoyik yaşta metomorfizma göstermeyen kaya birimleri içermektedir. İstanbul İli genelinin jeolojisi, Paleozoik, Mesozoyik, Senozoyik, Kuvaterner ve güncel tortul kaya ve / veya zemin birimlerden oluşmuştur.

Bu kaya birimlerinin sınır ilişkileri jeolojik zaman bazında, uyumsuz çoğunlukla tektoniktir. İstanbul Çatalca Yarımadası'nın Boğaz kıyılarında Paleozoik, batı bölgelerde ise Senozoyik, Kuvaterner yaşlı çökeller ile kıyı kesimlerde alüvyon ve dolgular bulunmaktadır. Anadolu Yakasında hakim kaya birimleri Paleozoik ve Mesozoyik yaşlıdır. Bu kaya birimleri yer yer Kuvaterner çökelleri ile örtülmüştür. Kıyılarda ve vadi tabanlarında alüvyal birikintiler yer almaktadır.

İstanbul'a, yakın yerde bulunan Kuzey Anadolu Fay Hattı, Kuzey Anadolu'dan başlayarak Marmara Denizi'ne kadar uzanır. İki tektonik plaka olan Avrasya ve Afrika birbirlerini iterler ve buda fayın hareket etmesine sebep olur. Bu fay hattı nedeniyle bölgede tarih boyunca çok şiddetli depremler meydana gelmiştir.1509 yılında meydana gelen Büyük İstanbul Depremi bunun en büyük örneğidir. Bu deprem İstanbul'da, 100 caminin yıkılmasına ve 10 bin insanın hayatını kaybetmesine neden olmuştur. 1766 yılındaki depremde ise, Topkapı Sarayı, Ayasofya, Eyüp Sultan Camii ve Kapalıçarşı gibi yapılar büyük hasar aldı. 1999 Gölcük Depremi'nde de 18 bin insan ölmüş ve birçok insanda evsiz kalmıştır.

Küçükçekmece ve Büyükçekmece arasında eski ve potansiyel heyelanlı alanlar yer almakta olup, başlıcaları Devebağtan, Çukurlar, Pınartepe, Pekmez, Yakuplu, Menekşe, Fener (Onbeşevler),Balaban ve Firuzköy heyelanlarıdır.

Haramiderenin doğu yamaçları, Kıracın batı kesimleri, Devebağtan alanlarında eski heyelan izleri görülmekte olup, eski heyelanların aşırı yüklenmesi sonucunda günümüzde Balaban, Çukurlar, Pekmez ve Yakuplu heyelanları aktif hale gelmiştir. Geçmiş yıllarda Silvri Değirmenköy ve Çantaköy'de heyelanlar meydana gelmiş olup, bu alanlar aktif heyelanlı alanlarıdır.

e) İklim:

İstanbul, Akdeniz'den gelen ılık ve yağışlı güneyli hava kütleleri ile Karadeniz'den gelen soğuk-kuru hava kütlesi ve Balkanlar'dan gelen soğuk-yağışlı hava kütleleri nedeniyle Karadeniz ve Akdeniz iklimleri arasında bir geçiş özelliğine sahiptir. Gerek sıcaklık ve gerekse yağış bakımından kuzeyden güneye, kıyılardan iç kesimlere gidildikçe farklılaşma görülür. Bu da yağış miktarında artışa, sıcaklıkta ise azalmalara neden olur.

İstanbul Boğazı ve çevresi Akdeniz ikliminin etkisi altında, Karadeniz'e kıyısı olan yerler ise Karadeniz ikliminin etkisi altındadır. Bu nedenle güney kesimler nazaran yaz mevsimi daha serindir. Sonbahar ve kış aylarında ise Karadeniz'den gelen ve bol nem içeren hava kütlelerinden dolayı bol yağış görülür.

İstanbul'un uzun yıllar değerlerine göre ortalama sıcaklık 13,7 °C'dir. Kış aylarındaki ortalama sıcaklık 2 °C ile 9 °C, yaz aylarındaki ortalama sıcaklık ise 18 °C ile 28 °C civarındadır. En sıcak aylar Temmuz ve Ağustos, en soğuk aylar ise Ocak ve Şubat aylarıdır.

Toplam yıllık yağış 843,9 mm dir. Yağışlar % 38'i kış % 18'i ilkbahar, % 13'ü yaz, % 31'i sonbahar mevsiminde gerçekleşir. Genel olarak İstanbul'da kar yağışı azdır, ancak nüfusu ve şehirleşme nedeniyle etkisi fazladır.

Ortalama bağıl nem %76'dır. Konumundan kaynaklanan nem miktarları nedeniyle hissedilen sıcaklıklar ölçülen sıcaklıklardan farklılık gösterir. Yani yazın daha sıcak, kışın daha soğuk hissedilir.

İstanbul'da hakim rüzgarlar; Poyraz ve Lodos'tur. Yazın genel olarak esen poyraz, kışın ise lodos eser. Rüzgar hızı Karadeniz kıyılarından güneye inildikçe azalır.

f) Ekonomi:

Çağlar boyunca sanayi ve ticaret merkezi olan İstanbul, bu tarihsel mirasın sonucu olarak bugün de Türkiye ekonomisinde önemli bir role sahiptir. Bu rol İstanbul'u ticaret, iş, yatırım, finans ve turizm başkenti olarak ön plana çıkarmaktadır. 2020 yılı rakamlarıyla, İstanbul'un Türkiye'nin iş gücündeki payı %20,4; ihracatındaki payı %48,8; ithalatındaki payı %57,8 olmuştur.

İstanbul'daki 6.788.000 kişilik iş gücü 32.549.000 kişiden oluşan Türkiye toplam işgücününün %21'ini oluşturmaktadır. İşgücüne katılma oranı İstanbul'da %57,5 iken Türkiye genelinde %53,0'tür. Kadının işgücüne katılma oranı İstanbul'da %37,6, Türkiye genelinde %34,4'tür.

Türk finans hizmetleri sektörü, bankacılık ve sigorta şirketlerinin yanı sıra bankacılık dışı finansal organizasyonlara da yönelerek İstanbul'da yoğunlaşmıştır. Özel bankaların tümünün genel müdürlükleri ve Türkiye'deki toplam banka şubelerinin yüzde 21'i İstanbul'da bulunmaktadır. Bunun yanı sıra faktöring şirketleri, finansal kiralama şirketleri, tüketici finansmanı şirketleri, özel emeklilik fonları, menkul kıymetler aracı kurumları, ortak fonlar, yatırım fonları ve gayrimenkul yatırım ortaklığı fonları bu geniş havuzun içerisindeki diğer ayakları oluşturmaktadır.

Bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) sektörü İstanbul'da giderek büyümektedir. Bu durum yerel ekonomi için önemli bir büyüme kaynağı olmuştur. İstanbul'da BİT şirketi sayısı giderek artmaktadır. İstanbul gün geçtikçe güçlü bir teknoloji merkezi haline gelmektedir. Patent başvurularının yükselmesi ve şehirde 57 üniversite ile 10 teknoparkın bulunması pek çok sektöre yeni fırsatlar sunmaktadır.

İstanbul'da 2020 yılında 2.149 hektarı OSB, 548 hektarı KSS, 222 hektarı EB, 110 hektarı SB ve 5.503 hektarı münferit alan olmak üzere toplam 8532 hektar sanayi alanı vardır. 2020 yılında 4.898'i OSB'lerde, 4.461'i KSS'lerde, 16.892'si diğer yerlerde toplam 26.251 sanayi işletmesi bulunmaktadır. 2020 yılında SSBS'ye 4.618 işletmenin kaydı yapılmış, 693 işletmenin kaydı silinmiştir. İstanbul'da 2020 yılında sanayide istihdam edilen toplam 769.730 kişinin 2.956'sı (%0,38) madencilik, 765.750'si (%99,49) imalat, 1.024'ü (%0,13) enerji sektöründedir.

İstanbul'da 2021 yılında faaliyette bulunan toplam 26.232 sanayi işletmesinin çalışan sayısına göre %47,51'i mikro, %39,72'si küçük, %11,41'i orta ve %1,36'sı büyük ölçekli işletmedir. İldeki mikro ölçekli işletme oranının Türkiye'deki mikro ölçekli işletme oranından düşük olduğu, küçük ölçekli işletme oranının ise Türkiye genelinden yüksek olduğu görülmektedir

İstanbul ilinde sanayi işletmelerinin sektörel dağılımı incelendiğinde; ilk sırada %15,56 ile giyim eşyaları, ikinci sırada %12,55 ile metal ürünleri, üçüncü sırada ise %10,85 ile makine ekipmanlar sektörlerinin yer aldığı görülmektedir. İldeki sanayi kuruluşları; Başakşehir, Esenyurt, Bayrampaşa, Zeytinburnu, Tuzla ilçelerinde yoğunlaşmıştır. Sanayi tesislerinin %38'i, sağlanan istihdamın %35'i bu ilçelerdedir.

İstanbul'un sahip olduğu 5.712.000 dekarlık yüzölçümününün %16,3'ü olan kısmında tarım alanları bulunmaktadır. Bu alanın 636.687 dekarında tarla bitkileri, 27.437 dekarında meyve ve uzun ömürlü bitkiler, 29.891 dekarda ise sebze üretimi yapılmaktadır. Tarla bitkileri üretimi 240.640 ton, meyve üretimi 8.984 ton ve sebze üretimi 73.217 ton'dur.

İlimizde önemli düzeyde hayvancılık yapılmakta, nüfusa bağlı tüketim göz önüne alındığında yapılmakta olan hayvancılık, et ve süt üretim sektörlerine hammadde sağlaması bakımından büyük bir potansiyele sahiptir. Genel olarak kentin günlük tüketimine yönelik yapılan bu üretim çiftlik, mandıra ve ağıllarda, sığır besiciliği, tavukçuluk ve balıkçılık üzerine yoğunlaşmıştır. Özellikle çevre illerdeki balıkçıların, İstanbul dışında avladıkları balıkları İstanbul'da piyasaya sürmeleri nedeniyle, balıkçılığın hayvancılık alanındaki payı olması gerekenden yüksek görünmektedir. Hayvancılık sektörüyle ilin günlük süt ve yumurta gereksinimi bir miktar karşılanmaktadır. İstanbul'da sınırlı miktarda arıcılık, ipekböcekçiliği de yapılmaktadır.

g) İdari Yapı:

06.03.2008 tarihinde kabul edilen ve 22.03.2008 tarihli resmi gazetede yayınlanan yasa uyarınca İstanbul'un 39 ilçesi vardır. Bunlardan 25'i Avrupa Yakası'nda; 14'ü ise Anadolu Yakası'nda bulunur. 30 Mart 2014 tarihinden itibaren ise köylerin statüleri değiştirilerek mahalleye dönüştürülmüştür ve İstanbul'un mahalle sayısı 964 olarak belirlenmiştir Toplam 964 adet mahalle vardır. Aşağıdaki tabloda ilçe bilgileri yer almaktadır.

İSTANBUL İLÇELERİ	MAHALLE SAYISI	İSTANBUL İLÇELERİ	MAHALLE SAYISI	İSTANBUL İLÇELERİ	MAHALLE SAYISI
ADALAR	5	BÜYÜKÇEKMECE	24	MALTEPE	18
ARNAVUTKÖY	38	ÇATALCA	39	PENDİK	36
ATAŞEHİR	17	ÇEKMEKÖY	21	SANCAKTEPE	19
AVCILAR	10	ESENLER	17	SARIYER	38
BAĞCILAR	22	ESENYURT	43	SİLİVRİ	35
BAHÇELİEVLER	11	EYÜPSULTAN	28	SULTANBEYLİ	15
BAKIRKÖY	15	FATİH	56	SULTANGAZİ	15
BAŞAKŞEHİR	11	GAZİOSMANPAŞA	16	ŞİLE	62
BAYRAMPAŞA	11	GÜNGÖREN	11	ŞİŞLİ	25
BEŞİKTAŞ	23	KADIKÖY	21	TUZLA	17
BEYKOZ	45	KAĞITHANE	19	ÜMRANİYE	38
BEYLİKDÜZÜ	11	KARTAL	20	ÜSKÜDAR	33
BEYOĞLU	45	KÜÇÜKÇEKMECE	21	ZEYTİNBURNU	13

Tablo 6- İstanbul'un İlçeleri ve Mahalle Sayıları

h) Nüfus:

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) hazırlamış olduğu 2022 yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçlarına göre İstanbul'un (İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve bağlı belediyelerin sınırları içindeki nüfus) toplam nüfusu 15.907.951 kişidir. Bu nüfus, 7.955.820 (%50,01) erkek ve 7.952.131 (%49,99) kadından oluşmaktadır.

İstanbul'un 14'ü Anadolu Yakasında, 25'i Avrupa Yakasında olmak üzere toplam 39 ilçesi vardır. İstanbul'un 39 ilçesi nüfus sayısı bakımından 2022 yılı verilerine göre incelendiğinde en yüksek nüfusa sahip

ilçesi Esenyurt (983.571), en az nüfusa sahip ilçesi de Adalar (16.690) olmuştur. Aşağıdaki Tablo 7'de İstanbul'daki ilçe nüfusları verilmiştir.

ADNKS, 2022 sonuçlarına göre en yüksek nüfusa sahip il olan İstanbul'da ikamet edenlerin %96,4'ünün yoğun kent, %2,7'sinin orta yoğun kent ve %0,9'unun kır olarak sınıflandırılan yerleşim yerlerinde yaşadığı görülmektedir.

SIRA NO	İLÇE	NÜFUS	SIRA NO	İLÇE	NÜFUS
1	ADALAR	16.690	21	GAZİOSMANPAŞA	495.998
2	ARNAVUTKÖY	326.452	22	GÜNGÖREN	282.692
3	ATAŞEHİR	423.127	23	KADIKÖY	483.064
4	AVCILAR	452.132	24	KÂĞITHANE	455.943
5	BAĞCILAR	740.069	25	KARTAL	483.418
6	BAHÇELİEVLER	594.350	26	KÜÇÜKÇEKMECE	808.957
7	BAKIRKÖY	226.685	27	MALTEPE	528.544
8	BAŞAKŞEHİR	514.900	28	PENDİK	750.435
9	BAYRAMPAŞA	275.314	29	SANCAKTEPE	489.848
10	BEŞİKTAŞ	175.190	30	SARIYER	350.454
11	BEYKOZ	247.875	31	SİLİVRİ	217.163
12	BEYLİKDÜZÜ	412.835	32	SULTANBEYLİ	358.201
13	BEYOĞLU	225.920	33	SULTANGAZİ	542.531
14	BÜYÜKÇEKMECE	277.181	34	ŞİLE	43.464
15	ÇATALCA	77.468	35	ŞİŞLİ	276.528
16	ÇEKMEKÖY	296.066	36	TUZLA	288.878
17	ESENLER	445.421	37	ÜMRANİYE	732.379
18	ESENYURT	983.571	38	ÜSKÜDAR	524.452
19	EYÜPSULTAN	422.913	39	ZEYTİNBURNU	292.616
20	FATİH	368.227	GENEL TOPLAM		15.907.951

Kaynak: TÜİK, 2022

Tablo 7- İlçe Nüfus Bilgileri

Ulusal Engelli Veri Sisteminde İkamet Adresi Nisan 2023 verisine göre İstanbul ilinin nüfusu yaklaşık 15 milyon iken engelli nüfusu 370.430'dur. Engelli nüfusunun il nüfusuna oranı ise %2,47'dir.

2022 verisine göre İstanbul'da toplam yaşlı birey sayısı 1.210.866 olup, erkek yaşlı nüfus 519.338, kadın yaşlı sayısı 691.528'dir. Yaşlı nüfusun toplam nüfus içindeki oranı %7,6'dır (Erkek %6,5, kadın %8,7).

i) Yapılaşma:

İstanbul il genelinde mevcut 1.165.526 binadan yaklaşık %70'i 2000 yılı ve öncesinde inşaa edilmiştir. Bina stokunun yaklaşık %23'lük bölümü, 1980 yılı ve öncesince inşaa edilen binalardan oluşmaktadır. İBB Afet Koordinasyon Merkezi Müdürlüğü tarafından gönderilen İstanbul İli yapılaşma verileri Tablo 8'de gösterilmiştir.

İlçeler	Ahşap	Betonarme	Kargir	Prefabrik	Tünel Kalıp	Çelik	Yığma	Diğer	Betonarme - Ahşap	Yığma - Ahşap	Bilinmeyen	Genel Toplam
ADALAR	2909	4446	273	44	0	0	360	3965	0	0	295	12292
ARNAVUTKÖY	278	26078	4234	587	1	113	5107	6259	2	0	14678	57337
ATAŞEHİR	61	22390	0	138	2	165	6093	322	0	0	3998	33169
AVCILAR	23	16949	18	6	3	3	0	34	0	0	12266	29302
BAĞCILAR	3	6057	1	4	2	8	0	42363	0	0	3023	51461
BAHÇELİEVLER	12	15092	7	15	2	6	1	4	0	0	13248	28387
BAKIRKÖY	5	6488	1	15	2	3	3	9857	0	0	1997	18371
BAŞAKŞEHİR	36	18895	334	80	0	16	3797	241	4	0	6275	29678
BAYRAMPAŞA	5	19273	110	18	0	15	27	138	0	0	1674	21260
BEŞİKTAŞ	340	15165	5	54	0	17	377	1467	0	0	1420	18845
BEYKOZ	871	38039	16493	221	0	31	1984	1764	0	0	11174	70577
BEYLİKDÜZÜ	312	13000	29	96	4	8	193	242	0	0	5904	19788
BEYOĞLU	402	14333	658	10	513	20	139	13515	0	0	1736	31326
BÜYÜKÇEKMECE	477	28295	135	313	2	102	108	888	0	0	8241	38561
ÇATALCA	62	45789	572	207	0	6	32	1145	0	0	7391	55204
ÇEKMEKÖY	82	17893	84	111	4	7	8	458	0	0	5568	24215
ESENLER	14	23437	80	16	6	8	617	11	0	0	1530	25719
ESENYURT	22	21010	7	88	1	16	27	5	0	0	26713	47889
EYÜPSULTAN	253	18520	7652	132	0	20	47	3408	0	0	9906	39938
FATİH	1273	27279	13715	236	8	103	2801	984	0	2	4293	50694
GAZİOSMANPAŞA	0	25322	2	14	5	2	0	1	0	0	2626	27972
GÜNGÖREN	6	9443	2	24	0	7	388	71	0	0	3580	13521
KADIKÖY	234	22784	211	38	1	82	361	147	0	0	2098	25956
KAĞITHANE	35	25071	654	20	1	17	242	1299	2	0	1618	28959
KARTAL	2836	18522	14770	243	0	0	184	46	0	0	3765	40366
KÜÇÜKÇEKMECE	54	39446	380	86	0	46	1971	191	8	0	4514	46696
MALTEPE	10	23607	427	22	0	0	1448	5274	0	0	4903	35691
PENDİK	1479	43756	4	138	3	41	5389	1503	0	0	7939	60252
SANCAKTEPE	17	21044	10	61	0	10	1	33	0	0	13094	34270
SARIYER	528	42017	1	61	0	10	308	2074	0	0	13304	58303
SİLİVRİ	79	86325	93	135	1	2	69	27	0	0	11862	98593
SULTANBEYLİ	95	30730	1836	50	0	0	1310	181	0	0	4069	38271
SULTANGAZİ	9	26118	8	217	3	36	4830	16	0	0	5676	36913
ŞİLE	1435	14482	2427	209	1	57	273	66	0	0	5742	24692
ŞİŞLİ	26	19052	0	34	1	16	405	2351	0	0	1166	23051
TUZLA	259	18288	3487	269	3	453	335	1080	0	0	7386	31560
ÜMRANİYE	13	47181	6	29	1	9	1	88	0	0	8505	55833
ÜSKÜDAR	35	9306	0	1	0	1	2	33649	0	0	2437	45431
ZEYTİNBURNU	2	2362	3	18	0	7	6	13739	0	0	1600	17737
TOPLAM	14592	923284	68729	4060	570	1463	39244	148906	16	2	247214	1448080

Kaynak: İBB Coğrafi Bilgi Sistemi Müdürlüğü, 2016

Tablo 8- İstanbul İli Yapılaşma Verileri

1.8. İLİN AFET TEHLİKE VE RİSKLERİ

Afet ve acil durum yönetimi alanında en önemli alt başlıklardan birisi risk kavramı ve risk yönetimidir. Tehlikelerin belirlenmesi, derlenmesi ve analizi, daha sonra risklerin belirlenmesi ve analizi, sonrasında da zarar azaltma çalışmaları, sürecin en önemli aşamalarını oluşturmaktadır.

Bu kapsamda hazırlanan İl Afet Risk Azaltma Planı'nda İstanbul'un maruz kalabileceği başta deprem, sel/ su baskını/ taşkın, yangın, endüstriyel kazalar ve KBRN kazaları, ulaşım kazaları, Kütle hareketleri (heyelan, toprak kayması, kaya düşmesi, istinat duvarı çökmesi), meteorolojik olaylar ve iklim değişikliği kaynaklı afetler, göç ve nüfus hareketliliği, bulaşıcı hastalıklar, çevre kirliliği, siber saldırılar ve toplumsal olaylar ve terör olayları olmak üzere tehlike ve buna bağlı riskler belirlenmiştir.

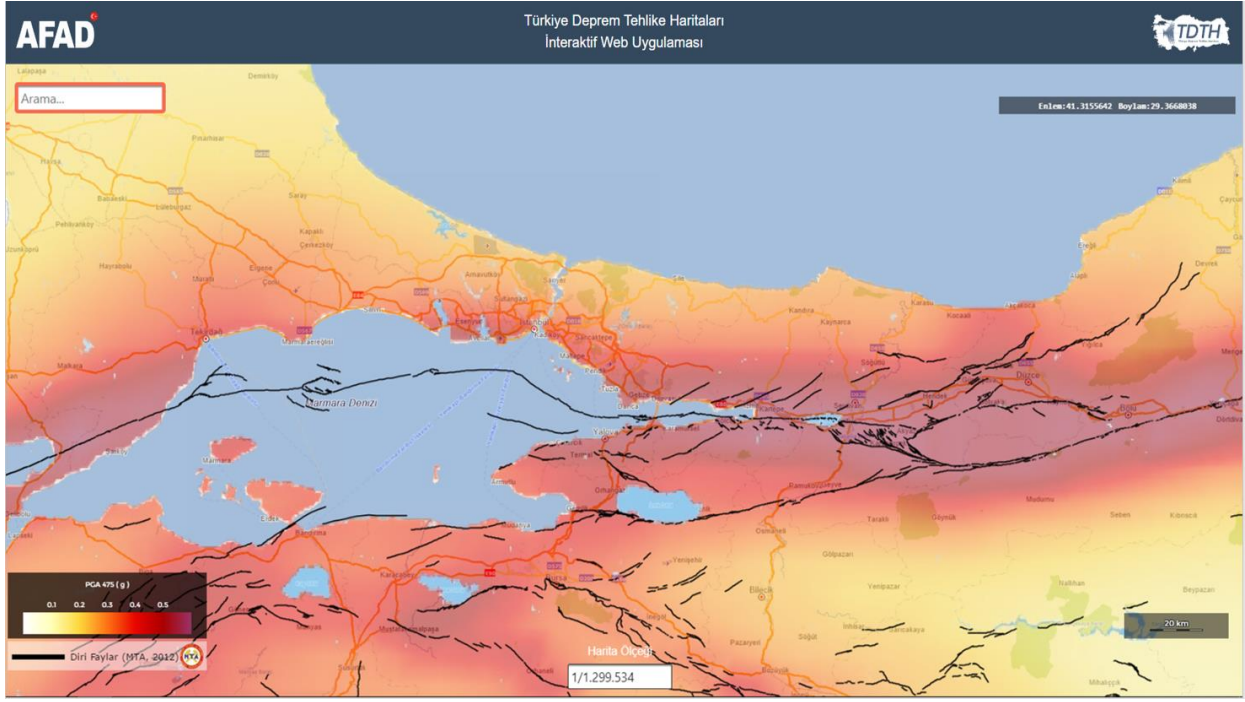
1.8.1 Deprem Tehlike ve Risk Durumu

Deprem riski, deprem hareketleri nedeni ile oluşabilecek hasar, mal ve can kayıpları değeri olarak tanımlanır. Deprem risk analizinin gerçekleştirilebilmesi için, deprem tehlike analizi ve depremin zarar verebilirliği (tehlikenin olduğu bölgenin zarar görebilirliği) doğru irdelenmelidir. Deprem tehlikesi, en genel hali ile hasar ve can kaybı yaratabilecek büyüklükte bir depremden kaynaklanan en büyük yer hareketinin (yer ivmesi, partikül hızı, geçici/kalıcı yerdeğiştirme) belirli bir yerde ve zamanda meydana gelme olasılığı olarak tanımlanır (Gürbüz 2000). Ülkemizde deprem tehlike analizi ile ilgili en güncel çalışma Ulusal Deprem Araştırma Programı (UDAP) kapsamında, AFAD tarafından gerçekleştirilmiş ve Türkiye Deprem Tehlikesi Haritası (TDTH, 2018) yayınlanmıştır. Buna göre, ülkemiz topraklarının %92'sinin deprem bölgelerinde bulunduğu, nüfusumuzun %95'inin deprem tehlikesi altında yaşadığı ve büyük sanayi merkezlerinin de %98'nin deprem bölgesinde yer aldığı bilinmektedir.

İstanbul ilinde yıkıcı etki yaratacak büyüklükte depremlerin Marmara Denizinde bulunan aktif fay sisteminden kaynaklanması beklenmektedir. Kuzey Anadolu Fay Zonu' nun (KAFZ) Marmara Denizi'nden geçen batı uzantısı civarında yılda 25 mm sağ yönlü bir hareket izlenmektedir. Son 2000 yılın (Ambrayes, 2002) tarihi kayıtlarına göre İstanbul her bir yüzyılda yıkıcı bir deprem yaşamaktadır. Sismologlar (Parsons et.al., 2000) büyük depremlerin yerlerinin Kuzey Anadolu Fay Zonu boyunca doğudan batıya doğru göç ettiğine ve İstanbul'u etkileyecek diğer büyük bir depremin de Kuzey Anadolu Fay Zonu'nun batı ucunda olabileceği ihtimaline işaret etmektedirler.

Şekil 5 – Türkiye Deprem Tehlike Haritası

Şekil 6 – Kuzey Anadolu Fay Hattı

Marmara Denizi'nin üzerinden geçen KAF hattının oluşturabileceği deprem, doğrudan Marmara Bölgesi'ndeki 10 ili etkileyecek olup, ilimizde Marmara Denizi'ne kıyısı olan 17 ilçemizi doğrudan, diğer ilçelerimizi de yoğunluk, zemin, yapı stoğunu vb. nedenlerle etkileyecektir.

Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı tarafından Deprem Dairesi Başkanlığı'nca oluşturulan AFAD-RED programında ilimiz için farklı senaryolar oluşturularak, olası depremin ilimiz üzerindeki etki haritası çıkarılmaktadır.

Marmara Denizi çevresinde yer alan şehirlerde hissedilen ve/veya yıkıma yol açan depremlerin sürekliliği ve şehirlerin tüm kıyı şeritlerini kapsadığı 5. yy'dan başlayarak 19. yy sonuna kadar tüm kataloglar ve kayıtlardan 245 deprem kaydı derlenmiştir. Bu kayıtlardan sadece 38'inde ciddi yıkım ve can kaybı bilgisi bulunmakta, diğer 207'sinde ise ciddi bir can kaybı ve yıkım bulunmamaktadır. Son yüzyılda meydana gelen 1912 Şarköy-Mürefte, 1935 Marmara Adası depremleri İstanbul'da hasar meydana getirmiştir. Marmara bölgesinde Saroz Körfezi ile İzmit Körfezi arasında yer alan ve ciddi yıkımla birlikte can kaybı yaşanan en son yıkıcı deprem; 17 Ağustos 1999'da yaşanan Kocaeli depremidir (Yaltırak, 2007).

İl merkezine yakın (70 km) ve hasara yol açan son deprem ise 26.09.2019 tarihinde gerçekleşen 5,8 büyüklüğündeki Silivri depremidir. Bu deprem, yapı kalitesi, kesintisiz iletişim ve ulaşım konularında yoğunlaşılması ve risk azaltılması gerekliliklerine dikkat çekmiştir.

1.8.2 Sel/Su Baskını/Taşkın Tehlike ve Risk Durumu

a) Sel ve Ani Su Baskınları

İstanbul, belirgin olarak sel/ su baskını/ taşkın afeti tehlikelerinin yüksek riski altındadır. Bu durum, son 30-40 yıldır giderek artan şehirleşmeden ve planlamadaki hatalardan kaynaklanmaktadır. İstanbul'un

şehirsel gelişiminde yüzeysel drenaj sistemlerinin göz ardı edilmesi sonucu sıklık ve şiddet özellikleri giderek artış gösteren sel ve taşkınlar meydana gelmektedir. (İRAP)

İstanbul ili, tek bir akarsu havzasından oluşmayıp, çok sayıda küçük akarsu havzasının birleşmesinden meydana gelmiştir. Marmara Denizi ve Karadeniz Havzaları'na ulaşan akarsular olmasının yanı sıra göllere, baraj göllerine ve İstanbul Boğazı'na ulaşan birçok dere bulunmaktadır (Garipağaoğlu, 2020). Havzalarda yer alan derelerin %42'si Anadolu yakasında, %58'i Avrupa Yakasında yer almaktadır.

Anadolu Yakasında Tuzla, Kadıköy, Beykoz, Paşabahçe, Riva, Üsküdar, Küçüksu, Ömerli, Paşaköy, Reşadiye, Darlık, Ağva ve Şile Havzası olmak üzere 13 adet havza bulunmaktadır. Her bir havzada bir veya daha fazla ana dere ve ana dereye bağlı yan kollar mevcuttur. Tuzla ve Kadıköy havzalarında bulunan derelerin tamamı Marmara Denizi'ne dökülmektedir. Avrupa yakasında Silivri, Çatalca, Büyükçekmece, Küçükçekmece, Avcılar, Başakşehir, Bağcılar, Eyüp, Sultançiftliği, Bakırköy, Esenler, Bahçelievler, Sarıyer, Arnavutköy, Sultangazi, Güngören, Fatih, Zeytinburnu, Kağıthane, Şişli, Beşiktaş ve Beyoğlu ilçelerinde dere havzaları bulunmaktadır. Her bir havzada bir veya daha fazla ana dere ve ana dereye bağlı yan kollar bulunmaktadır. İstanbul'da Marmara Denizi'ne dökülen derelerin 297.245 km'si ıslah edilen, 651.660 km'si ıslah edilmeyen; Büyükçekmece havzasında 4.334 km'si ıslah edilen, 363.040 km'si ıslah edilmeyen; Terkos havzasında 658 km'si ıslah edilen, 372.813 km'si ıslah edilmeyen; Ömerli havzasında 43.562 km'si ıslah edilen, 154.092 km'si ıslah edilmeyen niteliktedir. İstanbul Boğazı'na dökülen derelerin 805 km'si ıslah edilen, 40.810 km'si ıslah edilmeyen; Karadeniz'e dökülen derelerin ise 5.228 km'si ıslah edilen, 925.977 km'si ise ıslah edilmeyen dere olmak üzere toplam dere uzunluğu 2.540.688 km'dir.

Doğu-batı doğrultusundaki E80 ve D100 yolları vadileri ve drenaj sistemlerini enlemesine geçerken, bağlantı yolları için genellikle vadi tabanları tercih edilmiştir. Akarsu vadilerini enlemesine geçen karayolları yüzeysel akışı engelleyici, akışa geçen su miktarını arttırıcı rol oynamaktadır. Akış yönünde vadi tabanlarının kullanıldığı bağlantı yolları ise sıradışı yağışlarda drenaj kanalı gibi çalışmaktadır.

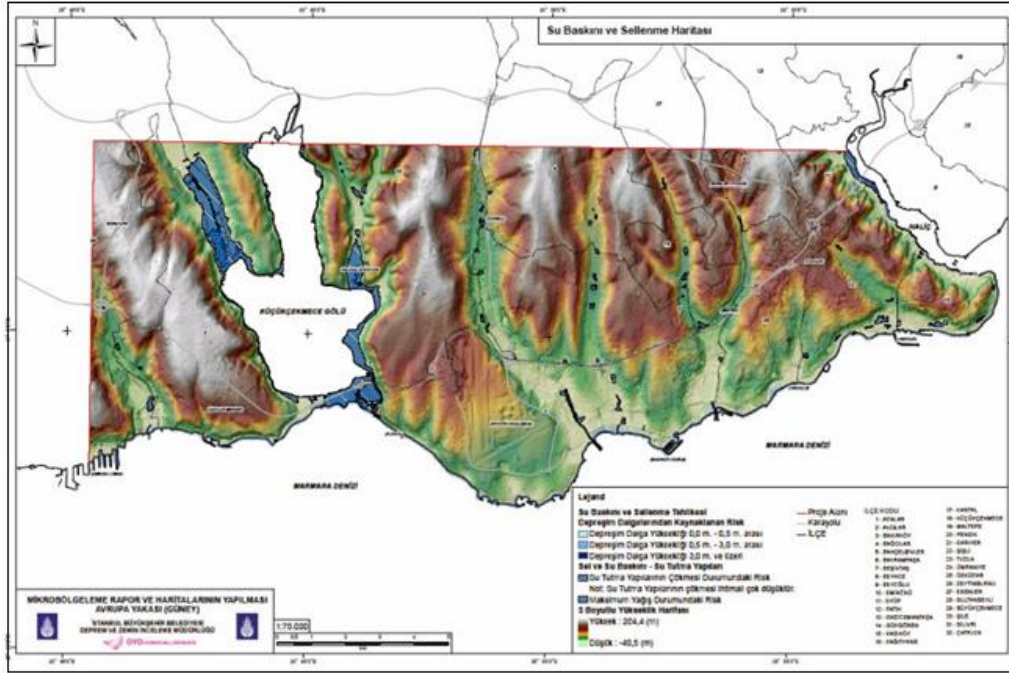
Yol boyu yapılaşmalar nedeniyle, hem kazı ve dolgular ile doğal eğim koşulları değiştirilmiş, hem de yapıların fiziksel etkileri suyun yüzeysel dolaşımı üzerinde doğal koşulları değiştirici şekilde etkili olmuştur. Yapılaşmalar, sızmayı ve sürtünmeyi azaltıcı rolleri nedeni ile hem toplanan ve yüzeysel akışa geçen su miktarının, hem de akış hızlarının artmasına zemin hazırlamaktadır.

İstanbul'da meydana gelen sel ve taşkınların frekans ve şiddet özelliklerindeki artış, insanın gelişen teknolojik imkanlar ile doğal ortam özellikleri üzerine daha fazla müdahil olma imkanı bulması ile paralellik göstermektedir. Dere ıslah projeleri ile dere yataklarından farklı amaçlar için kullanım alanı kazanma yaklaşımlarından vazgeçilmeli ve bu projelerin hazırlanmasında flüviyal dinamikler mutlaka göz önüne alınmalıdır.

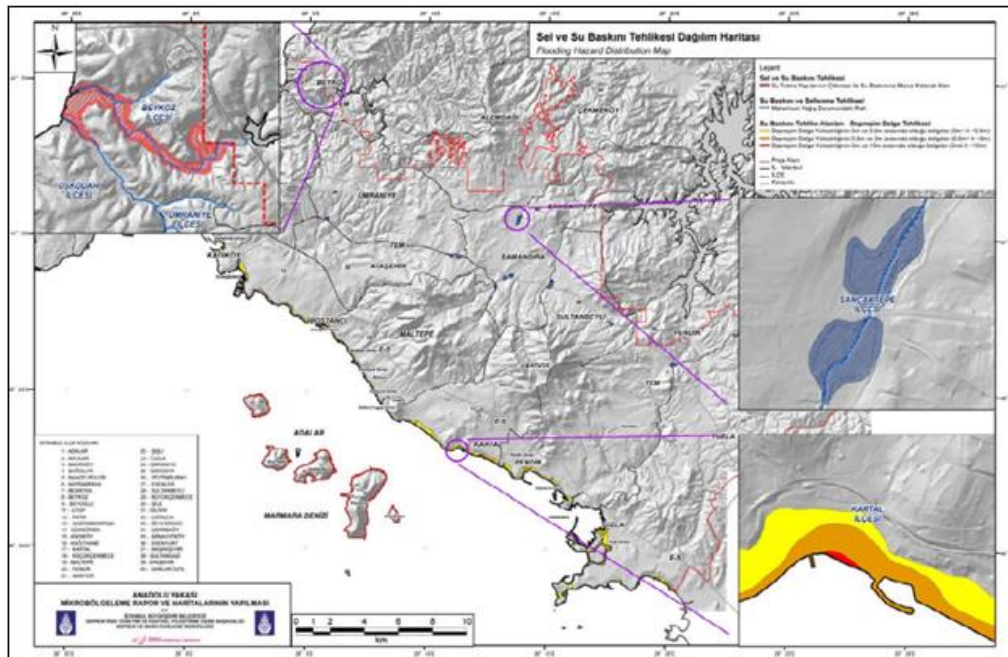
Su baskınları, seller ve taşkınlar en sık rastlanan afet tiplerindedir. DSİ'den alınan bilgiye göre 7-13 Eylül 2009 ve sonrasında meydana gelen sel ve taşkınlar hariç olmak üzere, İstanbul'da son 20 yılda afet boyutunda meydana gelen sel ve taşkınların sayısı 59 dur. Son 5 yılda İstanbul ili sınırlarında 23 tane su baskını vakasına rastlanmıştır (AKOMAS, 2012). Bunların arasında en büyük hasar ve can kaybına yol açan, 08.09.2009 - 12.09.2009 tarihleri arasında yaşanan sel ve su baskınıdır.

b) Taşkınlar

İBB 2007 yılı Mikrobölgeleme çalışmaları kapsamında; Avrupa yakasında Sazlıdere Barajı ve Alibeyköy Barajı, Anadolu yakasında Elmalı II Barajı için baraj yıkılma analizleri gerçekleştirilmiştir. Baraj yıkılma senaryoları ise en kötü senaryo olarak değerlendirilmiş olup, barajın yıkılma olasılığının görece düşük olduğu değerlendirilmektedir. Öte yandan nehir taşkınları da göz önünde bulundurularak aşırı yağışın neden olduğu muhtemel sel baskınlarına ait tehlikeli bölgeler belirlenmiştir. Aşırı yağış, topografya, drenaj sistemi, baraj rezervuar hacimleri ve geçmiş taşkın verilerinden yararlanılarak oluşturulan haritalar Şekil 6 ve Şekil 7’de sırasıyla Avrupa ve Anadolu yakaları için verilmiştir.

Şekil 7 –Avrupa Yakası Taşkın Tehlike Haritası

Şekil 8 –Anadolu Yakası Taşkın Tehlike Haritası

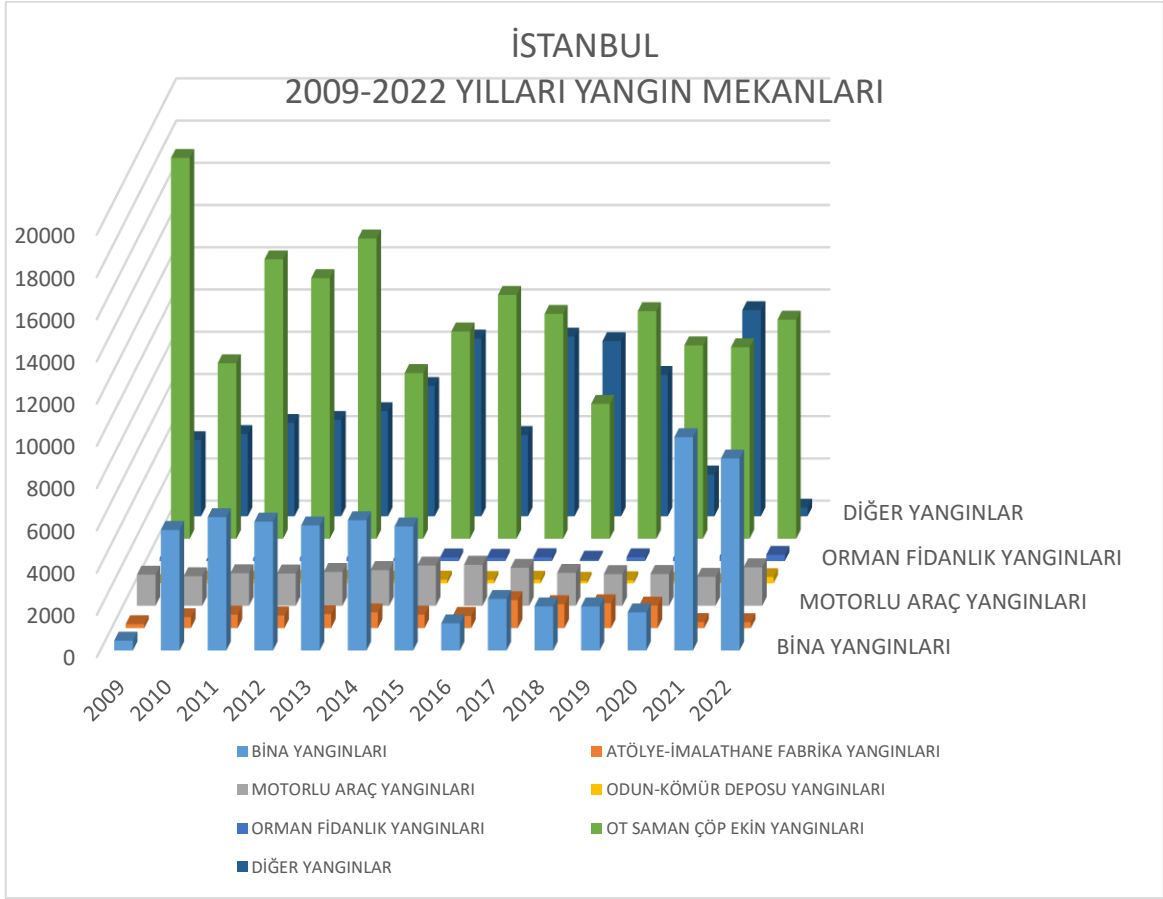
Haritalarda taşkın derinliğinin 3 m'den fazla olduğu bölgeler "Yüksek Tehlikeli Alan", 0,5 m ve 3 m arasında kalan bölgeler "Orta Derecede Tehlikeli Alan" ve 0,5 m'den daha düşük taşkın derinliğine sahip bölgeler ise "Düşük Tehlikeli ya da Tehlikesiz Alan" olarak nitelendirilmiştir. Bu tanımlamalara göre, Avrupa yakasında hiçbir bölge "Yüksek Tehlikeli Alan" kategorisinde bulunmamaktadır. Anadolu yakasında yağış sonucu meydana gelen su baskınlarında derinliğin en fazla 2,6 m seviyesine çıktığı ifade edilmiştir. Ayrıca, tsunami olasılığının da göz önünde bulundurulduğu raporda, Kartal bölgesinin belirli kısımlarında tsunami dalga yüksekliklerinin 3 m'yi geçebileceği belirtilmiştir.

Söz konusu çalışma kapsamında gerçekleştirilenlere ilave teşkil edecek senaryo bazlı analizlerin sürekliliği, İstanbul'u değişen iklim koşullarında karşımıza çıkacak yeni tehlikelere karşı daha güçlü kılacaktır. Bu noktada önemli olan şehrin bütüncül hidrolojik modelinin havzalar özelinde kurulup gözlenen dönemdeki akarsu debilerine göre parametre kalibrasyonlarının yapılmış olması ve modelin sürekli güncel tutulmasıdır, Demirel vb., 2018. Böylece, şehrin gelişimine, arazi kullanımına ve örtüsüne ayak uyduran yerli modellerle iklim değişikliğine ve sıklaşacak sellere adaptasyon sağlanabilecektir.

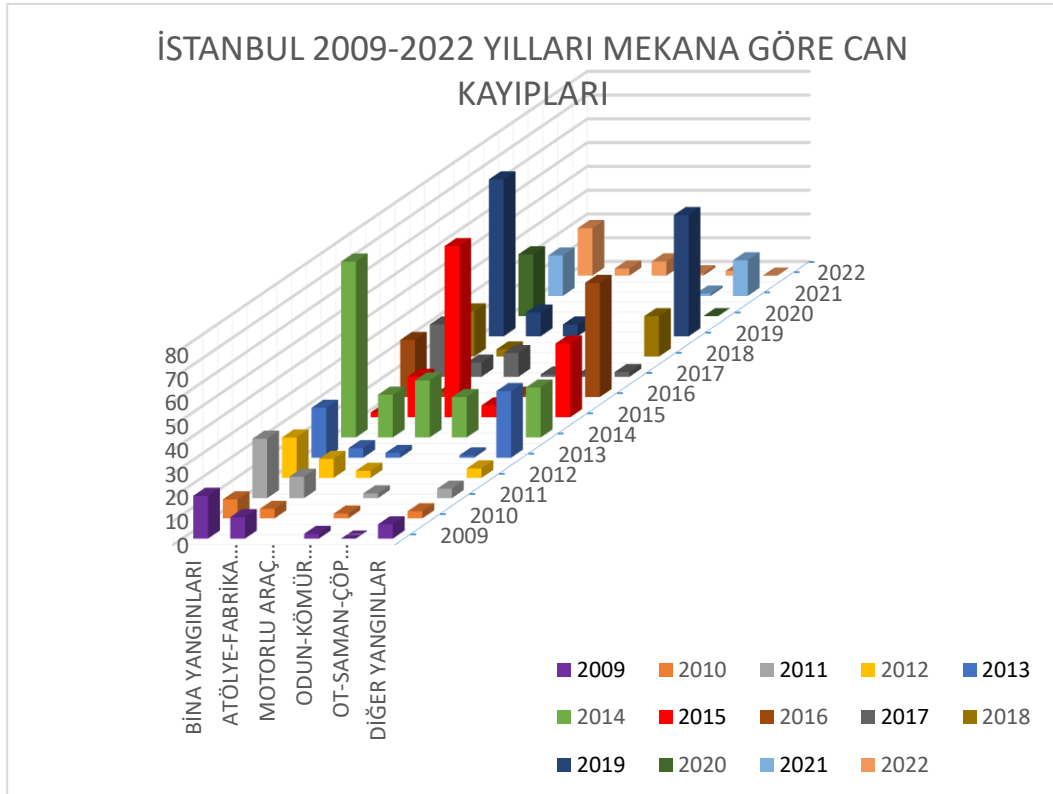
Muhtemel afetin doğa ve çevre üzerindeki etkileri, günlük yaşamda aksamalar, kültürel miras kayıpları değerlendirilmiştir. Toprak kaybı, yol ve kaldırım kaybı, verimli tarım arazisi kaybı, tahıl ve diğer tarım alanlarının etkilenmesi, gıda kaynaklarının azalması, ekosistemlerde biyoçeşitlilik kaybı, ulaşımında aksamalar, kısa süreli iş gücü kaybı, eğitime ara verilmesi, tarihi yapıların/köprülerin etkilenmesi, tescilli tarihi yapılar, müzeler bünyesinde bulunan etnografik eserlerin etkilenmesi v.b. kayıpların olabileceği öngörülmüştür.

c) Yangın

Tarih boyunca İstanbul büyük yangınlardan etkilenmiştir. 1782 yılındaki yangın şehrin neredeyse yarısını kül etmiştir. İstanbul'daki en son büyük yangınlar 1865 yılındaki Hocaapaşa, 1870 yılındaki Beyoğlu ve 1912 yılındaki Laleli yangınlarıdır. Bunların yanı sıra şehir içinde çıkan ufak ölçekli yangınlar dahi ölümcül sonuçlara yol açmıştır. Bunun bir nedeni, eski sokakların darlığı ve trafik yoğunluğundan kaynaklanmıştır. Şekil-8'de 2009-2022 yılları arasında meydana gelen yangınların nedenleri ve Şekil-9'de 2009-2022 yılları arasında meydana gelen yangınların mekan dağılımı gösterilmiştir.

Şekil 9 –2009-2019 Yılları Arasında Meydana Gelen Yangınların Mekân Dağılım İstatistiği

Şekil 10 –2009-2019 Yılları Arasında Yangınlarda Mekâna Göre Can Kaybı Dağılım İstatistiği

1.8.3 Meteorolojik Olaylar ve İklim Değişikliği

İstanbul da etkili olan meteorolojik olaylar ve iklim değişikliği kaynaklı afetlerin geçmişi Tablo 9, Tablo 10 ve Tablo 11 de verilmiştir.

Mekan ve/veya Tesislerdeki Can ve Mal Kayıpları	Kaynak
Boğaziçi'nde buz parçaları görülmüş, Haliç'in bir kısmı donarak üzerinden arabalar geçmiştir. (1928)	İstanbul İli Afet Lojistik Plan Kılavuzu (LODER)
Karadeniz'den gelen büyük buz parçalarının Boğaz'dan içeri akın etmesiyle denizin bazı kesimleri buz tabakasıyla kaplanmış ve üzerinde dolaşabilmiştir.(1929)	İstanbul İli Afet Lojistik Plan Kılavuzu (LODER)
Tuna Nehri'nden Karadeniz'e oradan da İstanbul Boğazı'na inen irili ufaklı buz kütleleri, Boğaz'ı ve İstanbul Limanı'nı kaplayarak günlerce deniz trafiğini aksatmıştır. Poyrazköy ve Rumeli kavağı arasında yürüyerek karşıdan karşıya geçenler olmuştur.(1954)	İstanbul İli Afet Lojistik Plan Kılavuzu (LODER)
Çatalca'da kardan dolayı karayolu trafiğinde aksamalar olmuş, fırtınadan dolayı yerleşim yerleri zarar görmüştür.(1975)	Meteoroloji Genel Müdürlüğü
Çatalca'da kardan dolayı yerleşim yerleri ve zirai ürünler zarar görmüş, fırtınadan dolayı zirai ürünler, çevre ve yerleşim yerleri zarar görmüştür.(1977)	Meteoroloji Genel Müdürlüğü
Kardan dolayı yerleşim yerleri ve zirai ürünler zarar görmüş, fırtınadan dolayı zirai ürünler, çevre ve yerleşim yerleri zarar görmüştür.(1981)	Meteoroloji Genel Müdürlüğü
Kar yağışı üç hafta kadar devam etmiş, ulaşım neredeyse durmuş ve İstanbul'un dışarı ile bağlantısı kesilmiştir.(1985)	İstanbul İli Afet Lojistik Plan Kılavuzu (LODER)
Bağcılar'da bir kişi donarak hayatını kaybetmiş, deniz ulaşımı olumsuz etkilenerek, uzunluğu 200 metrenin üzerindeki gemilerin İstanbul Boğazı'ndan transit geçişine izin verilmemiş, TEM Otoyolu'nun İstanbul-Edirne bağlantısı, çift yönlü olarak araç trafiğine kapanmıştır. Kar yağışı ve buzlanma nedeniyle kentte özellikle Boğaziçi ve Fatih Sultan Mehmet köprüleri ile Küçükçekmece, Gaziosmanpaşa ilçeleriyle, TEM bağlantı yollarında ve kentin yüksek kesimlerinde ulaşım olumsuz etkilenirken, çok sayıda maddi hasarlı trafik kazası meydana gelmiştir.(2001)	Meteoroloji Genel Müdürlüğü
Silivri ilçesinde, Silivri Kınalı Kavşağı'na 300 metre uzaklıktaki Kovadere Viyadüğünde buzlanma nedeniyle kontrolden çıkan bir otomobil, bariyerlere çarpmış, arkadan gelen otomobil, minibüs ve servis otobüslerinde zincirleme kazaya 31 aracın karıştığı kazada, 2'si ağır 33 kişi yaralanmıştır.(2005)	AKOMAS
17 evin çatısı uçmuş, 22 ağaç devrilmiştir, Taksim Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin çatısı kısmen uçmuş, Bahçelievler Kocasinan Mahallesi'nde de 5 katlı binanın çatısı rüzgarın etkisiyle ara sokağa düşmüştür. Aynı mahallede iki binanın daha çatısının uçtuğu, Bağcılar'da ise Evren Mahallesi Bağlar Mahallesi ve Namık Kemal Mahallesi'nde bazı binaların çatılarının uçtuğu, sokaklarda park halinde bulunan otomobillerin hasar gördüğü gözlemlenmiştir.(2008)	AKOMAS
TEM karayolu Kınalı-Çorlu arasında kar yağışı sebebiyle mahsur kalan yaklaşık 300 vatandaşa 600 kişilik kumanya ve 300 battaniye dağıtılmıştır.(2008)	AKOMAS
Havalimanlarında, karayollarında ulaşım aksamıştır.(2010)	Meteoroloji Genel Müdürlüğü

<p>TEM ve E-5 karayolunda araçların kayarak yolu kapatması üzerine kısa süre içinde trafik tamamen durmuştur. TEM otoyolu Celaliye mevkinde meydana gelen ve 60 aracın karıştığı zincirleme trafik kazasında 12 kişi yaralanmıştır. Yoğun kar yağışı ve tipi nedeniyle İstanbul Boğazının transit gemi geçişlerine kapatıldığı belirtilirken şehir içi deniz ulaşımını sağlayan Şehir Hatları ve İDO'nun hızlı feribot ile dış hat deniz otobüsü seferleri iptal edilmiştir. 1.000'in üzerinde kaza meydana gelmiş, görüş mesafesi 5 metreye düşmüştür. Havayolu ulaşımında da önemli sıkıntılar yaşanmış, 1.000'e yakın sefer iptal edilmiş, 5.000 yolcuya kumanya dağıtılmış, 6.500 yolcu otele yerleştirilmiştir. Beyrut-İstanbul seferini yapan Türk Hava Yollarına ait yolcu uçağı, Atatürk Havalimanı'na inişinin ardından pistten çıkarak toprağa saplanmış; İstanbul'da hava şartlarının ağırlaşmasıyla yaklaşık 500 evsiz Zeytinburnu Spor Salonu'nda konuk edilmiştir. Şişli bölgesindeki enerji hatlarında meydana gelen arıza nedeniyle Yenikapı-Haciosman Metrosunda seferler durdurulurken yolcular tahliye edilmiştir. Yüksek gerilim hattının düşmesi nedeniyle Küçükçekmece mevkinde trafiğe kapanan D-100 Karayolu, çalışmaların tamamlanmasının ardından trafiğe açılmıştır. İstanbul genelinde devrilen 350 ağaç, 30 çatı uçması ve 100 tehlike arz eden parçaya İBB ekipleri tarafından müdahale edilmiştir.(2015)</p>	AKOMAS
---	--------

Tablo 9- İstanbul'da Meydana Gelen Kar-Kış ve Kar Fırtınası Afetlerinin Geçmişi

Mekan ve/veya Tesislerdeki Can ve Mal Kayıpları	Kaynak
Fırtına 3 gün boyunca devam etmiş, bütün camilerin camları kırılmış, Ayasofya civarında bir ev yıkılmış, Harem iskelesinin bir kısmını ve Paşalimanı'ndaki odun depolarını dalgalar alıp götürmüştür. 48 saat boyunca deniz ulaşımı yapılamamış, Gaz yüklü bir yük gemisi boğazda karaya oturmuş, Kabataş açıklarında 2 gemi çarpışmıştır.(1925)	Osmanlı Arşiv Belgelerinde Doğal Afetler
Çatalca'da yıldırım düşmesi sonucu insan, hayvan, ulaşım ve yerleşim yerleri zarar görmüştür,(1979)	Meteoroloji Genel Müdürlüğü
Saatteki hızı 100 kilometre olan lodos fırtınasıyla Boğaziçi Köprüsü tarihinde ilk kez 20 dakika trafiğe kapatılmıştır, Fırtına nedeniyle kentte 350 çatı uçması, 118 ağaç devrilmesi yaşanırken büyük maddi hasar meydana gelmiştir. Deniz ulaşımının durduğu, İDO iç ve dış hat seferlerinin yapılamadığı, şehir hatları vapurlarının da seferlerini durdurduğu görülmüştür.(2001)	AKOMAS
Şiddetli esen rüzgârın (122 km/h hızla) etkisi ile Boğaziçi Köprüsü'nün askı halatı kopmuştur.(2003)	Osmanlı Arşiv Belgelerinde Doğal Afetler
İstanbul'da etkili yağış ve lodos nedeniyle 7 ağaç devrilmiş, 4 binanın çatısı uçmuştur. İstanbul Deniz Otobüsleri A,Ş'nin İDO iç hatlarından Bostancı-Kadıköy-Yenikapı-Bakırköy ile Kartal-Yalova seferleri karşılıklı iptal edilmiştir.(2008)	AKOMAS
Kadıköy ve Üsküdar seferlerinin yapıldığı yüzer iskeleyi dengede tutan 16 su tankından biri akşam saatlerinde 42 kilometre hızla esen lodosun etkisiyle vuran dalgardan hasar görmüş, 1.200 metre karelik yolcu salonuna sahip yüzer iskele hasar gören deniz tarafındaki su tankı yönünde yan yatınca yolcu salonuna su dolmaya başlamış, kullanılamaz hale gelen iskeleden yapılan Üsküdar-Karaköy, Kadıköy-Karaköy ve Karaköy-Haliç hattı vapur seferlerine ara verilmiştir.(2008)	AKOMAS

17 evin çatısı uçmuş, 22 ağaç devrilmiştir, Taksim Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin çatısı kısmen uçmuş, Bahçelievler Kocasinan Mahallesi'nde de 5 katlı binanın çatısı rüzgarın etkisiyle ara sokağa düşmüştür. Aynı mahallede iki binanın daha çatısının uçtuğu, Bağcılar'da ise Evren Mahallesi Bağlar Mahallesi ve Namık Kemal Mahallesi'nde bazı binaların çatılarının uçtuğu, sokaklarda park halinde bulunan otomobillerin hasar gördüğü gözlemlenmiştir.(2008)	AKOMAS
Marmara Denizi'ndeki etkili olan ve saatteki hızı yer yer 60 kilometreye ulaşan fırtına nedeniyle Tekirdağ-Erdek Marmara Adası ve Bandırma arasındaki seferler iptal edilmiştir.(2009)	AKOMAS
Havalimanlarında, karayollarında ulaşım aksamıştır.(2010)	Meteoroloji Genel Müdürlüğü
Çatalca ilçesinin Örencik köyünde meydana gelen hortumda bazı evlerin çatısı uçmuş, tek katlı bazı gecekondular ise kullanılamaz hale gelmiştir. Toplam 22 evde maddi hasar tespit edilirken tarım malzemeleri ve ürünlerinde de zarar meydana geldiği bildirilmiştir.(2011)	AKOMAS
Gök gürültülü sağanak ve şiddetli rüzgar nedeniyle Haliç'in Kasımpaşa bölgesinde Şehir Hatları Tersanesi'nin çatısı uçmuş, çay bahçelerine, evlerin çatılarına, araçlara zarar veren hortum, ağaçları yerinden sökmüştür. Avcılar, Bağcılar, Üsküdar, Ümraniye ve Bayrampaşa'da rögarlar tıkanınca birçok evi ve işyerini su basmış, E-5 karayolunda ve Vatan Caddesi'nde su gölleri oluşmuştur. Sağanak yağış ve şiddetli rüzgarın, Atatürk ve Sabiha Gökçen havalimanlarındaki uçuşlarda 30 ila 70 dakika arasında gecikmelere neden olduğu bildirilmiştir.(2014)	AKOMAS
Şiddetli rüzgarın etkisiyle denizde oluşan büyük dalgaların sahil yoluna taşması nedeniyle Kadıköy Caddebostan, Kartal ve Pendik'te birçok araç yolda mahsur kalmıştır. Kennedy Caddesi'nin Zeytinburnu kesiminde denizin taşıdığı, karaya vuran dalgaların Pendik ve Kartal sahilini su ile doldurduğu ve ulaşımın aksamasına neden olduğu belirtilmiştir, Dört günde 297 çatı uçması, 229 ağaç devrilmesi, 450 tehlikeli arz eden parçalı tabela direk vb. olaya müdahale edilirken Pendik, Kartal, Kadıköy, Zeytinburnu sahillerinde sulardan etkilenen 97 araç çekilmiştir.(2015)	AKOMAS

Tablo 10- İstanbul'da Meydana Gelen Fırtına, Hortum, Yıldırım Afetlerinin Geçmişi

Kış fırtınası son yıllarda artmakla birlikte dönemsel olması ve hava tahminlerinin güvenilirliği nedeniyle, İstanbul için korunma ve kurtarma çalışmalarının daha rahat planlandığı bir afet tipidir.

Mekan ve/veya Tesislerdeki Can Ve Mal Kayıpları	Kaynak
Kuraklık nedeniyle başlayan kıtlık özellikle başkent İstanbul'da etkisini göstermeye başlamış, sular çekilmiş, çeşmeler kurumuştur.(1595-1596)	İstanbul İklim Değişikliği Eylem Planı, 2018
Aşırı kuraklık yüzünden susuzluk meydana gelmiştir,(1863)	Osmanlı Arşiv Belgelerinde Doğal Afetler
Kuraklık neticesinde su kampanyaları düzenlenmiştir.(1885)	Osmanlı Arşiv Belgelerinde Doğal Afetler
İstanbul ve civarındaki koru ve ormanlarda yangına sebebiyet vermiştir.(1887)	Osmanlı Arşiv Belgelerinde Doğal Afetler
Susuzluk, afet boyutuna ulaşmıştır.(1927-1928)	Osmanlı Arşiv Belgelerinde Doğal Afetler

İBB tarafından su tasarrufu önlemleri alınması gerekmiş; Eylül ayında İstanbul'un 3 ay yetecek suyu kalmıştır.(1994)	İstanbul İklim Değişikliği Eylem Planı, 2018
13 Ağustos 2014 tarihi itibarıyla barajlarda doluluk oranı %18,41 'dir. Geçmiş yılların verilerine baktığımızda her 7 yılda bir kuraklık yaşanıyor. 1971 ile 2014 yılları arasında tam 12 kez kuraklık yaşanmış. Bunun 6 tanesi ise şiddetli kuraklık.(2014)	İSKİ

Tablo 11- İstanbul'da Meydana Gelen Kuraklık Afeti Geçmişi

Gemi Adları	Tür	Sonuçlar
Barbaros	Yangın	Yangın+Patlama (1964)
Grube Caroline	Yangın	Yangın (1976)
Bristol	Yangın	Yangın (1978)
Ata	Yangın	Yangın+Patlama (1979)
İreon	Yangın	Yangın (1979)
Karadeniz	Yangın	Yangın (1985)
Kapitan Soroka	Çarpışma	Kimyasal Döküntü (1986)
İstinye	Yangın	Yangın (1991)
Rauf Bey	Yangın	Yangın (1991)
TPAO	Yangın	Yangın (1991)
Hudojnik Gerasimov	Yangın	Yangın (1993)
Star 5	Çarpışma	Kimyasal Döküntü (1994)
Savaş	Yangın	Yangın (1994)
Marmara	Yangın	Yangın+Patlama (1995)
TPAO	Yangın	Yangın (1997)
Göle	Yangın	Patlama (1997)
Marmara	Yangın	Kimyasal Döküntü (1999)
Çevik II	Alabora/Yan yatma	Kimyasal Döküntü (2002)
Karaköy-1	Yangın	Yangın (2007)

Tablo 12- Marmara Denizi'ndeki Gemi Kazaları

İstanbul Boğazı'nda rüzgar ve akıntının seyir olan etkisi deniz kazalarının nedenlerinden biridir. İstanbul Boğazı'nda üst akıntıların kuzeyden güneye olması nedeniyle genellikle Karadeniz'den Marmara'ya gelen gemilerin kazaya uğradığı görülmektedir. Örneğin, 1982-1999 yılları arasında, %15,6'lık bir oranla, Ocak ve Şubat ayı kazaların en yüksek olduğu aylardır. %14,7 ile Mart, %10,6 ile Kasım ve %10,1 oranıyla Aralık ayı gelmektedir. Bu oranlar kışın etkili olan fırtına şiddetindeki rüzgârların akıntılar ve dolayısıyla kazalar üzerinde önemli etkisi olduğunu göstermektedir (Sezgin ve Kadioğlu, 2000).

Hava Kirliliği

Hava Kirliliği bakımından CO2 salınımında ilk sırayı İstanbul yıllık 30 Mton ile almaktadır.(Can, 2006) İstanbul'u 12,3 Mton ile Ankara ve 16,5 mton ile İzmir izlemektedir.(T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı, 2007).

1.8.4 Bulaşıcı Hastalıklar

İstanbul tarihiyle birçok medeniyete ev sahipliği yapmış, yıllar boyu milyonlarca insanın gelip geçtiği, ticaret rotalarının üstünde yer alan, doğu ile batıyı bağlayan bir kenttir. Bu özelliği sebebiyle birçok

farklı medeniyetten zenginlikler geldiği gibi, birçok hastalık da İstanbul üzerinden Avrupa'ya veya Ortadoğu'ya yayılmıştır.

Mekan ve/veya Tesislerdeki Can ve Mal Kayıpları	Kaynak
Veba, Bizans İmparatorluğu'nu yıkımın eşiğine getirmiştir.(541)	Osmanlı Arşiv Belgelerinde Doğal Afetler
Veba Avrupa nüfusunun yaklaşık üçte birini yok etmiş ve büyük ekonomik ve sosyal çöküntülere yol açmıştır.(1346-50)	Osmanlı Arşiv Belgelerinde Doğal Afetler
Salgının şiddetinden, ölenleri gömecek kimse bulunamamış; veba, en yoğun olarak sur içinde yaşanmış, gidecek yeri olanlar İstanbul'u terk etmiştir. (1467)	Osmanlı Arşiv Belgelerinde Doğal Afetler
Veba kentteki gündelik yaşamı felç etmiş ve kısa süreli kıtlığa neden olmuştur, Toplamda 80.000'den fazla insan hayatını kaybetmiştir (O dönem kentin nüfusu 200.000 kişiydi).(1491)	Osmanlı Arşiv Belgelerinde Doğal Afetler
Vebadan günde 500 kişi ölürken, mahkumlara salgın dolayısıyla af çıkarılmıştı. Salgın 6 ay boyunca İstanbul'da etkili olmuş, bu süre zarfında üretim ve ticaret durma noktasına gelirken şehirde kıtlık baş göstermiş, salgın bittiğinde İstanbul'da 100.000'e yakın insan hayatını kaybetmiştir (İstanbul'un nüfusu 600.000 idi).(1562)	Osmanlı Arşiv Belgelerinde Doğal Afetler
Veba sebebi ile sur kapılarından binlerce cenazenin çıktığı bu dönemde, hastaların şehir dışına sürülmesi emredilmişti.(1568)	Osmanlı Arşiv Belgelerinde Doğal Afetler
Ocak ayında öncekilerden çok daha şiddetli bir salgın çıkmış, Galata'da ve Suriçi'nde aynı anda başlayan salgın Mayıs'ta şiddetlenmiş ve Galata'da oturan Avrupalılar ve zengin tüccarlar şehri terk ederek Tarabya ve Büyükdere gibi Boğaz köylerine giderken, Temmuzda salgın doruk noktasına ulaşmıştı. Temmuz ve Ağustos aylarında günde en az 1.000 kişi veba yüzünden ölüyordu, Eylül'de hafiflemeye başlayan salgın Kasım ayı başında sona ermiştir.(1778)	Osmanlı Arşiv Belgelerinde Doğal Afetler
Veba salgınından on binlerce ölüm gerçekleşmiştir.(1803-04)	Osmanlı Arşiv Belgelerinde Doğal Afetler
İstanbul'a gelen bir gemideki hasta tayfalardan hastalık hızla yayılmış, Temmuz 1812'de salgını sınırlamak amacıyla şehrin belirli giriş yerlerine askerler yerleştirilmiş ve girişler engellenmiştir. Eylül ayında şehir içinde mahalleler arasındaki geliş gidişler de izne bağlanmış, (bu sırada günlük ölüm sayısı 1.000-1.200 civarındaydı) mahalle imamları ve mezarlıklar cenaze kaldırmaya yetişemediğinden askerler de mezar kazmakla görevlendirilmişti, 1813 Şubat'ında sönen bu salgında veba yüzünden 100.000 ile 250.000 arasında insan kaybının olduğu tahmin edilmektedir.(1811-1813)	Osmanlı Arşiv Belgelerinde Doğal Afetler
Vebadan 3.000'e yakın ölüm olmuştur. (1821)	Osmanlı Arşiv Belgelerinde Doğal Afetler
25-30.000 kişi veba sebebi ile hayatını kaybetmiştir,(1836-1837)	Osmanlı Arşiv Belgelerinde Doğal Afetler

Balkan Harbi'nin (08 Ekim 1912) başlamasından 31 Aralık 1912'ye kadar İstanbul'daki toplam kolera vakası 2.342, bunlardan şifa bulan ve tedavi altında bulunanlar ise 1.195 kişiden ibarettir.40 Menzil hastanelerinde toplam 219 subay ile 11.443 er koleraya yakalanmış, bunlardan 29 subay ile 3.301 er hayatlarını kaybetmiştir.	
İkinci Çatalca Muharebesi'nden Barış Antlaşması'na kadar geçen sürede (03 Şubat 1913- 03 Nisan 1913) ise 362 subay ile 35.588 er salgın hastalıklara yakalanmıştır. Bu süre zarfında 129 subay ve 8.769 erin tifo ve koleradan hayatını kaybetmiştir.	https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1268155
Ancak savaş içinde bulaşıcı hastalıklardan ölenlerle ilgili kesin istatistiklere erişilemediğinden, asker ya da sivil tam olarak kaç Osmanlı vatandaşının koleradan hayatını kaybettiğini söylemek mümkün değildir. (1912-1913)	
6.403 kişi hayatını kaybetmiştir.(1918)	Osmanlı Arşiv Belgelerinde Doğal Afetler
İspanyol Nezlesinin (Gribinin) İstanbul'a faturası: 16000'den fazla ölü belli aylarda yoğun olmak üzere Ekim 1918 – Nisan 1920 arasında etkili olan İspanyol gribinin İstanbul'da yol açtığı can kaybı 16000'den fazladır.(1918-1920)	https://fikirturu.com/toplum/ispanyol-gribi-de-gecmisti-bu-topraklardan/
Sağmalcılar'da baş gösteren salgın, Esenler ve Taşlıtarla'ya da sıçrayarak yayılım göstermiştir. Salgının kaynağının Habipler köyündeki dereye karışan çöp suları olduğu değerlendirilmiştir. Hastalık, 1.500 kişiye yayılırken toplamda 52 kişinin ölümüne neden olmuştur, Salgının yaşandığı yıl, Türkiye Avrupa basınında geniş yer bulurken, tüm ülkeler Türkiye ile olan sınır kapılarını kısa süreyle kapatmış, Türkiye'de yeni gelişen turizm sektörü büyük yara almıştır. Sağlık Bakanının kolera ifadesini kullanmaması salgının ekonomik etkilerini azaltmaya yetmemiş, 1978 yılında Sağmalcılar ilçesinin adı, "kötü hatıraları silmek" amacıyla Bayrampaşa olarak değiştirilmiştir. (1970)	Osmanlı Arşiv Belgelerinde Doğal Afetler
Sağlık kuruluşlarından Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne sevk edilen 100' den fazla yetişkin ile 60'ın üzerinde çocuk Cildiye Bölümü'ne alınmış ve vücutlarındaki keneler çıkarılmıştır. (2008)	AKOMAS
Yakuplu Belediyesi İhlas Marmara Sitesi 1. Etap'ta 6 kişiyi ısırarak köpeğin kuduz olduğu tespit edilmiştir. (2008)	AKOMAS
10 günde 28 okulda 63 öğrencide H1N1 virüsüne rastlanmıştır. (2009)	AKOMAS
13 yaşındaki kız çocuğu hayatını kaybetmiştir. (2009)	AKOMAS
ABD'den Irak'a geçmek için ülkemize gelen 2 ABD vatandaşında İstanbul Atatürk Havalimanı'nda yapılan tetkiklerde domuz gribi virüsü tespit edilmiştir. (2009)	AKOMAS
ABD'den gelen 2 Türk vatandaşında "domuz gribi" vakasına rastlanmıştır.(2009)	AKOMAS

Bağcılar Belediye Başkanlığı, kuduz şüphesi nedeniyle Fevzi Çakmak, Fatih ve Kemalpaşa mahallelerinin geçici olarak karantina altına alındığını, karantina gereği sahihsiz köpeklerin toplandığını, sahipli köpeklerin ise tekrar aşılandığını bildirmiştir.(2010)	AKOMAS
Adalar Kaymakamlığı, ilçedeki bazı atlarda ruam hastalığının tespit edildiğini belirterek, tedavisi bulunmayan hastalığa yakalandığı tespit edilen 81 atın itlaf edildiğini bildirmiştir, itlaf edilen hayvanlar, ormanlık alana kazılan çukurlara kireç dökülerek gömülmüştür.(2019)	AKOMAS
Avcılar ilçesinde, sivrisinek sokması ile bulaşan Batı Nil Virüsü (BNV) enfeksiyonu taşıyan 4 vaka tespit edilmiştir, Sağlık Bakanlığı, tamamı Temmuz ayında olmak üzere 4 vakanın tespit edildiğini, BNV enfeksiyonunun, sivrisinek sokması ile bulaşan, insanlarda nörolojik hastalıklara neden olabilen ve nadiren ölüme yol açabilen bir hastalık olduğunu açıklamıştır.(2019)	AKOMAS
Alınan önlemler ile ülkemizde ilk COVID-19 vakası 11 Mart 2020’de görülmüştür. (2020)	

Tablo 13- İstanbul’da Meydana Gelen Bulaşıcı Hastalıkların Geçmişi

1.8.5 Endüstriyel Kazalar

İstanbul ilinde Seveso kapsamında üst seviyeli kuruluşlar Tablo - 14’de gösterilmiştir.

Sıra No	Kuruluş Adı	İlçe
1	AYGAZ A.Ş. AMBARLI DOLUM TESİSİ ŞUBESİ	BEYLİKDÜZÜ
2	DEDE KİMYA NİKELAJ POLİSAJ MALZEMELERİ HIRDAVAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ -Şube	TUZLA
3	DEDE KİMYA NİKELAJ POLİSAJ MALZ. HIRD SAN. VE TİC.AŞ.	BAŞAKŞEHİR
4	DERKİM POLİÜRETAN SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	SİLİVRİ
5	ERGAZ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ HADIMKÖY TESİSİ	ARNAVUTKÖY
6	GENTAŞ KİMYA SANAYİ VE TİC. PAZ. A.Ş.	TUZLA
7	HEMPEL COATINGS SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ-Tuzla	TUZLA
8	İPRAGAZ A. Ş. HADIMKÖY ŞUBESİ	ARNAVUTKÖY
9	KAYALAR KİMYA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	TUZLA
10	MİLANGAZ L.P.G. DAĞITIM TİCARET VE S AN.A.Ş.	ESENYURT
11	OMV Petrol Ofisi A.Ş. Haramidere Terminali	AVCILAR
12	THY OPET HAVACILIK YAKITLARI ANONİM ŞİRKETİ İSTANBUL ATATÜRK HAVALİMANI AKARYAKIT DOLUM VE DEPOLAMA TESİSİ	BAKIRKÖY
13	THY OPET HAVACILIK YAKITLARI A.Ş. İSTANBUL ATATÜRK HAVALİMANI MÜŞTEREK TESİSLER AKARYAKIT (İHRAKİYE) DEPOLAMA VE DOLUM TESİSİ	BAKIRKÖY
14	TLS LOJİSTİK ANONİM ŞİRKETİ	TUZLA
15	TP PETROL DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ İSTANBUL AMBARLI AKARYAKIT DOLUM VE DEPOLAMA TESİSİ ŞUBESİ	BEYLİKDÜZÜ

Kaynak: www.csb.gov.tr adresinden alınmıştır, 2017

Tablo 14- Seveso Kapsamına Giren Tesisler

1.8.6 Ulaşım Kazaları

Ulaşım kazası, doğrudan bir motorlu araba veya motorlu taşıt vasıtasıyla teknik arızalar, ihmal ve dikkatsizlik, alkol kullanımı, trafik kurallarına uymamak, kötü hava koşulları vb. etkenler sonucunda karayolu, demiryolu, denizyolu ve havayolunda meydana gelen kazaların bütününe denir. Ulaşım kazaları insan kaynaklı afetler içerisinde önemli bir yer tutmaktadır. Karayolu, demiryolu, denizyolu ve havayolu ile yapılan ulaşım, belli riskleri de içermektedir. Tüm bu ulaşım tiplerinde kaza riskinin olması, yaşamsal, ekonomik ve çevresel riskleri de beraberinde getirir.

Yıl	İlçe	Açıklama
1977	Büyükçekmece	Akaryakıt tankeri çarpışması sonucu kimyasal döküntü
2003	Sancaktepe	Akaryakıt tankeri çarpışması sonucu kimyasal döküntü
2004	Kartal	Akaryakıt tankerinin devrilmesi sonucu yangın
2005	Silivri	Silivri ilçesinde zincirleme trafik kazası 33 yaralı
2008	Beşiktaş	İETT otobüsü ağaca çarptı 20 yaralı
2010	Kağıthane	Kağıthane'de trafik kazası
2010	Başakşehir	Başakşehir'de trafik kazası
2011	Fatih	Halk otobüsü geçidin ayağına çarptı 19 yaralı
2011	Sarıyer	İstanbul FSM Köprüsü girişinde kaza 26 yaralı
2011	Büyükçekmece	İstanbul Büyükçekmece'deki zincirleme trafik kazası
2012	Tuzla	İstanbul'da zincirleme trafik kazası 3 ölü 30 yaralı
2013	Küçükçekmece	İstanbul'da otobüs şarampole yuvarlandı 30 yaralı
2013	Sarıyer	İstanbul'un Sarıyer ilçesinde minibüs şarampole yuvarlandı
2013	Arnavutköy	İstanbul'da trafik kazası 1 ölü, 30 yaralı
2013	Tuzla	İstanbul'da trafik kazası
2014	Eyüp	İstanbul'un Eyüp ilçesinde trafik kazası 22 yaralı
2014	Boğaz	Boğaz'da tekne faciası 28 kişi ölü, 6 yaralı, 9 kayıp
2015	Silivri	Silivri'de zincirleme trafik kazası
2016	Sarıyer	İstanbul'un Sarıyer ilçesinde trafik kazası
2016	Küçükçekmece	İstanbul'da metrobüs yolunda kaza
2017	Tuzla	İstanbul'un Tuzla ilçesinde trafik kazası 27 yaralı
2017	Kadıköy	İstanbul'da metrobüs kazası
2018	Beylikdüzü	İstanbul'da metrobüs kazası
2019	Kağıthane	İstanbul'da yolcu otobüsü devrildi
2019	Çatalca	İstanbul'un Çatalca ilçesinde minibüs devrildi
2020	Küçükçekmece	İstanbul'da trafik kazası 24 yaralı

Tablo 15- İstanbul'daki Önemli Karayolu Kazaları

Yıl	Açıklama
1957	Ispartakule Yarımburgaz arası
1961	Cevizli istasyonu yakını
1994	Ankara Ekspresi Banliyö trenine arkadan çarpması

Tablo 16- İstanbul'daki Raylı Sistem Kazaları

Yıl	Yer	Açıklama
1975	Marmara Denizi	42 kişi hayatını kaybetti
1998	Haliç	Helikopterde bulunan 2 polis, 1 teknisyen hayatını kaybetti
2011	Beykoz	Boğaz'a düşen helikopterde 2'si polis 4 kişi hayatını kaybetti
2015	Bakırköy	THY uçağının acil iniş yapması
2017	Büyükçekmece	Endem Televizyon Kulesi'ne çarparak düşen helikopterde ikisi pilot, 6 kişi yaşamını yitirdi
2018	İstanbul Atatürk Havalimanı	İki uçağın çarpışması sonucunda uçaklarda hasar oluştu
2018	İstanbul Atatürk Havalimanı	İki uçağın çarpışması sonucunda uçaklarda hasar oluştu
2018	Sancaktepe	Havalanan helikopter yerleşim bölgesine düştü, 4 Şehit verildi
2019	Çekmeköy	Yerleşim birimine düşen helikopterde 4 Şehit verildi.
2020	Sabiha Gökçen Havalimanı	Uçak pistten çıktı
2020	Sabiha Gökçen Havalimanı	Uçak pistten çıktı.177 yolcu ve 6 mürettebattan 3 kişi öldü. 174 kişi yaralandı

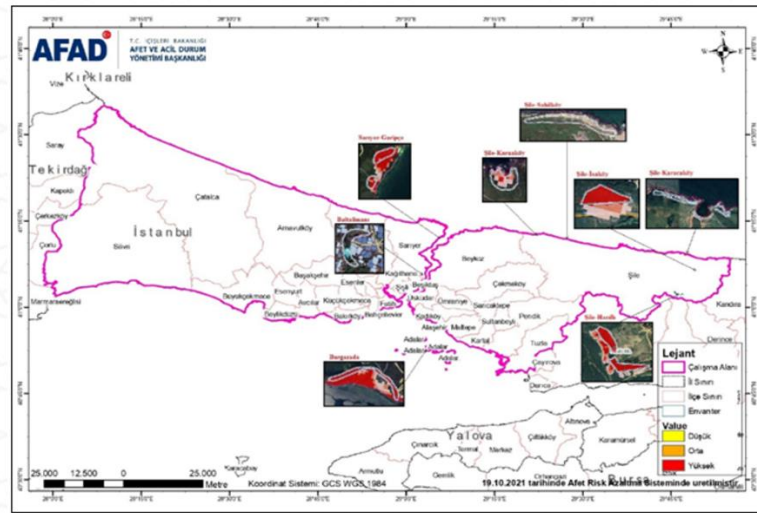
Tablo 17- İstanbul'daki Havayolu Kazaları

Yıl	Yer	Açıklama
2012	Şile	İstanbul'un Şile ilçesi açıklarında gemi battı
2017	Boğaz	İstanbul Boğazı açıklarındaki gemi kazası
2017	Şile	İstanbul'un Şile ilçesi açıklarında gemi battı

Tablo 18- İstanbul'daki Denizyolu Kazaları

1.8.7 Kütle Hareketleri

Afet tehlike haritalarının farklı modeller kullanılarak daha kolay ve hızlı bir şekilde doğruya en yakın olarak hazırlanması, aynı platformda tutulması ve paylaşılması amacıyla web tabanlı Afet Risk Azaltma Sistemi (ARAS) Projesi yürütülmektedir. Bu kapsamda; İstanbul'da Kaya Düşmesi Potansiyel Kaynak Alanları belirlenmiş, ARAS sisteminde eğim, arazi örtüsü, litoloji, kapallık ve TPI (topoğrafik indis) parametreleri kullanılarak bu alanlara ait duyarlılık ve tehlike analizleri yapılarak İstanbul "Kaya Düşmesi Duyarlılık Haritası" oluşturulmuştur (Şekil 10).

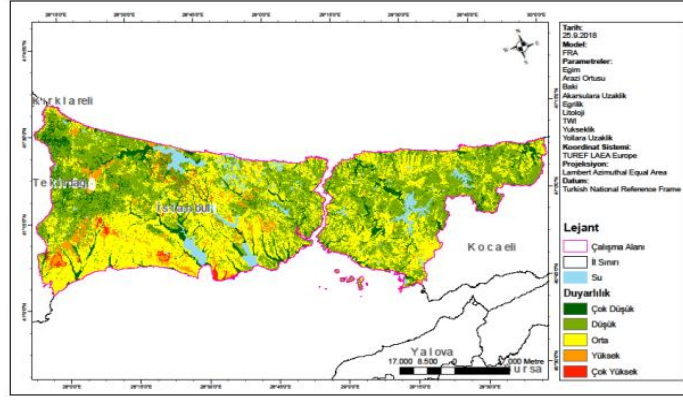
Şekil 11 –Kaya Düşmesi Duyarlılık Haritası

İstanbul'da potansiyel heyelan kaynak alanları belirlenmiş, ARAS sisteminde akarsulara uzaklık, arazi örtüsü, bakı, faylara uzaklık, litoloji, normalleştirilmiş bitki farklılık endeksi, topoğrafik nemlilik endeksi, topoğrafik yükseklik, yamaç eğimi, yamaç eğriselliği, yollara uzaklık parametreleri kullanılarak bu alanlara ait yapılan duyarlılık ve tehlike analizleri sonucunda İstanbul "Heyelan Duyarlılık Haritası" oluşturulmuştur (Şekil 11).

İstanbul ili sınırları içinde oluşan kütle hareketlerinin büyük bir çoğunluğunun "kayma" türünde geliştiği göz önüne alınarak sınırlı sayıda "yüzeysel akma" ve çok az görülen "düşme" türündeki hareketlerle görülür. İstanbul ili, Çatalca ve Kocaeli yarım adaları üzerinde yayılmış gösterir. İstanbul il genelindeki kütle hareketlerinin çoğu, Çatalca platosu olarak adlandırılan batı yakasında yer alır. Kütle hareketleri özellikle, Büyükçekmece – Avcılar arasındaki kıyı bölgesi ile Çantaköy – Değirmenköy ve Silivri dolaylarında yoğunlaşmaktadır.

Anadolu yakasında Şile güney batısındaki Ulupelit Köyü, Bozkoca Köyü çevresinde bazı küçük heyelanlar görülmektedir. Özellikle sonbahar yağışları ile tetiklenen ve Ömerli formasyonu ile Akveren formasyonunun Yunuslu dere üyesine ait olduğu alanlarda heyelanlar görülmektedir.

Avrupa yakasındaki heyelanlar, özellikle Büyükçekmece – Avcılar arasındaki kıyı bölgesi ile Değirmenköy – Çantaköy ve Silivri kıyılarında görülmektedir. Bu heyelanlar, Tersiyer ve Kuvaterner birimlerinde yoğun olarak gelişmiştir. Özellikle, Büyükçekmece ile Küçükçekmece gölleri arasında, Büyükçekmece gölünün doğu kesiminde eski ve güncel (aktif) heyelan alanları vardır. Gürpınar – Ambarlı limanı dolayında da heyelanlar görülmektedir. (Yüzer, 2007).

Şekil 12 – Heyelan Duyarlılık Haritası

MTA (2006) tarafından 1/500.000 ölçekli Türkiye Heyelan Envanteri Haritası bölgesel bazda haritalanmıştır. Envanter çalışmasında 1/25.000 ölçekli haritada alansal olarak gösterilebilen ve kapladığı alan 0,0025 km²'den büyük heyelanlar aktif ve aktif olmayan kütle hareketi şeklinde tanımlanarak harita üzerine işlenmiştir. (Şekil 12).

Şekil 13 – İstanbul'da Heyelanların Kümeleniği Bölgeler

Afete Maruz Bölgeler

İlimizdeki Afete Maruz Bölgeler Müdürlüğümüz ve Başkanlığımız arşivinde yapılan inceleme sonucunda; Avcılar (1), Bakırköy (1), Beylikdüzü (1), Çatalca (1), Arnavutköy (2), Sarıyer (1), Silivri (5), Şile (2), Eyüp (1) ve Küçükçekmece (1) İlçelerinde toplam 16 alan incelenmiş, sayısallaştırma ve haritalama işlemleri tamamlanarak Jeolojik Etüt Raporları düzenlenerek imza altına alınmıştır. Bu alanlardan Eyüp İlçesinde ve Arnavutköy İlçesinde bulunan 2 alan iptal edilmiştir. İlimizde mevcut 14 adet afete maruz bölge Tabo - 19'da gösterilmiştir.

SIRA NO	İLÇESİ	KÖY/MAHALLE	AFETİN TÜRÜ	JEOLOJİK ETÜT RAPORU TARİHİ	GENEL HAYATA ETKİLİLİK/ETKİSİZLİK OLURU	BAKANLAR KURULU	
						AFETE MARUZ KARARI	BÖLGE
1	AVCILAR	Ambarlı Mahallesi (Balaban Heyelanı)	Heyelan	12.09.2004 29.11.2004	27.07.2005 12186	28.06.2005	2005/9109
2	BAKIRKÖY	Şenlikköy	Heyelan	25.09.1962 22.01.1963	YOK	17.07.1962 25.03.1963	6/748 6/1547
3	BEYLİKDÜZÜ	Yakuplu-Reşitpaşa-Kızılburun Mevkii	Heyelan	7.07.1991	YOK	17.09.1992	92/3525
4	ÇATALCA	Binkılıç-Fatih Mahallesi	Heyelan	1.04.1993	YOK	11.12.1995	95/7668
5	ARNAVUTKÖY	Karaburun	Heyelan	15.04.1991	YOK	8.03.1994	94/5569
6	SARIYER	Kısırkaya - Tahlisiye Yolu Mevkii	Heyelan	13.06.2003 04.03.2004	23.09.2003 13407	13.01.2004 06.09.2004	2004/6769 2004/7812
7	SİLİVRİ	Değirmenköy	Heyelan	18.05.1963	-	10.08.1963 14.02.1967	6/2055 6/7770
8			Heyelan	11.09.1992		8.03.1994	94 / 5569
9			Heyelan	15.11.1995		12.03.1997	97/9416
10	SİLİVRİ	Değirmenköy (Gölet Mevkii)	Heyelan	15.11.1995		12.03.1997	97/9416
11	SİLİVRİ	Çantaköy	Heyelan	28.02.1966		30.05.1967	6/8249
12	ŞİLE	Karacaköy	Kaya Düşmesi	8.08.1995		4.05.1998	98/11100
13	ŞİLE	Domalı (Sahilköy) Doğancılı - Alacalı	Kaya Düşmesi	22.10.1996		4.05.1998	98/11100
14	KÜÇÜKÇEKMECE	Cennet Mahallesi	Heyelan	12.06.1980	28.07.1980	8.10.1980	8/1705

Tablo 19- İstanbul İlinde Bulunan Afete Maruz Bölgeler

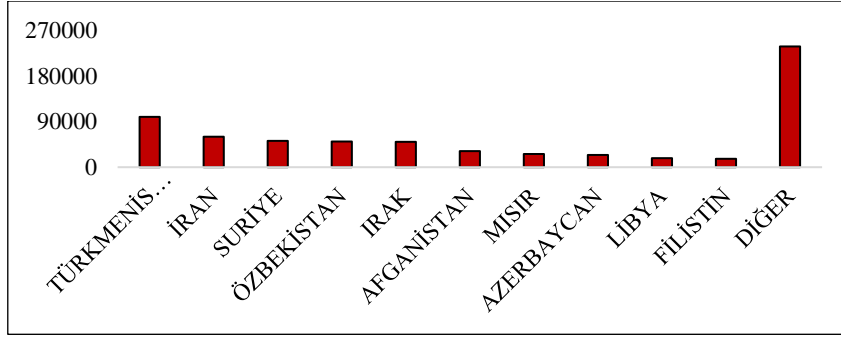
1.8.8 Göç ve Nüfus Hareketleri

Göç ve göçmenler, günümüz dünyasının en önemli gündem maddelerinden birisi olan, önemli fırsat ve tehdit alanlarını bir arada barındıran, yeni yöntem ve işleyişler geliştirilmesi ve kullanılması gereken yönetsel bir alan olarak dikkat çekmektedir.

Ülke içi göç değerlendirmeleri kapsamında, 1965 sonrasında İstanbul'un sanayileşmeye başlaması ile artan "emek göçü" niteliğindeki göç, eğitim düzeyi yüksek bireyleri de içerirken, ilerleyen yıllarda "nitelikli-katma değer sağlar göçmen" geliş eğilimi azalmaya başlamıştır. 1985 sonrası, göç hareketi taşra kentlerden İstanbul'a doğru gerçekleşirken, Türkiye'nin iç göç hareketlerinin önemli varış merkezlerinin başında gelen İstanbul, nüfusunun neredeyse üçte ikisi İstanbullu olmayan, Türkiye'nin en kalabalık, en fazla yatırım çeken, maddi ve beşeri sermaye açısından en avantajlı, göçün neden olduğu sorunların en fazla hissedildiği ili durumuna gelmiştir.

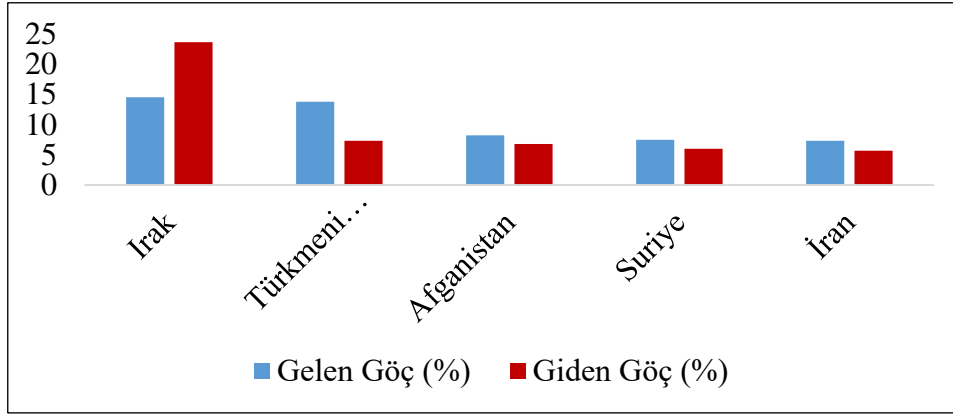
Bugün için, İstanbul'un göç alma durumuna ilişkin iç göç verileri analiz edildiğinde, Anadolu'dan İstanbul'a göç eden bireylerin eğitim durumunun farklılık gösterdiği, oransal açıdan, okul bitirmemiş ve ilkökul mezunu olanlar İstanbul'a daha fazla göç etmekteyken, ileri eğitim düzeylerindeki bireylerin anılan gruba göre İstanbul'a göç eğiliminin daha düşük olduğu görülmektedir. Düşük eğitim düzeyleri nedeniyle kırdan kente göç eden kesimin, İstanbul'da çoğunlukla ara işler ve geçici-kayıt dışı istihdam modellerinde

kendine yer edinebilmekte olduğunu, fırsatlar şehri olarak gördüğü kentte, yaşama tutunma ve yoksulluk kısır döngüsünü kırma yönünde, görece güç koşullarda, kırılğan bir sosyal hayat içinde yaşadığını gözlemlemek mümkündür.

Şekil 14 – 2021 Yılı İkamet İzni Alan İlk 10 Uyrak

İstanbul'a yönelik yılı ikamet izni alan ülkeler görülmektedir. (Şekil 13). 2021 yılı boyunca şehrin, halihazırda göçmenler nezdinde hala hedef şehir olduğunu, düzensiz göçle mücadelenin aralıksız şekilde devam etmesi gerekliliğini açıkça ortaya koymaktadır (Şekil 14).

Şekil 15 – 2020 Yılına Ait Göç ve Göçmenlere Ait Veriler

BÖLÜM 2

Müdahale aşamaları ve olay seviyeleri

2.1. MÜDAHALE AŞAMALARI

Etkili müdahale yönetimi; hazırlık, müdahale ve ön iyileştirme olmak üzere üç aşamadan oluşur. Hazırlık çalışmaları;

- Mevcut kaynakları belirlemek,
- Plan yapmak,
- Organize olmak,
- Alet-ekipman ve araçları hazırlamak,
- Kapasite geliştirmek, yeni teknolojilerden yararlanmak
- Erken uyarı sistemlerini kurmak, geliştirmek ve test etmek,
- Eğitim ve tatbikatlar düzenlemek ve
- Değerlendirme aşamalarından oluşur.

İstanbul ili İl Afet Müdahale Planı yerel düzeyde müdahale yönetim sistemini açıklamaktadır. Yerel düzeyde Afet ve Acil Durum hazırlıkları ilde Vali, ilçelerde ise kaymakamların koordinasyonunda görevli tüm kurum ve kuruluşlar ile İl/ilçe Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi içerisinde afet grupları görev yapar. Ön iyileştirme çalışmaları uzun dönemli iyileştirme çalışmaları ile devam eder.

2.2. MÜDAHALE OLAY SEVİYELERİ

Müdahale seviyeleri etki derecesi açısından dört gruba ayrılmıştır. Etki derecesine göre müdahale seviyelerindeki destek durumu aşağıdaki Tablo 20'de ifade edilmiştir.

Seviye	Etki	Olay Türü ve Ölçeğine Göre Destek Durumu
S1	Yerel imkanlar yeterlidir.	İl Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi
S2	Destek illerin takviyesine ihtiyaç vardır.	İl Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi İlgili Arama Kurtarma Birlik Müdürlükleri 1nci grup destek iller
S3	Ulusal desteğe ihtiyaç vardır.	1nci ve 2nci grup destek iller Ulusal kapasite
S4	Uluslararası desteğe ihtiyaç vardır.	1nci ve 2nci grup destek iller Ulusal kapasite Uluslararası kapasite

Tablo 20- Müdahale Olay Seviyeleri Tablosu

2.3. YEREL DÜZEYDE KOORDİNASYON BİRİMLERİ

Yerel düzeyde koordinasyon, Başkanlık AFAD Merkezi ile irtibatlı olarak Vali tarafından, Vali Yardımcıları ve İl AFAD Merkezi ile sağlanır. Bu koordinasyon birimlerinde; basın sözcüsü, Valilik hukuk sorumlusu, irtibat sorumlusu ve güvenlik sorumlusu da görev alır.

2.3.1 İl Afet ve Acil Durum Koordinasyon Kurulu

İl Valisinin başkanlığında İl Afet ve Acil Durum Müdürü, belediye başkanı, İl Özel İdaresi genel sekreteri, Garnizon Komutanı, Afet gruplarından sorumlu il yöneticileri, mülki idari amirliğince belirlenecek bir muhtar ile sivil toplum kuruluşu temsilcisi ve ihtiyaç duyulan diğer il yöneticilerinden oluşur. İl Koordinasyon Kurulu üyelerinin isim ve iletişim bilgileri ve Yerel Düzey Afet Grubu İrtibat Numaraları yer verilmiştir. (Ek.1)

2.3.2. İl Afet ve Acil Durum Koordinasyon Kurulunun Görevleri

- a) İl Afet Müdahale Planının AFAD' in belirlediği formata uygun hazırlanıp hazırlanmadığını incelemek ve kurul kararı ile onaylanmasını sağlamak,
- b) Yerel düzey afet grubu operasyon planlarını hazırlamak ve onaylamak,
- c) Yerel düzey afet grubu operasyon planlarının İl Afet Müdahale Planına entegrasyonunu gerçekleştirmek,
- d) Planların uygulanabilirliğinin tatbikatlarla denetlenmesini sağlamak,
- e) Afet ve Acil Durum hazırlıklarını yapmak veya yaptırmak ve alınacak önlemleri belirlemek,
- f) Yerel düzey olay türü planı hazırlanmasına karar vermek ve hazırlamak veya hazırlatmak,
- g) Kritik tesislerin oluşturduğu riskleri önleme çalışmaları yapmak veya yaptırmak,
- h) Eğitimin düzenlenmesini, takibini, denetimini sağlamak,
- i) Afet ve Acil Durum hallerinde; bilgileri değerlendirmek, alınacak önlemleri belirlemek, il afet müdahale planının uygulanmasını sağlamak,
- j) Yılda en az iki kez valinin başkanlığında toplanmak,
- k) Afet ve Acil Durum hallerinde talimat beklemeksizin İl AFAD Merkezinde toplanmak.

2.3.3. İl Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi (İl AFAD Merkezi)

İllerde Vali veya yetkilendireceği Vali Yardımcısının başkanlığında 7/24 saat çalışma esasına göre görev yapar ve sekreteriyasını İstanbul İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü yürütür.

Ulusal düzeyde müdahale organizasyon şemasında yer alan dört temel servis il düzeyinde de aynı şekilde teşkil edilecek olup servisleri sorumlu Vali Yardımcıları koordine eder.

İl AFAD Merkezinin görevleri Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezleri Yönetmeliğinde belirtilmiştir.

2.3.4. İlçe Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi

İstanbul'da 39 ilçede Valimizin talimatı ile İlçe AFAD Merkezleri kurularak, İlçe Afet Müdahale Planı hazırlanmaktadır.

2.3.5. İlçe Afet ve Acil Durum Koordinasyon Kurulu

Afet ve Acil Durum Yönetimi Merkezi kurulan ilçelerde; İlçe Kaymakamı Başkanlığında, İlçe Belediye Başkanı, İlçe Yazı İşleri Müdürü, İlçe Jandarma Komutanı, İlçe Emniyet Müdürü, İlçe Milli Eğitim Müdürü, İlçe Tarım ve Orman Müdürü, İlçe Müftüsü, İlçe Sağlık Müdürü, İlçe Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Başkanı, İlçe Mal Müdürü ve Kaymakamlıkça uygun görülen diğer ilçe kurum/kuruluş yöneticileri, muhtar ve sivil toplum kuruluşu temsilcisinin katılımıyla ilçe Afet ve Acil Durum Koordinasyon Kurulu oluşturulur. İlçe Koordinasyon Kurulu üyelerinin isim ve iletişim bilgileri İlçe Afet Müdahale Planına eklenerek, değişiklik oldukça günceltutulması sağlanacaktır.

2.3.6. İl Afet Müdahale Planı Sekreteryası

İl Afet Müdahale Planının hazırlanması, takibi ve süreçlerini yürütmek üzere İl Afet ve Acil Durum Müdürü Başkanlığında oluşturulur. Sekreteryaya Planlama ve Zarar Azaltma Şube Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir.

2.4. YEREL DÜZEYDE MÜDAHALE YÖNETİMİ

Yerel düzeyde Seviye 1 ve Seviye 2 için müdahale çalışmaları Vali veya Vali adına İl AFAD Merkezinden sorumlu Vali Yardımcısı tarafından yürütülür. Kurulan servislerde Vali yardımcıları servis koordinatörü olarak görev yapar. Seviye 3 ve Seviye 4'te müdahale çalışmaları Vali tarafından yürütülür. Seviye 3 ve 4 için destek il gruplarındaki afet grupları, AFAD saha destek personeli, ulusal düzey afet gruplarının saha destek ekipleri, AFAD gönüllüleri, yerel destek ekipleri, korucu yerel destek ekipleri, Türkiye İş Kurumu tarafından temin edilen personel ve STK'lar yapılan planlamalar ve afete hazırlık protokolleri doğrultusunda afet bölgesinde ivedilikle yerlerini alarak çalışmalara destek olur.

Afet bölgesinde görev almak isteyen STK'lar ilgili oldukları ulusal düzeyde ulusal düzey afet grubu ana çözüm ortağı tarafından, yerel düzeyde ise afet grubunun servis koordinatörü tarafından koordine edilir.

Afet bölgesinde İl AFAD Merkezi içinde ihbar takip masası ve emniyet, jandarma, sahil güvenlik, askeri birlikler, İl AFAD merkezi ve diğer kamu kurumları personelinden oluşan gezici ilk tespit ekipleri kurulur. Yapılan tüm saha tespitleri, ihbar takip masasında toplanır ve Başkanlık AFAD Merkezi ile paylaşılır.

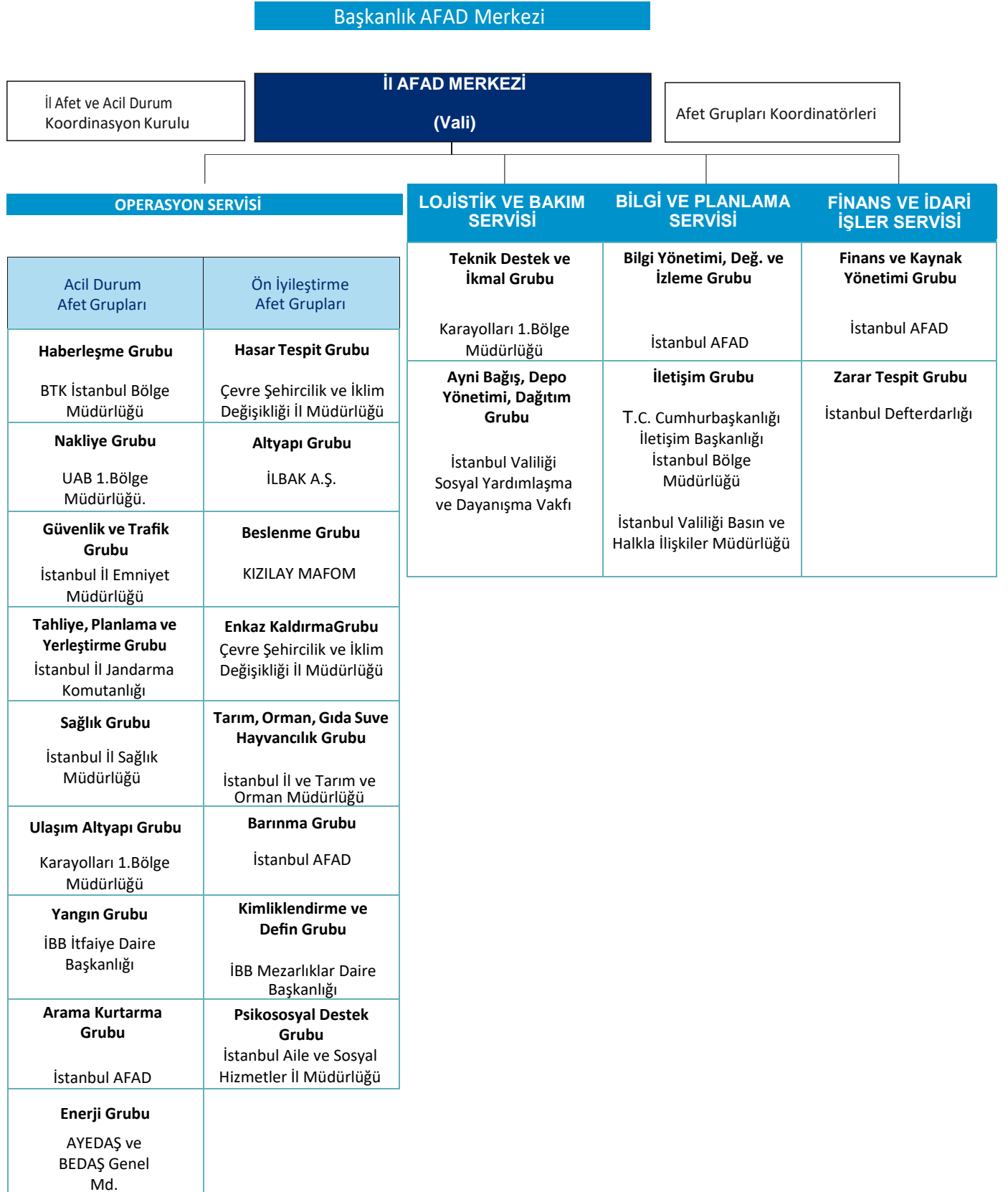
Gezici ilk tespit ekiplerinin afet veya acil durum sırasında hangi güzergahı kontrol edeceği (kritik yapı ve tesisler, afetten etkilenen konutlar vb.), nereleri inceleyeceği bilgileri, Afet Grupları tarafından sahadan alınarak, İl AFAD Merkezi'ne bildirilir.

2.4.1 Yerel Afet Müdahale Planı Organizasyon Şeması

Yerel düzey afet müdahale organizasyon şeması tablo 21'de yer almaktadır.

Yerel düzey afet müdahale organizasyon şeması tablo 21'de yer almaktadır.

Tablo 21- Yerel Müdahale Planı Organizasyon Şeması

Afet Grubu	Ana Çözüm Ortağı	Destek Çözüm Ortakları	Afet Grubunun Görev ve Sorumlulukları
Afet Haberleşme Grubu	BTK İSTANBUL BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ Afet ve Acil Durumlarda kesintisiz ve güvenli haberleşmenin sürdürülmesine yönelik koordinasyondan sorumludur.	Türk Telekom İstanbul Bölge Müdürlüğü 1. Ordu Komutanlığı İl Jandarma Komutanlığı İl Emniyet Müdürlüğü Sahil Güvenlik Marmara ve Boğazlar Bölge Komutanlığı İl Sağlık Müdürlüğü İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı PTT Avrupa Yakası Başmüdürlüğü PTT Anadolu Yakası Başmüdürlüğü Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş. Bölge Müdürlüğü Vodafone Telekomünikasyon A.Ş. Bölge Müdürlüğü KGM Telsiz İşletme Müdürlüğü İstanbul Orman Bölge Müdürlüğü 112 Acil Çağrı Merkezi Müdürlüğü Türk Kızılay TRT İstanbul Müdürlüğü Verici İşletmeleri Daire Başkanlığı TRAC Şubesi/Temsilciliği Aselsan Net A.Ş.	Mevcut haberleşme kaynaklarını belirlemek ve kurumlar arası entegrasyonu sağlamak. Afet alanındaki faal iletişim tesislerini belirlemek. Geçici iletişim tesisleri kurmak, koordine etmek ve işletmek. Haberleşme trafiği nedeniyle santrallerin hizmet dışı kalmasını önlemek. Afet ve Acil Durum Hizmetlerine ilişkin haberleşmeye öncelik tanımak. Afet bölgesi ile iletişimin sürekliliğini sağlamak için alternatif haberleşme sistemlerini çalıştırmak. İkaz ve alarm sistemlerini işler halde tutmak. İkaz ve alarm haberlerinin halka duyurulması için gereken çalışmaları yapmak. Hasar gören aktarıcılarının, rölelerin tamirini/yenilenmesini sağlamak.

Afet Grubu	Ana Çözüm Ortağı	Destek Çözüm Ortakları	Afet Grubunun Görev ve Sorumlulukları
Afet Enerji Grubu	BEDAŞ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ -AYEDAŞ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	TEİAŞ 1.Bölge Müdürlüğü TEİAŞ 4.Bölge Müdürlüğü EÜAŞ İstanbul Doğalgaz Çevrim Santrali A-B İşletme Müdürlüğü	Afet bölgesinde etkilenen elektrik, doğalgaz vb. enerji ile ilgili alt yapı tesislerinin acil onarımını yapmak, yaptırmak ve devamlı hizmet vermesini sağlamak. Gereken noktalarda, mobil jeneratör, seyyar aydınlatma vb. acil çözümler sunmak.
	Afet bölgesinde elektrik, doğalgaz vb. enerji hatlarının acil onarımını yaparak en kısa sürede bu hizmetlerin, normale dönmesini sağlamak için koordinasyondan sorumludur.	BOTAŞ İstanbul İşletme Müdürlüğü D.S.İ. 14.Bölge Müdürlüğü Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Orman Bölge Müdürlüğü İGDAŞ Doğalgaz Dağıtım A.Ş	Geçici barınma ve bakım ünitelerinin aydınlatma, ısıtma, soğutma tesislerine enerji vermek. Önemli ve kritik enerji tesislerinin kısa sürede devreye girmesini sağlamak. Gerektiğinde operasyonda çalışacak araç ve ekipmana yakıt ikmal desteği sağlamak.

Afet Grubu	Ana Çözüm Ortağı	Destek Çözüm Ortakları	Afet Grubunun Görev ve Sorumlulukları
Afet Güvenlik ve Trafik Grubu	İLEMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ Afet ve Acil Durumlarda güvenlik ve trafiğin sağlanmasına yönelik koordinasyondan sorumludur.	1. Ordu Komutanlığı İl Jandarma Komutanlığı Sahil Güvenlik Marmara ve Boğazlar Bölge Komutanlığı MİT İstanbul Bölge Başkanlığı Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı a) Zabıta Daire Başkanlığı b) Ulaşım Daire Başkanlığı Trafik Müdürlüğü Özel Sektör (Özel Güvenlik)	Afet ve Acil Durum bölgesinde asayiş, can ve mal güvenliğini sağlamak, kamu düzenini bozabilecek, hizmetin yapılışını ve sürdürülmesini engelleyebilecek faaliyetlere mani olmak. Kullanılabilir yollarda trafik akışkanlığını sağlamak ve trafiği gerektiği şekilde yönetmek. Afet ve Acil Durum Hizmetlerinde kullanıldığı bildirilen araçların geçiş üstünlüğünü sağlamak. Afet ve/veya acil durum bölgesindeki önceden belirlenmiş insanların, bina, kritik tesis ve işyerlerinin, araç ve gereçlerin emniyetini ve güvenliğini sağlamak. Afet ve Acil Durumun gerçekleştiği bölgede ihtiyaç duyulan güvenlik personelinin araç, gereç vb. ile birlikte bölgeye sevkini sağlamak. Afetzedelere yardım malzemesi dağıtımını yapan kurum ve kuruluşların görevlerini kolaylaştıracak şekilde asayiş sağlamak, yardım dağıtımını suistimal edecek kişi veya grupları tespit ederek gerekli önlemleri almak. Belirlenmiş riskli yerlere yetkisiz kişilerin girmesini önlemek. Afet ve acil durum bölgesinde çalışanların ve geçici barınma alanlarının güvenliğini sağlamak. Afet ve acil durum bölgesinde sahibi tespit edilemeyen kıymetli menkullerin koruma altına alınmasını sağlamak. Uluslararası yardım ekiplerinin olay yerine, belirlenen güzergâhlardan güvenli şekilde ulaşımını sağlamak. Kayıp ihbarlarına göre gerekli çalışmaları yapmak.

			<p>Afet ve acil durum bölgesinde genel kamu düzeni ve devlet güvenliği aleyhine faaliyet gösteren şahıs, grup ve terör örgütlerinin faaliyetlerinin engellenmesine yönelik çalışmalar yapmak, güvenlik ve istihbarat çalışmaları hakkında rapor hazırlayarak ilgililere iletmek.</p> <p>Taşınabilir milli servet, kıymetli evrak ve kültürel varlıkların güvenlik ve koruma altına alınmasını sağlamak.</p> <p>Afet ve acil durumlarda sorumluluk alanlarındaki sınır güvenliği, mülteci akınları ve diğer nüfus hareketleri konusunda gerekli tedbirleri almak.</p> <p>Afet bölgesindeki halka, trafik ve devriye ekipleriyle tahliye duyurusunun yapılmasına destek vermek ve afetzedeleri afet ve acil durum toplanma alanlarına yönlendirmek.</p> <p>Belirlenmiş riskli yerlere, yıkımı yapılacak ve eşya tahliyesi yapılacak binalara yetkisiz kişilerin girmesini önlemek</p> <p>Hasarlı ve ağır hasarlı binalardan afetzedelerin eşyalarını alması için izin verilmesi durumunda kontrollü giriş-çıkışı sağlamak.</p>
--	--	--	--

Afet Grubu	Ana Çözüm Ortağı	Destek Çözüm Ortakları	Afet Grubunun Görev ve Sorumlulukları
Afet Yangın Grubu	İBB (İtfaiye Daire Başkanlığı) Afet ve acil durumlarda meydana gelen yangınlara müdahale çalışmalarını yürütmeye yönelik koordinasyondan sorumludur.	-1. Ordu Komutanlığı -Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü -Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü -DSİ 14. Bölge Müdürlüğü -İstanbul Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü -İstanbul Orman Bölge Müdürlüğü -Tarım ve Orman Bakanlığı 1. Bölge Müdürlüğü -Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü -Meteoroloji 1. Bölge Müdürlüğü -Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü -BOTAŞ İstanbul İşletme Müdürlüğü -İGDAŞ Genel Müdürlüğü -İSKİ Genel Müdürlüğü, Organize Sanayi Bölgeleri	Yangınları kontrol altına almak ve söndürmek. Yangın ekiplerini ve ekipmanlarını hazır tutmak. Yangın kapsamında arama ve kurtarma faaliyetlerini yürütmek. Yangın önleyici ve risk azaltıcı tedbirleri almak ve kontrol etmek. Meydana gelebilecek ikincil afet durumlarına yönelik gereken tedbirleri almak. Tehlikeli maddeler kapsamında gerekli koordinasyonu sağlamak.

Afet Grubu	Ana Çözüm Ortağı	Destek Çözüm Ortakları	Afet Grubunun Görev ve Sorumlulukları
Afet Arama Kurtarma Grubu	STANBUL AFAD	1. Ordu Komutanlığı İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İtfaiye Daire Başkanlığı) İstanbul Büyükşehir Belediyesi (Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanlığı) İl Sağlık Müdürlüğü İl Emniyet Müdürlüğü İl Jandarma Komutanlığı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Sahil Güvenlik Marmara ve Boğazlar Bölge Komutanlığı Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü DSİ 14. Bölge Müdürlüğü Meteoroloji 1. Bölge Müdürlüğü TENMAK Tarım ve Orman İl Müdürlüğü STK'lar (Akredite edildikten sonra planlamaya dâhil edilecektir.) İlçe Belediye Başkanlıkları	Arama ve kurtarma türünü belirlemek, arama ve kurtarma çalışmalarını yürütmek için ihtiyaç duyulacak personel, ekipman, araç gereç ve malzeme tespitini yapmak, temin etmek. Afetzedeler için arama ve kurtarma çalışmalarının yürütülmesini sağlamak. Kurtarma çalışmalarına yönelik keşif hizmetlerini yapmak. Ulusal ve uluslararası arama ve kurtarma ekiplerini afet bölgesine yönlendirmek ve koordinasyonu sağlamak. Kurum/kuruluş hizmet binaları, enkaz haline gelen diğer binalar, tesisler vb. yerlerde arama ve kurtarma çalışmalarını belirlenecek öncelik sırasına göre yapmak. Müdahale ekiplerini ve ekipmanlarını hazır tutmak. KBRN olaylarında keşif-tespit, arama-kurtarma, dekontaminasyon ve numune alma faaliyetlerini yürütmek. Afet durumunda ortaya çıkan KBRN kirliliğini izlemek, oluşabilecek riskleri ve çevreye vereceği zararların boyutunu belirlemek ve gereken önlemlerin alınmasını sağlamak. Meydana gelebilecek ikincil afet durumlarına yönelik gerek tedbirleri almak. Tehlikeli maddeler nedeniyle oluşabilecek riskleri bertaraf etmek üzere ilgililere destek olmak.

Afet Grubu	Ana Çözüm Ortağı	Destek Çözüm Ortakları	Afet Grubunun Görev ve Sorumlulukları
Afet Sağlık Grubu	İSTANBUL İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ Afet ve acil durumlarda olay yerindeki ilk tıbbi müdahale, halk sağlığı ve tıbbi bakım ihtiyaçlarının karşılanması ile çevre sağlığı hizmetlerinin aksamadan en hızlı şekilde normale dönmesini sağlamaya yönelik koordinasyondan sorumludur	1. Ordu Komutanlığı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Tarım ve Orman İl Müdürlüğü İl Emniyet Müdürlüğü Kızılay Kuzey Marmara Avrupa Bölge Kan Merkezi Üniversiteler Özel Sektör STK'lar	Seyyar hastaneleri hazır bulundurmak ve afet sonrası gerekebilecek acil durum ekipmanıyla donatmak. Afet bölgesine yeterli personel ile araç gereç ve malzemeyi göndermek, sevk ve idare etmek. Afet bölgesinde triyaj acil tıbbi yardımı yapmak. Hasta ve yaralıların tahliyesi ve tedavisini yapmak. Afetlerde vefat eden veya yaralanan vatandaşlarımızın takip ve kontrol edilmesi amacıyla vatandaşlarımıza bileklik takılmasını ilgili kurumlarla koordine etmek Salgın hastalıklarla mücadele kapsamındaki hizmetler ile karantina izolasyon hizmetlerini yürütmek. Salgın hastalıklar açısından çevresel ve suya bağlı risk faktörlerinin önlenmesi hususunda ilgili kurumların koordinasyonunu sağlamak. Referans bölge kan merkezlerini belirlemek ve kapasitelerini geliştirmek. Çevre ve su sanitasyonu bakımından risk oluşturacak faktörler ile ilgili tüm tedbirlerin alınmasını sağlamak. Ülkede referans hastaneleri ve referans laboratuvarları belirlemek, kapasitelerini artırmak. Hudut kapılarında tehlikeli madde ve salgın hastalıklara karşı sağlık ile ilgili önlemleri almak ve aldırarak. Resmi yaralı sayısını belirlemek.

Afet Grubu	Ana Çözüm Ortağı	Destek Çözüm Ortakları	Afet Grubunun Görev ve Sorumlulukları
Afet Tahliye Yerleştirme ve Planlama Grubu	İL JANDARMA KOMUTANLIĞI Afet öncesi, sırası ve sonrasında yapılacak tahliyenin planlaması, uygulaması ve yerleştirme işlemlerinin yapılmasına yönelik koordinasyondan sorumludur.	1.Ordu Komutanlığı İL Göç İdaresi Müdürlüğü İBB Ulaşım Daire Başkanlığı Aile, ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü Tarım Ve Orman İl Müdürlüğü İL Kültür ve Turizm Müdürlüğü İL Milli Eğitim Müdürlüğü Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü İLçe Belediye Başkanlıkları	Afet öncesi, sırası ve sonrasında tahliye öncelikleri, tahliye yolları ve tahliye edilecek bölgeleri saptamak, planlamak ve uygulamak. Acil durum alanlarını belirlemek ve alanların kullanıma uygunluğunu kontrol etmek. Afet bölgesindeki halka tahliye yapılacağına duyurulmasını sağlamak. Tahliye edilenlerin afet bölgesinden güvenli bölgelere taşınarak yerleştirilmesini sağlamak. Taşınabilir milli servet, kıymetli evrak, eşyalar ve gerektiğinde hayvan tahliyesi yapmak.

Afet Grubu	Ana Çözüm Ortağı	Destek Çözüm Ortakları	Afet Grubunun Görev ve Sorumlulukları
Afet Nakliye Grubu	U.A.B MÜDÜRLÜĞÜ 1.BÖLGE Afet ve acil durumlarda personel, afetzede ve kaynakların nakliye hizmetlerine yönelik koordinasyondan sorumludur.	TCDD 1. Bölge Müdürlüğü DHMI Atatürk Havalimanı Başmüdürlüğü İstanbul Liman Başkanlığı Tarım ve Orman İl Müdürlüğü Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü (İstanbul Şubesi) İETT Genel Müdürlüğü İstanbul Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası	Afet bölgesinde görev alacak öncelikli personelin, araç, gereç ve malzemelerin afet bölgesine naklini sağlamak Görevli personelin konuşlanma alanı ile operasyon alanı arasındaki naklini sağlamak. Afetzedelerin acil barınma yerlerine naklini sağlamak. Dışarıdan gelen yardım malzemelerinin toplandığı depolardan, yardım dağıtım merkezlerine nakliyesini sağlamak. İş makinalarının operasyon alanına naklini sağlamak. Afet bölgesine gidecek araçlara geçiş üstünlüğünü sağlamak için logo vb. işaretlemeleri yapmak. Araç takip sistemi kurmak. Kültür varlıklarının nakliyesini sağlamak. Tahliye edilenlerin nakliye işlemlerini yapmak.

Afet Grubu	Ana Çözüm Ortağı	Destek Çözüm Ortakları	Afet Grubunun Görev ve Sorumlulukları
Afet Ulaşım Altyapı Grubu	KARAYOLLARI 1. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ Afet ve acil durumlarda afet bölgesine en hızlı ve güvenli ulaşımın sağlanmasından ve seyrüsefer düzenlenmesine yönelik koordinasyondan sorumludur.	UAB 1.Bölge Müdürlüğü UAB İstanbul 1. Bölge Müdürlüğü İBB METRO İSTANBUL A.Ş. Marmaray Bölge Müdürlüğü TCDD 1. Bölge Müdürlüğü DHMI Atatürk Havalimanı Baş Müdürlüğü İstanbul Havalimanı HEAŞ Sabiha Gökçen Uluslararası Havalimanı İBB Yol Bakım ve Alt Yapı Koordinasyon Daire Başkanlığı DSİ 14. Bölge Müdürlüğü İstanbul Orman Bölge Müdürlüğü TDİ A.Ş. Genel Müdürlüğü Türkiye Denizcilik İşletmeleri A.Ş. Genel Müdürlüğü	<ul style="list-style-type: none"> • Afet mahalline ve afet mahallinde ulaşımın en kısa zamanda sağlanmasının gerektirdiği tertip ve düzenleri almak, aldirmek. • Alternatif yolları ve öncelikli kullanılacak yolları belirlemek ve duyurmak. • Trafik güvenliği yönünden gerekli istikamet ve kilometre levhaları ile diğer işaretleri düzenlemek. • Hasar görmüş kara ve demiryolları ile hava ve deniz limanları, köprü ve viyadüklerin onarımlarını yaptırmak. • Başta ana arterler olmak üzere tıkanan yollar üzerindeki enkazı öncelikle kaldırmak ve molozları temizlemek. • Deniz ve hava limanları ile demiryollarındaki seyrüsefer, yükleme-boşaltma ile ilgili özel tedbirleri almak.

Afet Grubu	Ana Çözüm Ortağı	Destek Çözüm Ortakları	Afet Grubunun Görev ve Sorumlulukları
Afet Barınma Grubu	İSTANBUL AFAD	1. Ordu Komutanlığı İl Jandarma Komutanlığı İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı (AKOM) İl Milli Eğitim Müdürlüğü Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü İl Müftülüğü Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü Türk Kızılay Marmara Bölge Afet Yönetimi Müdürlüğü (Türk Kızılay MAFOM) İstanbul Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü İlçe Belediyeleri	Afet bölgesine giden personelin ve afetzedelerin acil barınma hizmetlerine yönelik çalışmaları yürütmek. Afet bölgesine giden personelin ve afetzedelerin acil barınmaları, temizlik, sağlık ve sosyal ihtiyaçları için gerekli tesislerin hazırlanmasını sağlamak. Geçici barınma ve bakım ünitelerinin alt yapısının kurulmasını sağlamak. Çadır kent, konteyner kent vb. acil barınma merkezlerini koordineli bir şekilde yönetmek, kayıtlarını tutmak. Kamu kurum ve kuruluşlarının sosyal tesislerinin kapasitesini belirlemek. Acil barınma alanlarına ilişkin standartları belirlemek. Afet bölgesinde bulunan afet gruplarına ve çalışma grupları ile birlikte görev yapan STK' lara ihtiyaçlar dâhilinde barınma hizmetleri sunmak.

Afet Grubu	Ana Çözüm Ortağı	Destek Çözüm Ortakları	Afet Grubunun Görev ve Sorumlulukları
Afet Altyapı Grubu	İL BANK A.Ş. İST. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ. Afet bölgesinde su, kanalizasyon ve arıtma tesisi vb. hatlarında meydana gelen hasarı tespit ederek acil onarımını yaptırmak ve en kısa sürede bu hizmetlerin, normale dönmesini sağlamaya yönelik koordinasyondan sorumludur.	Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü DSİ 14. Bölge Müdürlüğü İSKİ Genel Müdürlüğü İlçe Belediye Başkanlıkları	Afet bölgesinde etkilenen su, kanalizasyon, arıtma vb. alt yapı tesislerinin acil onarımını yaptırmak ve devamlı hizmet vermesini sağlamak. •Önemli ve kritik tesislerin kısa sürede devreye girmesini sağlamak.

Afet Grubu	Ana Çözüm Ortağı	Destek Çözüm Ortakları	Afet Grubunun Görev ve Sorumlulukları
Afet Hasar Tespit Grubu	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İL MÜDÜRLÜĞÜ	TCK 1. Bölge Müdürlüğü İDSİ 14. Bölge Müdürlüğü İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı İBB Deprem Risk Yönetim ve Kentsel İyileştirme Daire Başkanlığı İBB İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı İlçe Belediye Başkanlıkları TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Üniversiteler DASK	Afet bölgesinde alt yapı (su, kanalizasyon, arıtma vb.) ve yapı stokunda meydana gelen yaklaşık ön hasar boyutunu ivedilikle belirlemek ve üst makamları bilgilendirmek. Bina, altyapı (su, kanalizasyon, arıtma vb.) ve kritik tesislerin hasar tespitini yapmak, yaptırmak. Acil yıktırılması gereken binaları tespit etmek.

Afet Grubu	Ana Çözüm Ortağı	Destek Çözüm Ortakları	Afet Grubunun Görev ve Sorumlulukları
Afet Beslenme Grubu	TÜRK KIZILAY Afet bölgesinde beslenme hizmetlerine yönelik koordinasyondan sorumludur.	Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü Tarım ve Orman İl Müdürlüğü İl Sağlık Müdürlüğü İstanbul Büyükşehir Belediyesi İlçe Belediye Başkanlıkları STK Özel Sektör	Afet bölgesine giden personelin ve afetzedelerin beslenme hizmetlerinin yürütülmesi ve koordinasyonunu sağlamak. Afet bölgesinden/Dağıtım noktalarından uzak Arama Kurtarma çalışmalarına AFAD Koordinesinde beslenme hizmeti sunmak, Ana ve destek çözüm ortakları tarafından talep edilmesi durumunda yemek üretim tesislerinden sıcak yemek verilmesini sağlamak, Afet ve acil durumlar öncesinde yerel kapasitenin (kamu ve özel şirketler) belirlenmesine yönelik çalışmalar yapmak. Afet bölgesinde görev yapan arama kurtarma personelleri ile birlikte görev yapan STK'lara yüksek kalori içerikli beslenme hizmeti sunmak. Afet bölgesinde bulunan çalışma gruplarına ve çalışma grupları ile birlikte görev yapan STK'lara ihtiyaçlar dâhilinde beslenme hizmetleri sunmak. Beslenme için gerekli tesisler kurulmasını sağlamak. Afet bölgesine yiyecek, içecek, su teminini sağlamak. Gıda dağıtım standartlarını belirlemek. Gıda tedarik zincirini kurmak ve dağıtımını yapmak.

Afet Grubu	Ana Çözüm Ortağı	Destek Çözüm Ortakları	Afet Grubunun Görev ve Sorumlulukları
Afet Psikososyal Destek Grubu	AİLE VE SOSYAL HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ Afet bölgesinde afetzedelerin psikososyal destek hizmetlerine yönelik koordinasyondan sorumludur.	İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü İl Sağlık Müdürlüğü Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü İl Emniyet Müdürlüğü İl Jandarma Komutanlığı İl Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlüğü İlçe Belediye Başkanlıkları Türkiye Kızılay Derneği İstanbul Şube Başkanlığı SGK İl Müdürlüğü İŞKUR İl Müdürlüğü İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü İl Müftülüğü Üniversiteler STK / Uluslararası Kurum ve Kuruluşlar Özel Sektör ve Tüzel Kişiler	Afet/acil durumlarda psikososyal destek hizmetlerinde yer alacak bütün personele kapasite geliştirme eğitimlerinin verilmesini sağlamak. Afet/acil durumlarda Psikososyal Destek Afet Grubunun ihtiyaç duyacağı lojistik kapasiteyi sağlamak. Afet/acil durumlardan etkilenenlerin acil ihtiyaçlarını tespit etmek ve bu ihtiyaçların ilgili afet gruplarına/kaynaklara bildirilmesini sağlamak. Afet/acil durumlardan etkilenenlere ve incinebilir gruplara özel uzmanlaşmış psikososyal müdahale çalışmaları yapmak. Afet/acil durumdan etkilenenlerin gündelik hayata uyum sürecini kolaylaştırmak için sosyal iyileştirme etkinliklerinin yapılmasını sağlamak. Afet/acil durumlardan etkilenenlerin ihtiyacı olması halinde ilgili sosyal hizmet model/uygulamalarından faydalanmasını sağlamak.

Afet Grubu	Ana Çözüm Ortağı	Destek Çözüm Ortakları	Afet Grubunun Görev ve Sorumlulukları
Afet Enkaz Kaldırma Grubu	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İL MÜDÜRLÜĞÜ Afet bölgesinde enkazın kaldırılmasına yönelik koordinasyondan sorumludur.	İBB Çevre Koruma Müdürlüğü İBB Atık Yönetimi Müdürlüğü İBB Deniz Hizmetleri Müdürlüğü İBB Yol Bakım ve Altyapı Koordinasyon Daire Başkanlığı Makine İkmal Müdürlüğü İBB Zabıta Tedbir Müdürlüğü İSTAÇ A.Ş. KGM 1. Bölge Müdürlüğü DSİ 14. Bölge Müdürlüğü Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü İlçe Belediye Başkanlıkları	Enkaz döküm alanlarını belirlemek. Arama ve kurtarma çalışmaları bittikten sonra bina, tesisler ve çevredeki enkazın kaldırılmasını sağlamak. Yıkılması gereken hasarlı binaların yıkılması, yıktırılması ve enkazın kaldırılmasını sağlamak.

Afet Grubu	Ana Çözüm Ortağı	Destek Çözüm Ortakları	Afet Grubunun Görev ve Sorumlulukları
Afet Tarım, Orman, Gıda, Su ve Hayvancılık Grubu	İL TARIM VE ORMAN MÜD. Afet ve acil durumlarda etkilenen tarım alanlarının hasar tespitini yapmak, gıda güvenliğini sağlamak ve ölen, itlaf edilmesi gereken ve etkilenen hayvanların sağlığı konusunda gerekli çalışmalar yürütmeye yönelik koordinasyon ile afet bölgesinde alt yapı çalışmalarını tamamlanıncaya kadar kullanma suyu temini, nakli, gerektiğinde yeterli sayıda su kuyularının açılmasına yönelik koordinasyondan	İBB Veteriner Hizmetleri Müdürlüğü Pendik Veteriner Kontrol ve Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü İL Sağlık Müdürlüğü Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Gümrük ve Ticaret İstanbul Bölge Müdürlüğü Özel Sektör ve STK	Afet bölgesinde sahipsiz ve barınaksız hayvanların tespit ve değerlendirmesini yapmak, barınmasını sağlamak ve gerekli barınma ekipmanlarını temin etmek, Afet bölgesinde hayvanlara ilk müdahaleye ilişkin ilk yardım hizmetlerini yürütmek, Afet sonrasında hayvan kaynaklı her tür salgın hastalığın önlenmesi için gerekli tedbirleri almak. Afet bölgesinde sahipsiz ve barınaksız hayvanların tespit ve değerlendirmesini yapmak, barınmasını sağlamak ve gerekli barınma ekipmanlarını temin etmek, Afet bölgesinde hayvanlara ilk müdahaleye ilişkin ilk yardım hizmetlerini yürütmek, Afet sonrasında hayvan kaynaklı her tür salgın hastalığın önlenmesi için gerekli tedbirleri almak. Afettede çiftçilerin bitkisel, hayvansal ve su ürünleri üretimindeki zarar tespitlerini yapmak. Afet sonrasında evcil hayvanlar, sokak hayvanları, büyükbaş/küçükbaş ve kümes hayvanlarında ortaya çıkabilecek hastalıklarla mücadele için gerekli aşılama ve tedavi çalışmaları yapmak, bu amaçla aşı, dezenfeksiyon ve hijyen malzemeleri temin etmek. Gıda güvenliği konusunda gerekli çalışmaları yapmak Afet bölgesinde alt yapı çalışmalarını tamamlanıncaya kadar kullanma suyu temin etmek, gerektiğinde su kuyularını açmak, su kaynaklarının kaybolması veya yer değiştirmesi durumunda yeni kaynakları belirlemek ve su proje taslağını hazırlanmak,

	sorumludur.		<p>Taşkın halinde taşkınla mücadele ekipleri ile taşkınlara müdahale etmek,</p> <p>Afet sırasında ya da sonrasında çıkabilecek orman ve kırsal alan yangınlarına en kısa sürede müdahale etmek.</p> <p>Afet sırasında ya da sonrasında çıkabilecek şehir yangınlarında itfaiye kuvvetlerine destek sağlanmak iş makinaları, taşıma ve ulaşım araç ve ekipmanlarını afet ve acil durum hizmetlerine tahsis etmek ve kullanmak.</p> <p>Meydana gelen afet nedeniyle su kaynaklarının kaybolması veya yer değiştirmesi durumunda gerekli çalışmaları yaparak yeni kaynakları belirlemek.</p> <p>Afet bölgesinde toplu gıda tüketimi yapılan yerleri ve oluşturulan gıda depolarını denetlemek</p>
--	-------------	--	--

Afet Grubu	Ana Çözüm Ortağı	Destek Çözüm Ortakları	Afet Grubunun Görev ve Sorumlulukları
Afet Kimliklendirme ve Defin Grubu	İBB (Mezarlıklar Dairesi Başkanlığı) Afet ve acil durumlarda vefat edenlerin defin işlemlerine yönelik koordinasyondan sorumludur.	İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı İl Emniyet Müdürlüğü İl Jandarma Komutanlığı Adli Tıp Kurumu İl Sağlık Müdürlüğü Nüfus ve Vatandaşlık İl Müdürlüğü İl Müftülüğü İl Sağlık Müdürlüğü Özel Sektör STK	Vefat edenlerin kimliklerini tespit etmek ve gereken hallerde, DNA, foto film, parmak izi vb. yöntemlerle kimlik tespiti yapmak. Afetlerde vefat eden vatandaşlarımızın takip edilmesi amacıyla vatandaşlarımıza bileklik takılmasını ve gerektiğinde kimliklendirme işlemi sonrası bileklik numarası ile eşleştirilmesini sağlamak, Vefat edenlere ait ölüm raporlarını gereken birimlere iletmek. Cesetlerin bozulmasını önlemek soğuk hava depolarını ve toplu mezar yerlerini belirlemek. Defin işlemleri için cenaze nakil araçları, seyyar ölü yıkama aracı, kefen, tabut, ceset torbası, insan gücü vb. ihtiyaçların tedariki ile ilgili planlamaları ve gerekli dini hazırlıkları yapmak. Hayatını kaybeden yabancı ülke vatandaşlarının kimlik, defin veya ülkesine gönderilmesine yönelik planlama yapmak. Resmi ölü sayısını belirlemek

Afet Grubu	Ana Çözüm Ortağı	Destek Çözüm Ortakları	Afet Grubunun Görev ve Sorumlulukları
Afet Bilgi Yönetimi, İzleme ve Değerlendirme Grubu	İSTANBUL AFAD Afet ve acil durumlara ilişkin her tür bilginin toplanması, kayıt altına alınması ve raporlanması hizmetlerine yönelik koordinasyondan ve Müdahale çalışmalarında elde edilen bilgileri değerlendirmek, izlemek ve ilgili birimlere bilginin iletilmesinden sorumludur	İl Emniyet Müdürlüğü İl Jandarma Komutanlığı İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı (AKOM) Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı 112 Acil Çağrı Merkezi Müdürlüğü Meteoroloji 1. Bölge Müdürlüğü Sahil Güvenlik Marmara ve Boğazlar Bölge Komutanlığı İlçe Kaymakamlıkları	Afet bölgesine ilişkin tüm veriye erişim sağlayarak her türlü bilginin toplanmasını sağlamak. Elde ettiği bilgileri kayıt altına almak ve raporlamak. Tüm prosedürleri dökümanete etmek. Tüm raporlama prosedürleri için hazır formatlar sağlamak. Vardiya brifingi hazırlamak. Çalışmalarla ilişkin raporlar hazırlamak. Operasyonel planlar üzerinden sahaya ilişkin yürütülecek çalışmalarda ilk bilgileri derlemek. Gelen bilgileri değerlendirerek müdahale seviyesinin belirlenmesine temel teşkil edecek raporlar hazırlamak. Afet ve acil durumlara ilişkin gelen bilgiler ışığında müdahale çalışmalarına karar vericilerin yön vermesini sağlamak amacıyla durum tespiti yapmak. Çalışmaların tüm aşamalarını değerlendirerek müdahale çalışmalarına ait sonuç bildiğini yayımlamak. Personel, ekipman, malzeme vb. kullanılan kaynakların dönüş planlamasını yapmak. Operasyonel ve taktik planları izlemek ve uyumsuzlukları tespit etmek. İl AFAD Merkezi'nin kullanılamaz durumda olması halinde mobil afet yönetim merkezi sistemlerini devreye sokmak.

Afet Grubu	Ana Çözüm Ortağı	Destek Çözüm Ortakları	Afet Grubunun Görev ve Sorumlulukları
Afet İletişim Grubu	CUMHURBAŞKANLIĞI İSTANBUL BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ İSTANBUL VALİLİĞİ BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜDÜRLÜĞÜ Afet ve acil durumlara ilişkin kamuoyunun doğru şekilde bilgilendirilmesi için yazılı, görsel ve dijital medya unsurlarıyla ilişkileri düzenleyip sağlıklı bilgi akışını sağlamaya yönelik koordinasyondan sorumludur.	Cumhuriyet Başsavcılığı BTK İstanbul Bölge Müdürlüğü İl Emniyet Müdürlüğü İl Jandarma Komutanlığı İl Sağlık Müdürlüğü 112 Acil Çağrı Merkezi Müdürlüğü Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Meteoroloji 1. Bölge Müdürlüğü İl Milli Eğitim Müdürlüğü AYEDAŞ Genel Müdürlüğü BEDAŞ Genel Müdürlüğü İlçe Kaymakamlıkları İlçe Belediye Başkanlıkları STK Özel Sektör	İletişim konusunda koordinasyonu sağlamak Afet ve acil durumlarda medya iletişimi hizmetlerinin usul ve esaslarını belirlemek, Afet ve acil durum süreçlerinde yazılı, görsel ve dijital medya unsurlarıyla ilişkileri düzenlemek, Kurumlar arası, afet bölgesi ve kamuoyu arasında sağlıklı bilgi akışını sağlayacak bir sistem oluşturmak, Afet ve acil durumlara ilgili olarak kamuoyuna doğru, etkin, hızlı ve koordineli bilgi akışını sağlamak, Afet ve acil durumlardan kaynaklanabilecek sıkıntılarla ilgili olarak yerinde ve zamanında yapılacak basın açıklamaları ile kamuoyunda konuyla ilgili yanlış bilgi ve değerlendirmeleri azaltmak, kaos ve panik ortamını ortadan kaldırmak, halkı sakinleştirmek, Çok farklı kurum ve kuruluştan gelen bilgilerin eşgüdümünü sağlamak, haber ve bilgilerdeki çelişkileri en aza indirmek, Halkın güvenliği için alınması gereken tedbirleri kamuoyu ile paylaşmak, Bilgi paylaşımını güvenilir, tek bir kaynaktan gerçekleştirmek. Afet öncesinde erken uyarı kapsamında halkı kısa mesajla uyarmak.

Afet Grubu	Ana Çözüm Ortağı	Destek Çözüm Ortakları	Afet Grubunun Görev ve Sorumlulukları
Afet Aynı Bağış Depo Yönetimi ve Dağıtım Grubu	İSTANBUL VALİLİĞİ SOSYAL YARDIMLAŞMA. VE DAYANIŞMA VAKFI Afetzedelere yapılan aynı bağışların toplanması, depo hizmetleri dağıtımına yönelik koordinasyondan sorumludur.	İlçe Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları İBB Destek Hizmetleri Müdürlüğü İBB Sosyal Hizmet Müdürlüğü İl Sağlık Müdürlüğü Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü Tarım ve Orman İl Müdürlüğü Gümrük ve Ticaret İstanbul Bölge Müdürlüğü Türk Kızılay MAFOM İlçe Belediye Başkanlıkları STK	Dağıtım kriterlerini belirlemek. Gıda güvenliği için denetim yaptırmak ve soğuk hava depoları kurdurmak. Talep edilen ihtiyaçları ilan etmek ve tedarik zinciri kurmak. Afetzedelere gönderilen aynı bağışların önceden belirlenmiş depolarda toplanmasını ve tasnifini sağlamak. İleri dağıtım noktaları kurmak, yönetmek. Aynı bağışların kayıtlarını tutmak. Gelen talep doğrultusunda yardımların dağıtım merkezlerine iletilmesini sağlamak. Yardım dağıtım merkezlerini belirlemek ve çalıştırmak. Yardım dağıtım çalışmalarını yürütmek.

Afet Grubu	Ana Çözüm Ortağı	Destek Çözüm Ortakları	Afet Grubunun Görev ve Sorumlulukları
Afet Teknik Destek ve İkmal Grubu	KARAYOLLARI 1. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ Afet ve acil durumlarda kullanılan her tür makine ve araçların bakım onarım, yakıt ikmali ve iş makineleri desteğine yönelik koordinasyondan sorumludur.	DSİ 14. Bölge Müdürlüğü İstanbul Orman Bölge Müdürlüğü TCDD 1. Bölge Müdürlüğü Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü (Yerel Yönetimler Şube Müdürlüğü) İBB Yol Bakım ve Alt Yapı Koordinasyon Daire Başkanlığı İETT Genel Müdürlüğü İSKİ Genel Müdürlüğü İstanbul Ticaret Odası İMDER (İş Makineleri Distribütörleri ve İmalatçıları Birliği) OSB	Operasyonda arama, kurtarma ve enkaz kaldırma faaliyetlerinde kullanılacak iş makinesi desteği sağlamak. Operasyonda kullanılacak araç ve ekipmanlara yakıt ikmali desteği sağlamak. Operasyonda kullanılan makine, araç ve ekipman arızalarının giderilmesini sağlamak. Afet bölgesindeki arızaların onarımı için teknik personel ve ekipman sevkiyatını yönlendirmek.

Afet Grubu	Ana Çözüm Ortağı	Destek Çözüm Ortakları	Afet Grubunun Görev ve Sorumlulukları
Afet Finans ve Kaynak Yönetimi Grubu	İSTANBUL AFAD Afet ve acil durumlarda çalışacak ilave personel, teknik uzman, malzeme ve ekipman temini ve izlemesi, ihtiyaç duyulacak kaynakları acil yardım harcamaları kapsamında satın alma ve kiralama hizmetleri ile muhasebe, bütçe ve mali raporlama hizmetlerine yönelik koordinasyondan sorumludur.	İstanbul Valiliği (İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü) İl Emniyet Müdürlüğü İl Jandarma Komutanlığı İl Defterdarlığı İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı	Afet ve acil durumlarda çalışacak özel personel, uzman, malzeme, araç gereç, makine ve ekipman ihtiyaç tespiti ve temini için kaynak yönetimi planlaması yapmak, imkanlar dahilinde temin edilmesini sağlamak. Görevli personeli, tüm kullanılan malzemeleri, araç ve gereçleri, makinaları, ekipmanları vb. kayıt altına almak. Kaynak israfını kontrol etmek, denetlemek, iş gücü ve kamu görevlileri takip programı yapmak. Afet ve acil durumlarda temini gerekli acil ihtiyaçları satın almak, kiralamak veya el koymak. Afet bölgesinde yerel kaynaklardan temin edilemeyen ihtiyaçları satın alma ve kiralama hizmetlerini yapmak. Satın alma, kiralama ve el koymaya ilişkin belge ve kayıtların korunmasını sağlamak. Satın alma veya kiralama işlemleri ile ilgili sözleşme ve protokollerin yapılmasını ve uygulanmasını sağlamak. Müdahale çalışmalarına katılan personelin isimlerini, çalışma sürelerini kaydetmek ve puantajını yapmak. Müdahale çalışmalarına ilişkin harcamaları kayıt altına almak. Harcamaları muhasebeleştirme. Harcamaların bütçeye uygunluğunu kontrol etmek. Acil yardım ödeneklerini sağlamak

Afet Grubu	Ana Çözüm Ortağı	Destek Çözüm Ortakları	Afet Grubunun Görev ve Sorumlulukları
Afet Zarar Tespit Grubu	İSTANBUL DEFTERDARLIĞI Afet ve acil durumlara yönelik zararların mali ve iktisadi boyutunun belirlenmesine yönelik koordinasyondan sorumludur.	İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Milli Eğitim İl Müdürlüğü Sağlık İl Müdürlüğü Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü Tarım ve Orman İl Müdürlüğü Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü Ticaret Bakanlığı İstanbul 1. Bölge Müdürlüğü UAB İstanbul 1. Bölge Müdürlüğü Türk Telekom İstanbul Bölge Müdürlüğü BOTAŞ İstanbul İşletme Müdürlüğü TEİAŞ 1. İletim Tesis ve İşletme Grup Müdürlüğü TEİAŞ 4. İletim Tesis ve İşletme Grup Müdürlüğü EÜAŞ Ambarlı Fuel-Oil Doğalgaz Santrali İşletme	Afet ve acil durumlar sonrası meydana gelen bina, taşınır emtia, eşya, tarım (Hayvancılık, tarım arazisi), sanayi ve imalat, alt yapı (Kanalizasyon, su, elektrik, doğal gaz,) ulaşım, turizm, bilişim, bankacılık, sağlık vb. konular ve sektörlerde meydana gelen iktisadi ve mali kayıplara ilişkin kayıtları ilgili çalışma grupları ve kurum ve kuruluşlarla koordineli bir şekilde çalışarak toplamak, ulusal düzeyde zarar tespit hesabını yapmak ve raporlamak, zararın mali bilançosunu çıkarmak.

2.2.1. Yardımcı Birimler

İl Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezinde yer alması öngörülen yardımcı birimler ve bu birimlerin görev ve sorumlulukları yazılmalıdır. (basın sözcüsü, hukuk sorumlusu, irtibat sorumlusu ve güvenlik sorumlusu vb. illerde bu sorumluların yer almayacağına öngörülmesi durumunda bu husus ayrıca belirtilmelidir.

2.2.2. Basın Sözcüsü

Sorumlusu: İSTANBUL VALİLİĞİ (İl Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü)

Görevleri/Sorumlulukları:

- Medyadan gelen sorulara sadece basın sözcüsünün cevap vermesi gerektiğini tüm personele hatırlatır.
- İl Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi bilgisi dahilinde Basın Bildirisi Formu'nudoldurur.
- Basın Bildirisi Formu aracılığıyla medya ve halka düzenli bir şekilde gerekli bilgi ve haberleri ulaştırır.
- İl Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi ile yakın iş birliği içinde bulunur.
- Görevli medya mensuplarının girebileceği ve giremeyeceği alanları belirler ve bu konuda güvenlik ekibi ile iş birliği içinde bulunur.
- Duruma ilişkin bilgileri medyadan sürekli takip eder. Hatalı bilgiler için hemen medyakuruluşlarıyla irtibata geçerek düzeltmeleri yapar.
- Görevli medya mensuplarını yönlendirir ve bilgilendirir.
- Valilik ve İl Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi ile ilgili haberleri takip eder.

2.2.3. Hukuk Sorumlusu

Sorumlusu: İSTANBUL VALİLİĞİ (Hukuk İşleri Sorumlusu)

Görevleri/Sorumlulukları:

- Afete müdahale sürecinde karşılaşılabilecek muhtemel hukuki durumlara ve sorunlara ilişkin olarak karar vericilere hukuki danışmanlık etmek.

2.2.4. Güvenlik Sorumlusu

Sorumlusu: İSTANBUL VALİLİĞİ (İl Emniyet Müdürlüğü)

Görevleri/Sorumlulukları:

- Valilik birimlerinin ve İAADYM'nin asayiş ve güvenliği için gerekli tüm tedbirleri alır.
- Valilik ve İAADYM'de ziyaretçi girişlerini düzenler.
- Bina giriş ve çıkışlarını kontrol eder.
- Binanın iç ve dış emniyetini sağlar.
- Duruma göre kapıları ve ana girişleri kilitler.

2.2.5. İrtibat Sorumlusu

Sorumlusu: İSTANBUL VALİLİĞİ (Özel Kalem Müdürlüğü)

Görevleri/Sorumlulukları:

- İl Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi ile devamlı iletişim halinde bulunur.
- Valilik ve Başkanlık AFAD Merkezi ile irtibat ve iletişimin sağlıklı olarak yapılmasını ve doğru bilgi akışını sağlar.
- Yazışma, dosyalama ve arşiv işlerini yapar.
- Düzenli olarak gerekli raporları sunar.

2.5. HABERLEŞME SİSTEMLERİ

Haberleşme Kapasitesi tablosu Tablo 22'de, afet ve acil durumlarda yerel düzeyde iletişim kurulabilecek personel listesi Ek 1'de belirtilmelidir.

YEREL DÜZEY		İSTANBUL İL AFET VE ACİL DURUM MÜDÜRLÜĞÜ	
		HABERLEŞME KAPASİTESİ	
HABERLEŞME TÜRÜ	ADET	AÇIKLAMALAR	
GSM HATLAR	23	15 Adet Turkcell, 8 Adet Vodafone	
KARASAL HATLAR	516	-	
UYDU TELEFONU	11	3 Adet Sabit Thuraya, 7 Adet Araç ve 1 adet Global star uydu telefonu	
IP TELEFON	370	-	
TELSİZ SİSTEMLERİ		-	
ANALOG TELSİZ	120	VHF ve UHF telsizler	
SAYISAL TELSİZ	100	DMR çalışan telsizler	
HF TELSİZ	27	3 Adet Sabit, 15 adet Araç, 9 Adet Sirt	
V-SAT UYDU SİSTEMİ	14	1 Adet Hub, 13 Adet uç Terminal	
MOBİL SİSTEMLER	24	-	

Tablo 22- Haberleşme Kapasitesi Tablosu

2.5.1. Toplanma, Haber Verme ve İntikal Talimatı

Olması muhtemel afet ve acil durumlarda gerekli görüldüğü takdirde İl AADKK üyeleri, Yerel afet grup ana çözüm ortakları yetkilileri ve personelleri çağrı beklemeksizin İl AFAD Merkezi'nde toplanır. Saha personelleri ise çağrı beklemeksizin daha önceden belirlenen konuşlanma alanlarına intikal edeceklerdir.

Amaç:

Afet ve acil durum hallerinde; İl Afet ve Acil Durum Koordinasyon Kurulu üyeleri ile Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezinde görevli ve ilgili kurum ve kuruluşların temsilcilerinin afet ve acil durum olayı hakkında doğru ve zamanında bilgilendirilmesi, toplanması ve görev bölgelerine intikallerinin sağlanmasına dair usul ve esasları belirlemektedir.

Haber verme:

24 saat esasına göre çalışan İl Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezine acil durumhaberi ulaştığında;

Durum, öncelikle İl Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi şube müdürüne ve nöbetçi personele, akabinde Afet ve Acil Durum İl Müdürü ile ilgili Vali Yardımcısına bildirilir.

Daha sonra nöbetçi personel, telefon veya SMS yoluyla diğer personellere, İl Afet ve Acil Durum Koordinasyon Kurulu üyelerine, afet grup başkanlarına haber verir ve çağrıda bulunur. Olayın etki durumuna göre, personel, İl Afet ve Acil Durum Koordinasyon Kurulu ve afet grup yöneticisi çağrı beklemeksizin İl AFAD Merkezine gelir.

Afet ve acil durum olay bilgisi Emniyet Müdürlüğü veya Jandarma Komutanlığı tarafından alınırsa en seri şekilde, İl Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezine, ilgili Vali Yardımcısına, İl Valisine bildirilir.

İntikal:

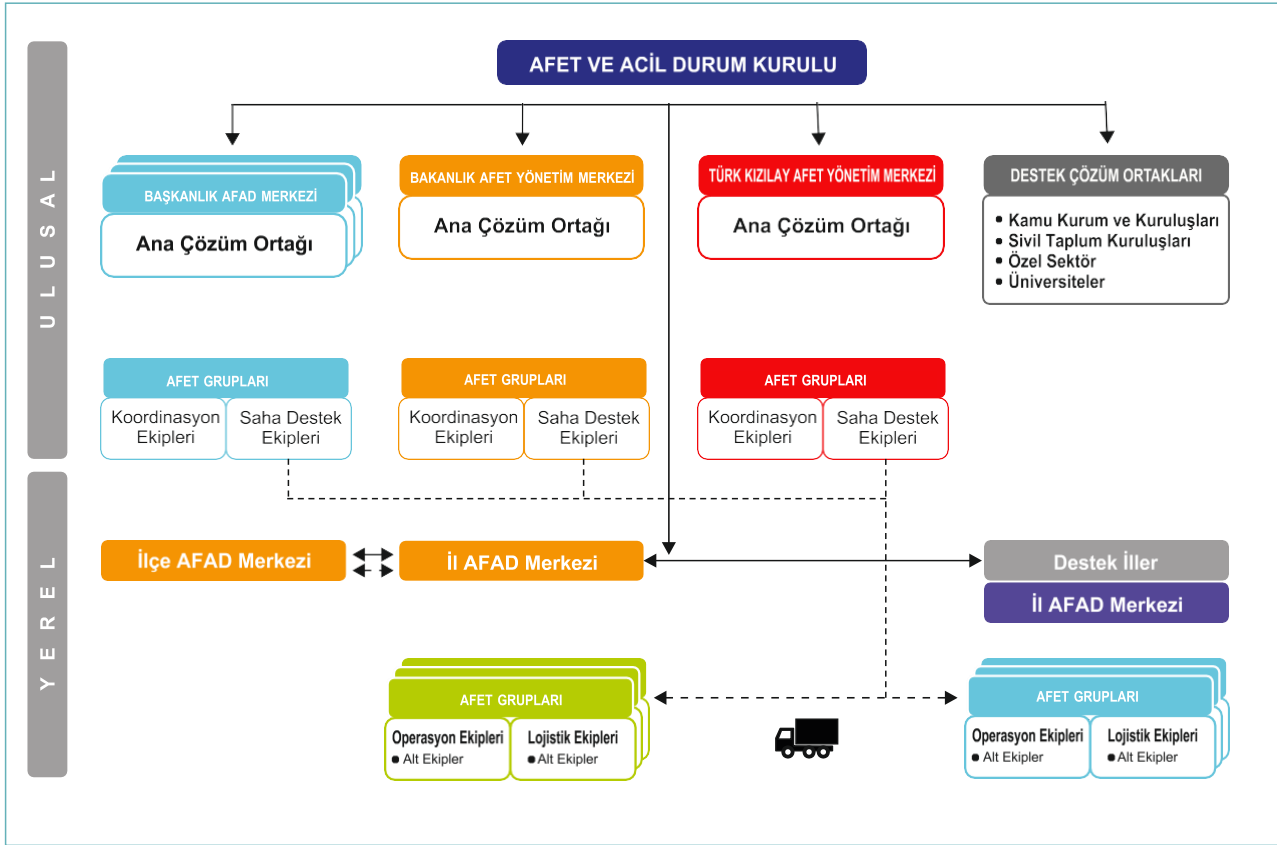
Acil durum haberini alan konu ile ilgili kişiler en hızlı şekilde İl Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezine intikal edeceklerdir.

İlgili Vali Yardımcısı ve diğer görevlilerin İl Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezine intikalinde İl Emniyet Müdürlüğü veya İl Jandarma Komutanlığına bağlı ilgili birimler yardımcı olacaklardır.

2.6. RAPORLAMA USULLERİ

Raporlama usulleri kapsamında, operasyon ve lojistik ekipleri, oluşan afet ve acil durumla ilgili resmi raporlarını yerel düzey afet grup yöneticisine sunar. Yerel düzey afet grubu yöneticisi, bu bilgiler doğrultusunda hazırladığı raporları Valiliğe ve ulusal düzey afet grubuna iletir. Valilik ve ulusal düzey afet grupları, kendilerine iletilen bilgiler doğrultusunda hazırlanan raporları AFAD ile paylaşır. AFAD bu raporları Afet ve Acil Durum Kurulu ve Cumhurbaşkanına sunar. Operasyon ve lojistik ekipleri ile AFAD arasında yer alan tüm birimler arasında resmi raporlama haricinde sürekli karşılıklı bilgi akışı olacaktır. Basın vekamuyunun bilgilendirilmesi Afet İletişim Grubu Planı kapsamında yapılacaktır.

Her afet grubunda bilgi akışı ile ilgilenecek bir personel belirlenmelidir. Bu personelin görevi; Afet Bilgi Yönetimi, Değerlendirme ve İzleme Grubu, Afet Finans ve Kaynak Yönetimi Grubu, Afet Nakliye Grubu ve diğer afet gruplarının talep ettikleri bilgileri toplayıp ilgili yerlere iletmek ve sisteme bilgi girişi yapmaktır.

Şekil 16 – Haberleşme ve Raporlama Şeması

2.6.1. Yerel Düzey Raporlama Usulleri

Afet Etki Raporu: 0.dk itibaren her afet grubu kendi görev ve sorumluluk alanına giren konularda afetin etkisi hususunda bilgi notu ve/veya rapor düzenler. Bilgiler, Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi tarafından birleştirilir.

İL Afet Müdahale Durum Raporu: Her afet grubu kendi sorumluluk alanına giren konularda yürütülen müdahale çalışmaları hakkında bilgi notu ve/veya rapor düzenler ve İL Afet ve Acil Durum Yönetim merkezine iletir. Bilgiler, İL Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi tarafından birleştirilir.

İL Personel Taşıt ve İntikal Raporu: Her afet grubu sorumluluk alanına giren konularda afet bölgesinde görev yapan ve afet bölgesinde görevlendirilen personel ve taşıt bilgilerini içeren bilgi notu ve/veya rapor düzenler. Bu rapor iki bölümden oluşur. Birinci bölümde afet bölgesinde hali hazırda görevli personel ve taşıt bilgisi, ikinci bölümde afet bölgesine görevlendirilen personel taşıt intikal bilgisi yer alır.

İL Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezince yapılacak diğer raporlamalar Tablo 23'de gösterilmiştir.

YEREL DÜZEY		İSTANBUL VALİLİĞİ RAPORLAMA USULLERİ			
	RAPORLANACAK BİLGİ (0.Dakikadan itibaren sırasıyla)	RAPORLAYACAK EKİP	RAPORLAMA PERİYODU	RAPORUN SUNULACAĞI MAKAM, BİRİM	AÇIKLAMALAR
0-3 SAAT	Afet ve Acil Durum Raporu	BYDİHG	1 Saat	İl AFAD Müdürü, Mülki İdare Amirleri, İçişleri Bakanlığı AADYM	
3-6 SAAT	Afet ve Acil Durum Raporu	BYDİHG	1 Saat	İl AFAD Müdürü, Mülki İdare Amirleri, İçişleri Bakanlığı AADYM	
6-12 SAAT	Afet ve Acil Durum Raporu	BYDİHG	1 Saat	İl AFAD Müdürü, Mülki İdare Amirleri İçişleri Bakanlığı AADYM	
12-24 SAAT	Afet ve Acil Durum Raporu	BYDİHG	1 Saat	İl AFAD Müdürü, Mülki İdare Amirleri, İçişleri Bakanlığı AADYM	
24-36 SAAT	Afet ve Acil Durum Raporu	BYDİHG	2 Saat	İl AFAD Müdürü, Mülki İdare Amirleri, İçişleri Bakanlığı AADYM	
36-72 SAAT	Afet ve Acil Durum Raporu	BYDİHG	2 Saat	İl AFAD Müdürü, Mülki İdare Amirleri, İçişleri Bakanlığı AADYM	
	Afet ve Acil Durum Raporu	BYDİHG	Günlük	İl AFAD Müdürü, Mülki İdare Amirleri, İçişleri Bakanlığı AADYM	Aksi bir emir yoksa günlük gönderilir. Yeni bir gelişme varsa ya da üst makamlardan

Tablo 23- Yerel Düzey Raporlama Usulleri Tablosu

2.7. 0.DAKİKA PLANLAMASI

2.7.1. Toplanma Alanları ve Geçici Barınma Merkezleri

Afet ve acil durumlar sonrasında geçici barınma merkezleri hazır olana kadar geçecek süre içerisinde yaşanacak paniği önlemek ve sağlıklı bilgi alışverişini sağlamak amacıyla halkın tehlikeli bölgeden uzaklaşarak toplanacağı güvenli alanlar olarak belirlenen yerler ile çadırkent, konteynerkent kurulacak alanlar hakkında il, ilçeler mevcut durum bilgisi AYDES sisteminde mevcuttur.

2.7.2. Sıfırıncı Dakika Planlaması

Afetin meydana geldiği 0. dakika itibariyle İl Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezindeki işakışları 0-72 ve 72.saat sonrası olacak şekilde iş akış mantığı çerçevesinde aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

YEREL DÜZEY İSTANBUL İL AFET VE ACIL DURUM MÜDÜRLÜĞÜ			
Saat	Sorumlu	Görev	Not
0-1	İl Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezinde görevli personel	<p>1- Afet ve acil durum haberinin şube ve il müdürüne bildirilmesi</p> <p>2- İl Müdürü tarafından AFAD İl Müdürlüğünden sorumlu Vali Yardımcısına ve İl Valisine bilgi verilir.</p> <p>3- Afet ve acil durum yönetim merkezi yöneticileri ve teşkil edilen koordinasyon ekipleri afet haberi ile birlikte ivedilikle afet ve acil durum yönetim merkezinde toplanır</p> <p>4- İl afet ve acil durum koordinasyon kurulu üyeleri çağrı beklemeksizin ivedilikle İAADYM valinin başkanlığında toplanır.</p> <p>5- Afet grubu yöneticileri ise afet haberiyle birlikte çalışma grubu çalışmalarına başlamak üzere afet ve acil durum yönetim merkezi bünyesinde oluşturulan masada yerlerini alırlar.</p> <p>6- Gezici saha tespit ekipleri il afet ve acil durum yönetim merkezi bünyesinde kurulan İhbar takip masasına ilk durum tespitlerini ivedilikle bildirir.</p> <p>7- AFAD tarafından ilk bilgilere göre müdahale seviyesi için bilgi istenir.</p>	
1-3	İl AFAD Merkezi	<p>1- Havadan keşif dâhil devletin tüm imkân ve kabiliyetleri kullanılarak ihbar takip masasına ilk durum tespitlerini ivedilikle bildirir.</p> <p>2- İhbar Takip masasına gelen ihbarların ilgili hizmet gruplarına yönlendirilmesi sağlanır.</p> <p>3- İlçe Afet ve Acil Yönetim Merkezleri, kurum ve kuruluşların irtibat bürolarının faaliyete geçmesi sağlanır.</p> <p>4- Alınan ilk bilgiler değerlendirilerek yapılması gerekenler, kurum kuruluşların Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezleri veya İrtibat Bürolarına, yapılan veya yapılacak çalışmalar AFAD'a bildirilir.</p> <p>5- Afet ve Acil Durum Raporu düzenlenerek AFAD'a gönderilir</p> <p>6- Servis Koordinatörleri; çalışma grubu başkanları, ilçe afet ve acil durum yönetim merkezleri, ihbar masaları ile kurum ve kuruluşların irtibat bürolarından gelen bilgileri alır.</p> <p>7- Kamuoyu afet ve acil durum hakkında bilgilendirilir</p>	Bu periyotta yapılan tüm işler eşgüdüm içerisinde gerçekleştirilmektedir
3-6	İl AFAD Merkezi	<p>1- Servis Koordinatörleri; afet grubu başkanları, ilçe afet ve acil durum yönetim merkezleri, ihbar masaları, kamu kurum ve kuruluşlarının irtibat bürolarından afet ve acil durum hakkında yapılan çalışmalar ile istek ve talepleri hakkında bilgi alır.</p>	Bu periyotta yapılan tüm işler eşgüdüm içerisinde gerçekleştirilmektedir

		2-Yapılan çalışmalar hakkında Servis Koordinatörleri tarafından Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi Başkanına (VALİ) brifing verilir	
6-12	İl AFAD Merkezi	1-Edinilen bilgiler ışığında Afet ve Acil Durum Raporu hazırlanarak İçişleri Bakanlığı AFAD'a gönderilir. 2- Kamuoyu afet ve acil durum hakkında bilgilendirilir	Bu periyotta yapılan tüm işler eşgüdüm içerisinde gerçekleştirilmektedir
12-24	İl AFAD Merkezi	1-Servis Koordinatörleri; afet grubu başkanları, ilçe afet ve acil durum yönetim merkezleri, ihbar masaları ile kurum ve kuruluşların irtibat bürolarından bilgi alınır, 2-Edinilen bilgiler ışığında Afet ve Acil Durum Raporu hazırlanarak İçişleri Bakanlığı AFAD'a gönderilir. 3-Yapılan çalışmalar hakkında Servis Koordinatörleri tarafından Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi Başkanına (VALİ) brifing verilir. 4-Kamuoyu Afet ve Acil Durum hakkında bilgilendirilir.	Bu periyotta yapılan tüm işler eşgüdüm içerisinde gerçekleştirilmektedir
24-36	İl AFAD Merkezi	1-Servis Koordinatörleri; afet grubu başkanları, ilçe afet ve acil durum yönetim merkezleri, ihbar masaları ile kurum ve kuruluşların irtibat bürolarından bilgi alınır, 2-Edinilen bilgiler ışığında Afet ve Acil Durum Raporu hazırlanarak AFAD'a gönderilir. 3- Yapılan çalışmalar hakkında Servis Koordinatörleri tarafından Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi Başkanına (VALİ) brifing verilir. 4-Kamuoyu Afet ve Acil Durum hakkında bilgilendirilir.	Bu periyotta yapılan tüm işler eşgüdüm içerisinde gerçekleştirilmektedir
36-48	İl AFAD Merkezi	1-Servis Koordinatörleri; çalışma grubu başkanları, ilçe afet ve acil durum yönetim merkezleri, ihbar masaları ile kurum ve kuruluşların irtibat bürolarından bilgi alınır, 2-Edinilen bilgiler ışığında Afet ve Acil Durum Raporu hazırlanarak AFAD'a gönderilir. 3-Yapılan çalışmalar hakkında Servis Koordinatörleri tarafından Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi Başkanına (VALİ) brifing verilir.	Bu periyotta yapılan tüm işler eşgüdüm içerisinde gerçekleştirilmektedir
48-60	İl AFAD Merkezi	1-Servis Koordinatörleri; afet grubu başkanları, ilçe afet ve acil durum yönetim merkezleri, ihbar masaları ile kurum ve kuruluşların irtibat bürolarından bilgi alınır, 2-Edinilen bilgiler ışığında Afet ve Acil Durum Raporu hazırlanarak İçişleri Bakanlığı AFAD'a gönderilir. 3-Yapılan çalışmalar hakkında Servis Koordinatörleri tarafından Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi Başkanına (VALİ) brifing verilir.	Bu periyotta yapılan tüm işler eşgüdüm içerisinde gerçekleştirilmektedir
60-72	İl AFAD Merkezi	1-Servis Koordinatörleri; çalışma grubu başkanları, ilçe afet ve acil durum yönetim merkezleri, ihbar masaları ile kurum ve kuruluşların irtibat bürolarından bilgi alınır, 2-Edinilen bilgiler ışığında Afet ve Acil Durum Raporu hazırlanarak İçişleri Bakanlığı AFAD'a gönderilir. 3-Yapılan çalışmalar hakkında Servis Koordinatörleri tarafından Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi Başkanına (VALİ) brifing verilir.	Bu periyotta yapılan tüm işler eşgüdüm içerisinde gerçekleştirilmektedir
72 +	İl AFAD Merkezi	Müdahale sürecinin izlenerek raporlanması ve sürecin takip edilmesine devam edilir.	Bu periyotta yapılan tüm işler eşgüdüm içerisinde gerçekleştirilmektedir

Tablo 24- Sıfırıncı Dakika Planlama Tablosu

BÖLÜM 3

Plan Takibi, Geliştirilmesi, Güncellenmesi, Eğitim ve Tatbikatlar

3.1. PLAN TAKİBİ

İl Afet ve Acil Durum Müdürü, İl Afet ve Acil Durum Koordinasyon Kurulu üyeleri, ana ve destek çözüm ortağı kurum ve kuruluşlar İl Afet Müdahale Planı ve eklerinde yer alan personel, malzeme, araç, gereç gibi bilgileri takip eder.

3.2. PLANIN GELİŞTİRİLMESİ VE GÜNCELLENMESİ

İl Afet Müdahale Planı; afet öncesi, sırası ve sonrasındaki ihtiyaçlar ve öncelikler, görev ve sorumluluklar, kapasiteler, kaynaklar yerel düzey çözüm ortaklarının rolleri ve yasal çerçevede herhangi bir değişiklik olduğu zaman güncellenir.

Güncellemeler yıllık olarak yapılır. Afet gruplarının ana çözüm ortağı, önemli bilgilerin değişmesi durumunda bunların iletilmesinden ve planların güncellenmesinden sorumludur.

İl Afet ve Acil Durum Koordinasyon Kurulu en az yılda bir kez toplanarak planı gözden geçirir. Planda değiştirilmesi gereken noktaları inceler, güncellenmesi gereken bilgileri tespit eder, planın geliştirilmesine yönelik önerileri tartışır ve son durumu planına yansıtarak güncellenmiş planları onay için ilgili mercilere sunar ve onaylandıktan sonra yayınlanmasını sağlar. Plan formatına esas geliştirme önerileri format uyumunun sağlanması amacıyla başkanlığın onayı alınarak gerçekleştirilir.

Afet grupları yerel düzey operasyon planları il afet müdahale planının eki olup, İl Afet ve Acil Durum Koordinasyon Kurulu tarafından onaylanır.

Planların güncellenmesinden sorumlu kişilerin değişmesi durumunda İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğüne bilgi verilmelidir.

3.3. EĞİTİM VE TATBİKATLAR

Eğitim, planda belirtilen görev ve sorumlulukların daha iyi bir şekilde yerine getirebilmesi için personelin kapasitesini geliştirmeye yönelik çalışmalardır. Tatbikatlar, planın işlerliğinin tespit edilmesi ve geliştirilmesine yönelik çalışmalardır. Tatbikatlar sırasındane kadar çok eksiklik tespit edilir ve plan bu tespitlere göre ne kadar çok güncellenirse, afetsirasında da planın işlerliği o kadar sağlanmış olacaktır.

Afet grupları ihtiyacı olan eğitim ve tatbikatları planlayacaktır. Eğitim ve tatbikatlara ilişkin bilgiler Tablo 26, Tablo 27'de sunulmaktadır.

YEREL DÜZEY					İSTANBUL İL AFET VE ACİL DURUM MÜDÜRLÜĞÜ				
EĞİTİM PLANLAMA TABLOSU									
Hedef Kitle		Eğitimin Konusu		Dönemi		Kapsamı		Açıklama	
TAMP İstanbul kapsamında görevli Kaymakamlık ve İlçe Belediye Başkanlıkları		TAMP İstanbul kapsamında görev ve sorumlulukları		Yılda en az 1 kere		Destek çözüm ortağı olduğu AG görev ve sorumlulukları			
Operasyon Servisi Afet Grupları		AG Planlarının Güncelleme Eğitimi		Yılda en az 1 kere		Operasyon Servisi Afet Grupları			
Bilgi ve Planlama Servisi Afet Grupları		AG Planlarının Güncelleme Eğitimi		Yılda en az 1 kere		Bilgi ve Planlama Servisi Afet Grupları			
Finans ve İdari İşler Servisi Afet Grupları		AG Planlarının Güncelleme Eğitimi		Yılda en az 1 kere		Finans ve İdari İşler Servisi Afet Grupları			
Lojistik ve Bakım Servisi Afet Grupları		AG Planlarının Güncelleme Eğitimi		Yılda en az 1 kere		Lojistik ve Bakım Servisi Afet Grupları			
AFAD'ın ana çözüm ortağı olduğu 4 Afet Grubu		AYDES Eğitimi		Yılda en az 1 kere		AG görevli AYDES kullanıcıları			
TAMP İstanbul Çalışma Grubu		AYDES Eğitimi		Yılda en az 1 kere		AG görevli AYDES kullanıcıları			

Tablo 25- Eğitim Planlama Tablosu

YEREL DÜZEY					İSTANBUL İL AFET VE ACİL DURUM MÜDÜRLÜĞÜ				
TATBİKAT PLANLAMA TABLOSU									
Tatbikatın Adı		Katılacak afet grupları		Dönemi		Tür ü		Açıklama	
Masabaşı/Saha Tatbikatı		Afet Grupları		Yılda en az 1 kere					
Bölgesel Tatbikat		Yerel Düzey+Bölge İller AG		Yılda en az 1 kere					
Ulusal Tatbikat		Yerel+Ulusal AG		Yılda en az 1 kere				AFAD Başkanlığının talimatı gereğince	

Tablo 26- Tatbikat Planlama Tablosu

3.4. AFET SENARYOSU BİLGİSİ

Genel varsayımlar ve afet riskleri dikkate alınarak hazırlanan senaryo, afet hazırlıkları açısından büyük önem arz etmektedir. Ülkemizin afet riskleri dikkate alındığında; depremlere fazla can ve mal kaybına neden olan afetler olduğu, en fazla ekonomik kaybindepremlerde ortaya çıktığı görülmektedir.

Afet grubu operasyon planlarında yer alan örnek senaryo ana çözüm ortağı bakanlıklar, kurum ve kuruluşların kapasite geliştirmeleri amacıyla hazırlanmıştır. Ana çözüm ortaklarının bu senaryoyu dikkate alarak, afet grubu planlarında kapasite geliştirme kararlarını almaktadır.

Senaryolarda, gerçeğe en yakın ihtiyaçlar, insan kaynağı, malzeme ekipman, araç, gereç ve teknik kapasite ortaya konulmaktadır.

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İL Afet ve Acil Durum Müdürlüğü
İSTANBUL İL AFET MÜDAHALE
PLANI

2023

BU PLAN İSTANBUL İL AFET VE ACİL DURUM MÜDÜRLÜĞÜ TARAFINDAN HAZIRLANMIŞTIR.

EKLER

EK 1- DESTEK İL GRUPLARI

Türkiye Afet Müdahale Planı kapsamında belirlenen il gruplarına yer verilmelidir.

İLADI	1NCİ GRUP DESTEK İLLER (BÖLGE İLLERİ VE KOMŞU İLLER)	2NCİ GRUP DESTEK İLLER
Adana	Mersin - Osmaniye - Kahramanmaraş-Gaziantep - Kilis - Hatay -Niğde	Kayseri Konya Malatya
Adıyaman	Erzincan - Bingöl Malatya - Elazığ- Kahramanmaraş - Gaziantep – Şanlıurfa -Diyarbakır	Tunceli KilisKayseri
Afyonkarahisar	Konya - Karaman – Aksaray- Eskişehir - Kütahya – Uşak- Denizli - Isparta - Burdur	İzmir Antalya Ankara
Ağrı	Erzurum - Ardahan - Kars Iğdır - Van - Bitlis -Muş	Erzincan Trabzon -Diyarbakır
Amasya	Sinop - Samsun - Çorum Ordu - Tokat - Yozgat	Sivas Giresun Çankırı
Ankara	Bolu -Eskişehir - Kırıkkale Konya - Aksaray -Çankırı – Düzce-Kırşehir	Afyon Sakarya Kayseri
Antalya	Isparta - Burdur - Muğla Konya - Karaman -Mersin	Denizli, AydınAfyon
Artvin	Giresun - Trabzon – Rize Gümüşhane – Bayburt Erzurum - Ardahan	Erzincan -AğrıKars
Aydın	İzmir - Manisa - Uşak - Denizli Muğla	Kayseri, KonyaMalatya
Balıkesir	Mersin - Osmaniye - Kahramanmaraş-Gaziantep - Kilis - Hatay -Niğde	Afyon Burdur - Balıkesir
Bilecik	Çanakkale - Sakarya - Balıkesir Kütahya - Bursa - Eskişehir - Düzce	İstanbul Afyon Bolu
Bingöl	Muş - Van -Hakkari -Ağrı Batman -Siirt	Van Batman Bayburt
Bitlis	Mersin - Osmaniye - Kahramanmaraş-Gaziantep - Kilis - Hatay -Niğde	Diyarbakır Erzurum- Şırnak
Bolu	Ankara- Eskişehir –Kırıkkale- Düzce Zonguldak-Çankırı Karabük-Sakarya	Yalova Bursa Bartın
Burdur	Isparta- Antalya- Denizli – Muğla - Afyonkarahisar	Aydın Uşak- Konya
Bursa	Çanakkale- Bilecik Balıkesir- Kütahya Kocaeli-Sakarya -Yalova	İstanbul Eskişehir Bolu
Çanakkale	Bilecik – Balıkesir -Kütahya - Bursa Tekirdağ -Edirne	İstanbul İzmir Manisa
Çankırı	Sakarya Zonguldak - Bartın Kastamonu - Karabük Çorum - Kırıkkale	Samsun YozgatDüzce
Çorum	Sinop – Samsun- Amasya –Tokat Yozgat Kırıkkale -Çankırı	Ankara Kayseri Ordu
Denizli	İzmir – Manisa - Uşak Aydın – Muğla - Burdur Afyonkarahisar	Kütahya AntalyaIsparta

İL ADI	1NCİ GRUP DESTEK İLLER (BÖLGE İLLERİ VE KOMŞU İLLER)	2NCİ GRUP DESTEK İLLER
DİYARBAKIR	Şanlıurfa - Mardin Siirt – Şırnak - Batman Adıyaman- Malatya	Bitlis, Erzurum, Tunceli
EDİRNE	Kırklareli - Tekirdağ İstanbul - KocaeliYalova - Çanakkale	Kayseri, KonyaMalatya
ELAZIĞ	Erzincan - Tunceli Bingöl - Malatya Adıyaman - Diyarbakır	Sivas, ErzurumŞanlıurfa
ERZİNCAN	Tunceli - Bingöl Malatya – Elazığ -Adıyaman -Sivas	Diyarbakır, Ordu, Rize
ERZURUM	Ardahan – Kars - Iğdır - Ağrı – Artvin - Muş Bingöl - Erzincan	Trabzon, Van, Diyarbakır
ESKİŞEHİR	Bolu – Ankara - Kırıkkale - AfyonkarahisarKütahya – Bilecik - Düzce	Bursa, Sakarya, Konya
GAZİANTEP	Mersin -Osmaniye - Kahramanmaraş – Kilis- Hatay Adıyaman - Şanlıurfa	Kayseri, MalatyaAdana,
GİRESUN	Trabzon –Artvin – Gümüşhane Bayburt – Ordu -Sivas -Erzincan	Tokat, Rize, Erzurum
GÜMÜŞHANE	Giresun – Trabzon - Rize Artvin -Erzincan-Bayburt	Ordu, Sivas, Bingöl
HAKKÂRİ	Muş – Bitlis -Van Şırnak	Ağrı, Mardin, Siirt
HATAY	Burdur - Antalya- Afyonkarahisar - Konya	Şanlıurfa, KayseriMersin
ISPARTA	Mersin - Osmaniye - Kahramanmaraş-Gaziantep - Kilis - Hatay -Niğde	Muğla, Uşak-Karaman
MERSİN (İÇEL)	Balıkesir – Eskişehir – Ankara – Manisa - İzmirAfyon – Konya - Antalya	Kayseri, GaziantepOsmaniye
İSTANBUL	Mersin - Osmaniye - Kahramanmaraş-Gaziantep - Kilis - Hatay -Niğde	Adana Gaziantep -Malatya Trabzon - Diyarbakır Erzurum - Erzincan
İZMİR	Balıkesir-Manisa-Uşak-Aydın -Denizli-Muğla	Afyon, Bursa,Çanakkale
KARS	Erzurum-Ardahan- Iğdır-Ağrı	Artvin, Van, Erzincan
KASTAMONU	Sakarya-Düzce-Zonguldak Bartın-Karabük-Çankırı Sinop-Çorum	Ankara, Samsun,Bolu
KAYSERİ	Yozgat-Sivas Nevşehir- Niğde-Kahramanmaraş-Adana	Erzurum, OsmaniyeKırşehir
KIRKLARELİ	Edirne-Tekirdağ- İstanbul-Kocaeli-Yalova	Çanakkale, Balıkesir, Bursa
KIRŞEHİR	Yozgat -Nevşehir- Kayseri -Aksaray Kırıkkale-Ankara	Konya, Sivas, Niğde

İL ADI	1NCİ GRUP DESTEK İLLER (BÖLGE İLLERİ VE KOMŞU İLLER)	2NCİ GRUP DESTEK İLLER
KOCAELİ	Edirne - Kırklareli - İstanbul - Yalova - Sakarya - Bursa	Bolu Eskişehir- Tekirdağ
KONYA	Karaman - Aksaray Ankara -Eskişehir -Afyonkarahisar - Isparta - Mersin	Adana - Antalya -Niğde
KÜTAHYA	Çanakkale-Bilecik Balıkesir- Bursa - Manisa-Uşak	Denizli - Sakaryaİzmir
MALATYA	Erzincan -Tunceli - Elazığ -Adıyaman - Diyarbakır - Kahramanmaraş-Sivas	Gaziantep - Kayseri- Bingöl
MANİSA	İzmir -Uşak - Aydın - Denizli - Muğla - Kütahya Balıkesir	Afyon- Çanakkale Isparta
K.MARAŞ	Mersin -Adana Osmaniye- Gaziantep Kilis -Hatay - Adıyaman	Şanlıurfa - iğde Diyarbakır
MARDİN	Şanlıurfa -Diyarbakır- Siirt-Şırnak-Batman	Adıyaman- Van-Bingöl
MUĞLA	İzmir- Uşak Aydın-Denizli-Antalya-Burdur	Afyonkarahisar - Konya- Manisa
Muş	Bitlis Hakkari-Erzurum-AğrıBingöl-Batman-Diyarbakır	Erzincan - Siirt-Van
NEVŞEHİR	Sivas-Kırşehir Kayseri-Niğde-Aksaray	Adana -Konya -Yozgat
NİĞDE	Kırşehir - Nevşehir-Kayseri-Adana Mersin- Konya- Aksaray	Kahramanmaraş- Yozgat-Sivas
RİZE	Giresun-Trabzon-Artvin Gümüşhane-BayburtErzurum	Ardahan - Ordu -Erzincan
SAKARYA	Düzce-Zonguldak- Bartın-Kastamonu Karabük- Çankırı-Bolu-Bilecik-Bursa-Kocaeli	Eskişehir - AfyonBalıkesir
SAMSUN	Sinop-Çorum-Amasya-OrduTokat	Kastamonu-Sivas-Giresun
SIİRT	Diyarbakır- Mardin-Şırnak-Batman-Bitlis -Van	Erzurum- HakkariŞanlıurfa
SİNOP	Samsun-Çorum-Amasya -Tokat-Kastamonu	Çankırı-Karabük- Ordu
SİVAS	Yozgat-Kırşehir-Nevşehir Kayseri-Niğde-Tokat Ordu- Giresun-Erzincan	Amasya - Elazığ -Gümüşhane
TEKİRDAĞ	Edirne-Kırklareli - İstanbul-Kocaeli Yalova-Çanakkale	Balıkesir - Sakarya - Bursa
TOKAT	Samsun-Çorum - Amasya-Ordu-Sivas-Yozgat	Kayseri - Giresun-Sinop
TRABZON	Giresun-Rize-Artvin Gümüşhane-Bayburt	Samsun - Erzurum-Erzincan

İL ADI	1NCİ GRUP DESTEK İLLER (BÖLGE İLLERİ VE KOMŞU İLLER)	2NCİ GRUP DESTEK İLLER
TUNCELİ	Erzincan-Bingöl Malatya-Elazığ	Erzurum-Diyarbakır Adıyaman
ŞANLIURFA	Diyarbakır-Mardin - Siirt-Şırnak-Batman Gaziantep- Adıyaman	Adana- Antalya -Niğde
KÜTAHYA	Çanakkale-Bilecik - Balıkesir- Bursa Manisa-Uşak	Elazığ KahramanmaraşMalatya
UŞAK	İzmir-Manisa -Aydın- Denizli-Muğla-Kütahya Afyonkarahisar	Bursa-Konya -Burdur
VAN	Muş-Bitlis-Hakkari - Ağrı-Siirt-Şırnak	Erzurum - Iğdır- Bingöl
YOZGAT	Sivas-Kırşehir-Nevşehir Kayseri -AmasyaTokat-Kırıkkale- Çorum	Ankara - Samsun- Niğde
ZONGULDAK	Sakarya-Düzce Bartın- Karabük-Çankırı-Bolu	Ankara Kocaeli-Kastamonu
AKSARAY	Afyonkarahisar-Konya Karaman-Kırşehir Nevşehir- Niğde-Ankara	Kayseri - Adana-Kırıkkale
BAYBURT	Giresun-Trabzon-Rize Artvin-Gümüşhane Erzurum- Erzincan	Tunceli-Elazığ Bingöl
KARAMAN	Afyonkarahisar-Konya Aksaray- Mersin - Antalya	Adana-AnkaraNevşehir
KIRIKKALE	Ankara-Eskişehir-Çankırı-Çorum-Yozgat Kırşehir	Aksaray- Kastamonu-Bolu
BATMAN	Şanlıurfa-Diyarbakır Mardin-Siirt - Şırnak-Muş-Bitlis	Van - Elazığ-Bingöl
ŞIRNAK	Diyarbakır Mardin-Siirt-BatmanVan-Hakkari	Şanlıurfa-Bitlis Muş
BARTIN	Sakarya-Düzce-ZonguldakKastamonu-Karabük	Bolu - Ankara-Çankırı
ARDAHAN	Erzurum-Artvin-Kars- Iğdır-Ağrı	Van - Rize
IĞDIR	Erzurum-Ardahan - Kars	Muş-Bitlis-Ağrı
YALOVA	Tekirdağ-İstanbul - Kocaeli-Bursa - Malatya- Kahramanmaraş	Eskişehir-Edirne- Kırklareli
KARABÜK	Sakarya -Zonguldak - Bartın-KastamonuÇankırı-Bolu	Ankara-DüzceEskişehir
KİLİS	Adana Osmaniye- Kahramanmaraş - Gaziantep Hatay	Şanlıurfa-MalatyaMersin
OSMANİYE	Mersin-Adana- Kahramanmaraş - Gaziantep-Kilis- Hatay	Kayseri-AdıyamanŞanlıurfa
DÜZCE	Sakarya-Zonguldak Bartın-Kastamonu- Karabük - Bolu-Ankara-Eskişehir-Bilecik	Bursa - İstanbul-Çankırı

2.Grup Destek İller kapasite, bölgesel yeterlik ve uzaklık kriterleri açısından değerlendirilmiş olup sadece bölgesel afet olayı olduğu zaman (1. Destek illerinde etkilenmesi durumunda) afet bölgesinedesteğe gidecektir.

EK 2- ENVANTER BİLGİSİ

Afet anında kullanılacak arama ve kurtarma araç listesi, müdahalede kullanılacak iş makineleri gibi ildeki başlıca toplam araç ve ekipmanların genel sayısal bilgileri AYDES veritabanına yer almaktadır.

EK 3- FORMLAR

Raporlama ve diğer ihtiyaç duyulacak matbu formlar bu bölümde yer almalıdır.

AFAD | T.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
AFET VE ACİL DURUM
YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI

01.01.2020

KONU BAŞLIĞI
BİLGİ NOTU

ÖZET BİLGİ ALANI

Bilgi notu metni bu alana yazılacaktır.
Yazı tipi Calibri, yazı büyüklüğü 11 olmalıdır.

Hazırlayan Daire | Hazırlayan Kişi | Dahili Telefon No

Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulvarı No: 159 06800 Çankaya / Ankara
0 (312) 258 23 23 • 0 (312) 258 20 82
www.afad.gov.tr

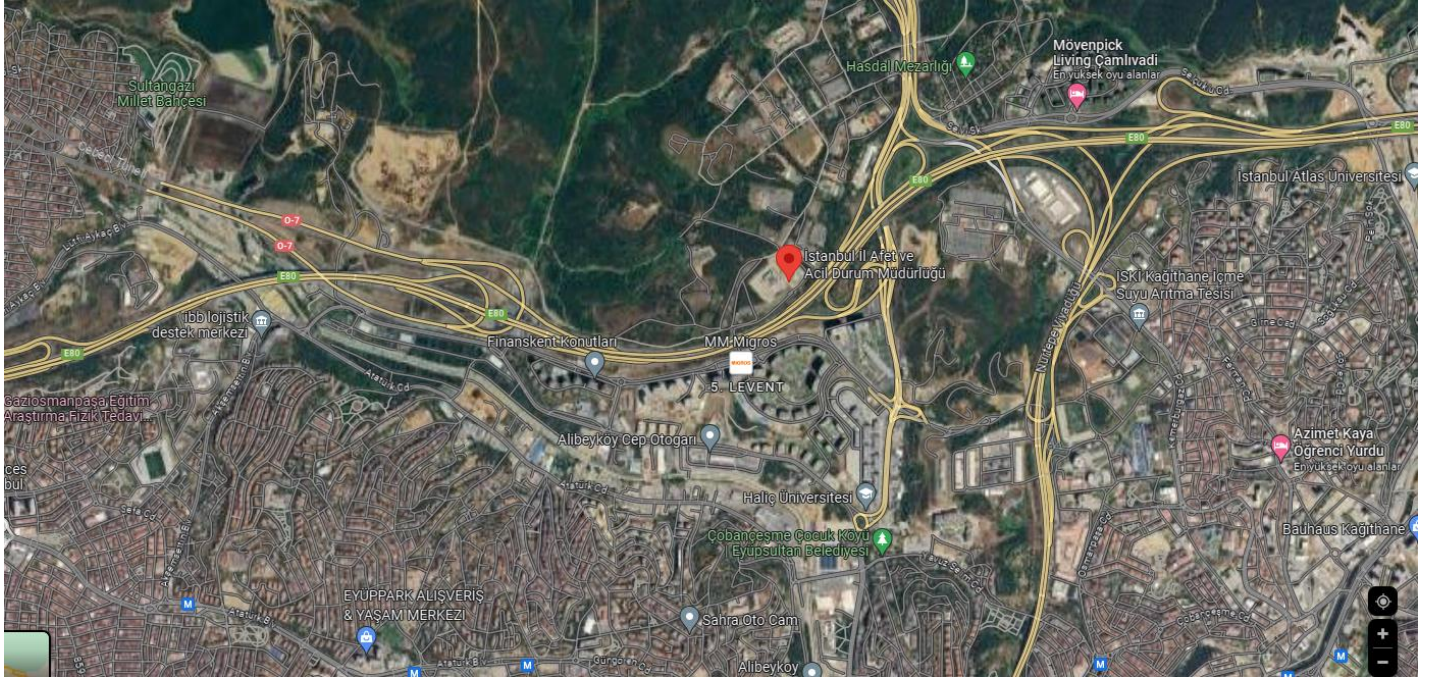
EK 4. HARİTALAR

EK 4.1. TOPLANMA ALANLARI, GEÇİCİ BARINMA/KONAKLAMA MERKEZLERİ

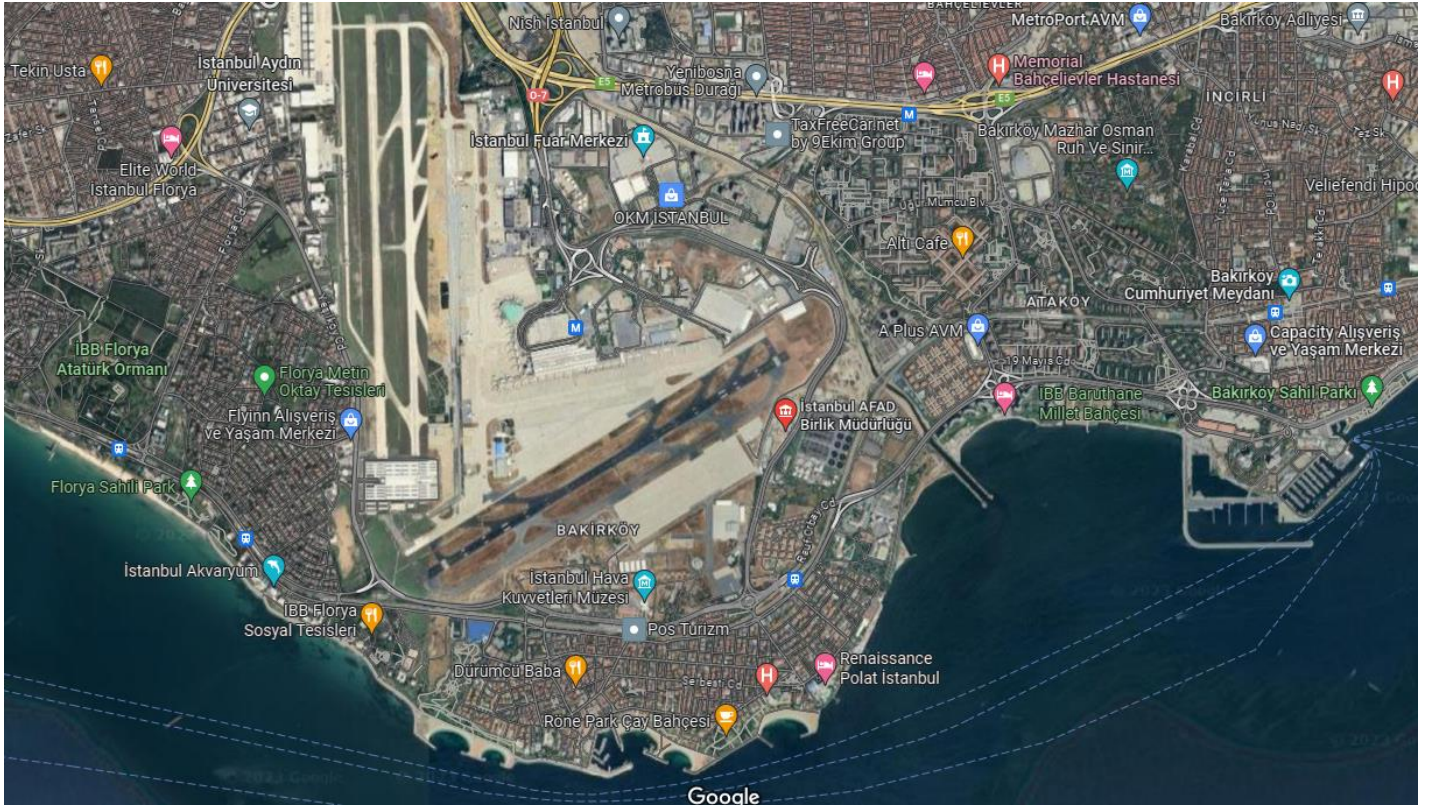

Toplanma ve Geçici Barınma/Konaklama alanları AYDES veri tabanında yer almaktadır.

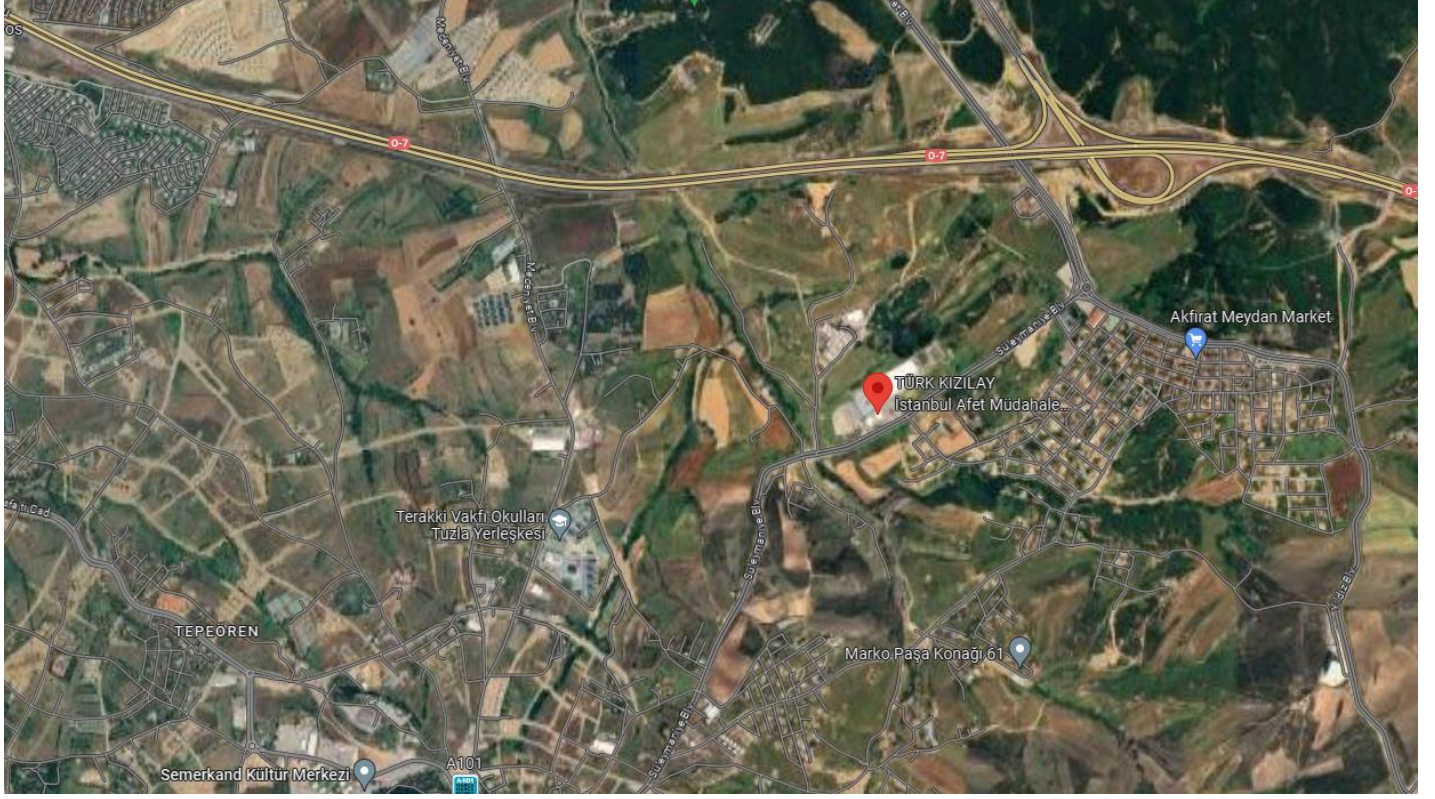
EK 4.2. KURUM KONUM BİLGİLERİ

Hasdal Hizmet Binası (İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü Birimleri): Hasdal, 5. Levent Mahallesi, 15 Temmuz Şehitler Caddesi, No:1 (5. Levent Karşısı) Alibeyköy, Eyüpsultan / İSTANBUL

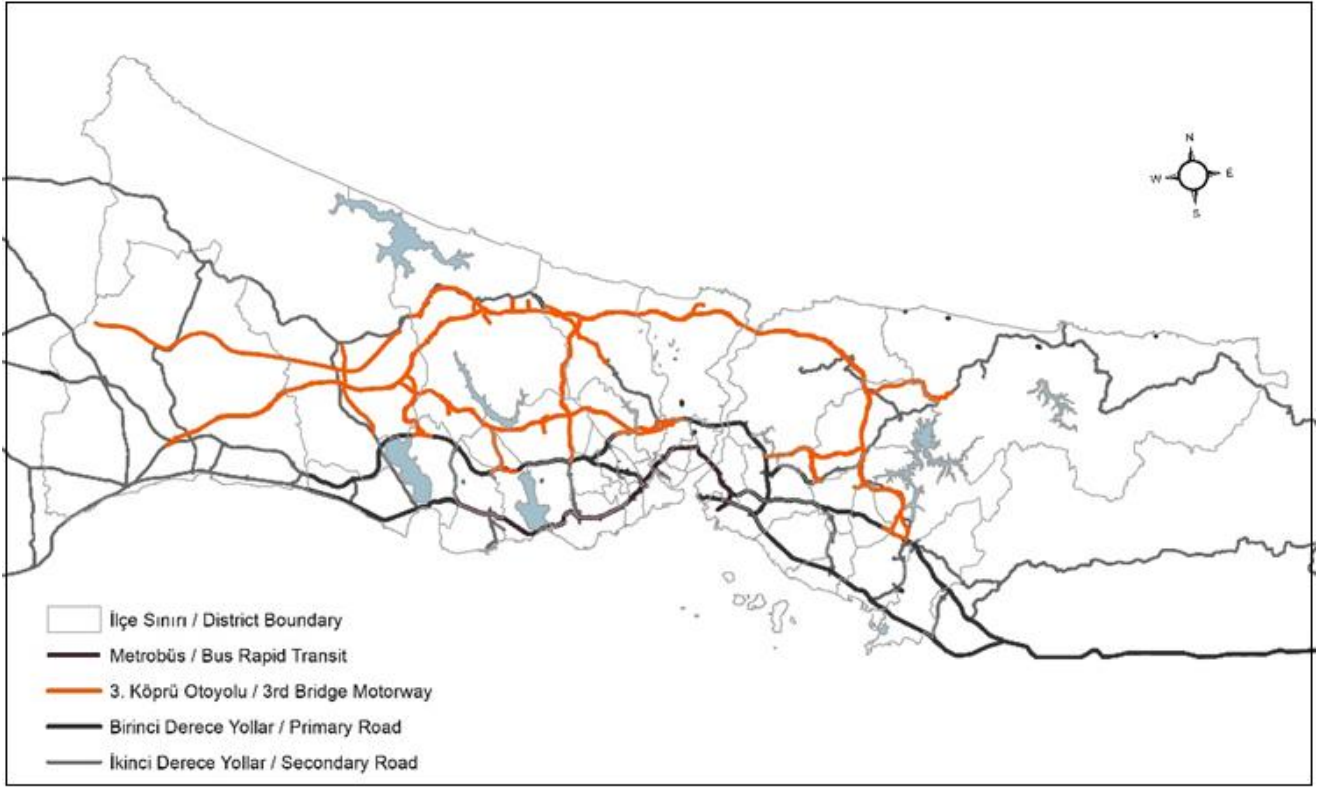

Yeşilköy Hizmet Binası (Arama Ve Kurtarma Birlik Müdürlüğü/ Eğitim Merkezi): Havalimanı Yeşilköy Yolu Üzeri, Bakırköy/ İSTANBUL

Akfırat Hizmet Binası (Anadolu Yakası Afet Ve Acil Durum Yönetim Merkezi): Akfırat Mahallesi Süleymaniye Bulvarı Akfırat, Tuzla/İSTANBUL

EK 4.3. DEVLET KARAYOLU, İL, İLÇE KÖY/MAHALLE İDARİ SINIRLAR VE YOL HARİTASI

İstanbul Ana Karayolları Ağ Haritası

İstanbul İdari Sınırlar Haritası

